

NOVO MESTO – Jutri bo tu pokrajinski posvet o novostih, ki jih prinaša zakonski osnutek o osebnem delu z zasebnimi sredstvi. Udeležili se ga bodo predstavniki iz brežiške, črnomaljske, krške, metliške, novomeške, sevniške in trebanjske občine.

SEMIC – Klub belokranjskih študentov priredi v soboto, 14. aprila, v hotelu SMUK v Semicu tradicionalno brucovanje. Odbor kluba z zelenim carjem pripravljaja gostom nov zabavni program s srečelovom.

NOVO MESTO – Jutri opoldne bo v Novem mestu posvet o nekaterih aktualnih problemih v telesni kulturi, o čemer so govorili tudi na izvršnem odboru republiške konference SZDL. Novomeški posvet sklicuje občinska konferenca SZDL.

CRNOMELJ – V ponedeljek, 2. aprila, je bila letna skupščina občinske organizacije ZZB NOV, kjer so pretresali dosedanje delo in izvolili novo vodstvo. Za predsednika je bil izvoljen Franc Košir.

KOČEVJE – Jutri bo občini zbor Turističnega društva Kočevje, na katerem bodo izvolili tudi novo vodstvo društva.

BREŽICE – Amaterski oder Stanko Černelč iz Brežic bo nočjo uprizoril komedijo Marjana Marinca „Srečka“. To je krstna uprizoritev tega Marinčevega dela. Avtor bo prisostvoval nočnjemu uprizoritvi. Delo je režiral Vlado Podgoršek.

BREŽICE – O osnutku zakona o osebnem delu z zasebnimi delovnimi sredstvi so na ponedeljkovi seji razpravljali člani predsedstva ObsS, predsedstva občinske skupščine in komisije za družbeno ekonomske odnose pri občinski konferenci ZK.

Takšne pomladne podobe slika te dni napredek po naših vaseh – kljub mnogim težavam, ob katerih si utira svojo pot. Samo ožja Dolenjska premore danes že nad 700 traktorjev, 2800 motornih kosilnic, 80 samonakladalnih prikolic, 45 naprav za dosuševanje sena, torej strojev, o katerih so naši kmetje pred leti lahko le sanjali... (Foto: Z. Šeruga)

Pismo ne terja besede, ampak dejanja

Na Dolenjskem se je premaknilo, a še ne dovolj – Na pismo in sklepe »pozabljajo« – Še vedno nezadovoljstvo s položajem obratov in delavcev – Zaskrbljujoče ugotovitve v stanovanjski graditvi

Smo v dosedanjem obdobju po pismu predsednika Tita in izvršnega biroja ZKJ na Dolenjskem politično delovali in ravnali tako, kot terja ta mejnik? Na to vprašanje so skušali odgovoriti na zasedanju medobčinskega sveta ZK Novo mesto v četrtek, 29. marca.

Politična akcija je zajela vso Dolenjsko, povsod so sprejemali sklepe in dogovore o boljšem delu... V političnem življenju se je premaknilo.

vendar pa z rezultati ni mogoče biti zadovoljen, je med drugimi poudaril sekretar Ludvik Golob. Predvsem se besede še marsikje

preveč razlikujejo od dejanj. V praktičnem delovanju posamezniki še vedno ravnajo po starem. Ko sprejemamo sklepe sicer soglašajo z njimi, potem pa nanje »pozabljajo«, ker jim tako narekujejo osebni ali skupinski interesi. Zaostri in pospešiti je treba idejno diferenciacijo, da bo vsakdo pokazal, kdo v resnici je in kaj misli, je bilo rečeno.

Med stvarmi, s katerimi ni mogoče biti zadovoljen, sta položaj obratov posameznih podjetij in uvajanje ustavnih dopolnil nasploh. Da bi to izboljšali, si je medobčinski svet ZK že veliko prizadeval, vendar ni bilo posebnega uspeha. V mnogih obratih imajo delavci le pravico do dela in osebnega dohodka, nimajo pa pravice do razpolaganja z ustvarjenim dohodkom, torej so v napol meznem odnosu.

Po obetanih velikih spremembah v stanovanjski graditvi je zaenkrat ta akcija na slepem tiru. Povsod se zatika; ni medrepubliške uskladitve, napak razumejo pozive o zmanjšani porabi, gradbena operativna ni pripravljena na obsežnejšo gradnjo cenestih stanovanj, manjka spodbude od spodaj, prepočasno ustanavljajo v občinah stanovanjske skupnosti, zaostajamo glede urbanizacije itd.,

skratka: ustavilo se je, še preden se je akcija dobro začela. To je treba čimprej spremeniti. Če bomo to in druge naloge, ki izhajajo iz programa in dokumentov ZK, v življenu tudi uresničili, se bomo najbolje pripravili na bližnji 7. kongres ZKS in 10. kongres ZKJ. M. L.

Žalosten konec ženitve

Črnomaljski BELT se je pod Cosmosovo streho čez noč znašel v kaši: združeno podjetje izkazuje nad 20 milijonov din izgube! Črnomaljski odborniki zahtevajo, naj krivci odgovarjajo!

Kot „strela z jasnega“ je konec februarja iz Cosmosa prišla vest, da je po lanskem zaključnem računu v združenem podjetju nad 20 milijonov dinarjev izgube, računajo pa, da bo ta še večja, ko bodo pristeli poslovanje prvih treh mesecev letošnjega leta. Ožje vodstvo združenega podjetja je odstopilo, kolektiv pa si prizadeva rešiti potapljačo se barko.

„Tako trdega oreha črnomaljska občinska skupščina še ni trla. Veliko huje je, kot je bilo pred leti z zadrujo. Ne toliko zaradi financ, kot glede na število ust, ki od Belta živijo,“ je odbornikom na seji 29.

marca odkrito povedal predsednik inž. Martin Janžekovič.

Kaj je v ozadju, za zdaj še ni jasno. Malo preden je prišlo do hudega zapleta, so se raznesle govornice, da je za slabi poslovni uspeh leta 1972 v združenem podjetju kriv predvsem BELT. Podatki iz zaključnega raču-

na so to delno že zanikali, predvsem pa kaže, da črnomaljski del kolektiva ni imel nič zraven pri 2,8 milijona dinarjih nastale izgube zaradi plačanega davka ob prekoračitvi osebnih dohodkov nad družbenim sporazumom.

(nadaljevanje na 4. str.)

MARINC V SOBOTO V NOVEM MESTU

V soboto, 7. aprila, bo obiskal novomeško občino predsednik republiškega izvršnega sveta inž. Andrej Marinc. Najprej se bo sestel s predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, zatem pa si bo ogledal tovarno zdravil Krko. Po razgovoru v tej tovarni bo v Dobruški vasi odprl Novoteksov obrat strešnikov. Popoldne se bo na Otočcu pogovarjal s širšim družbenopolitičnim in gospodarskim aktivom novomeške občine.

SREČANJE KOZJANSKIH AKTIVISTOV

Občinska Zveza borcev NOV v Krškem je sklenila sodelovati na prvem srečanju aktivistov kozjanskega okrožja, ki je napovedano za 27. april. Organizacija ZZB bo skupaj z občinsko konferenco SZDL sodelovala tudi pri obnovitvi okrožnega odbora Of za Kozjansko. Odboru bodo septembra letos podelile domovinsko pravico občine Krško, Sevnica, Brežice, Laško, Sentjur in Šmarje pri Jelšah.

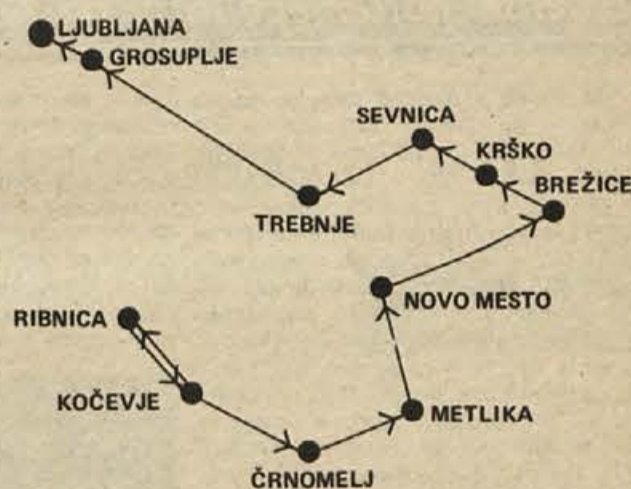
DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

DBH na Mirni

V ponedeljek je začela poslovati šesta poslovna enota Dolenjske banke in hranilnice: odprli so jo na Mirni, v novem poslovno-stanovanjskem bloku KZ Trebnje. V domiselno in okusno urejenih prostorih, ki jih je po načrtih podjetja Dominvest opremilo podjetje TRELES iz Trebnje, se že odvija delo, ki bo približalo bančne usluge vsem zaposlenim ljudem in drugim občanom Mirenске doline. Hranilne vloge, namensko varčevanje, blagajniško in devizno-valutno poslovanje, izplačevanje osebnih dohodkov na hranilne knjižice, vse to in še kaj bodo poslej prebivalci Mirne in njene širše okolice lahko opravili doma. V novi ekspozituri delata sedaj dve bančni uslužbenki: Mija Bizjan in Gabi Jurgljč. – Za začetek posluje nova ekspozitura DBH za stranke vsak dan od 9. do 12. ure, ob ponedeljkih pa je odprta od 9. do 15. ure.

KURIRČKOVA POŠTA

proga 'TV' dolenjska

Letos je krenila glavna proga Kurirčkove pošte s pozdravi za predsednika Tita iz Kočevja. S proslave pred spomenikom jo je 2. aprila prva ponesla na pot po Sloveniji pionirka Gordana Lecič. Danes bo vnovič prišla na ozemlje kočevske občine, 10. aprila bo prestopila kočevsko-črnomaljsko občinsko mejo, 13. aprila jo bodo sprejeli v metliški občini, 17. v novomeški, 20. v krški in brežiški, 25. vnovič v krški, 30. v sevniški, 7. maja v trebanjski, 9. v grosupeljski, od tam pa bo pot nadaljevala v Ljubljano. Spodnji posnetek je s priveditve v Kočevju (Foto: J. Primc)

VREME

Tudi v drugi polovici tedna bodo naši kraji še pod vplivom hladnega zraka, vendar bo danes in jutri deloma sončno, čez dan nekoliko topleje, proti koncu tedna pa se bo vreme ponovno poslabšalo.

POBRATENA ZBORA – V ljubljanski festivalni dvorani je bil minuli petek zvečer slavnostni koncert ob 50-letnici moškega pevskega zbora Grafika. Poleg jubilarcev so nastopili tudi pevci zbora „Dušan Jereb“ iz Novega mesta in mešani oktet iz Podjune na Koroskem. Grafika in „Dušan Jereb“ sta ob tej priložnosti sklenila pobratimstvo, na koncu pa pod vodstvom Franceta Mileka skupaj zapela „Puntarsko“. (Foto: France Modic)

Nihče ne sme biti klican na odgovornost ali trpeti posledic, če predlaga postopek o zadevi, ki po njegovem škoduje samoupravljanju ali družbeni Lastnini - Ljudje bodo lahko odkriti

Po dolgotrajnih pripravah lahko pričakujemo, da bodo predlogi o drugi fazi ustavnih sprememb kaj kmalu v javni razpravi. Pričakovati je, da bodo delovni ljudje predvsem z zanimanjem pretresali tiste novosti ustave, ki govorijo o samoupravljanju. Na kratko lahko po posredanih razpravah v zvezi s pripravo ustavnih novosti povemo, da bodo te prinesle samoupravljanju veliko zaščito in obenem veliko odgovornost.

TELEGRAMI

KAIRO - Delegacija ZKJ, ki jo vodi sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc, v njej pa sta še Franc Popit in Boško Siljegović, je imela v Egiptu več razgovorov s predstavniki Arabske socialistične unije. Razen Kaira in nekaterih krajev v njegovi okolici je obiskala tudi Aleksandrijo. Delegacija se bo po končanih razgovorih vrnila v domovino danes popoldne.

TRIPOLI - Predsednik Egipta Sadat je prispel na obisk v Libijo, kjer se je takoj po prihodu sestel s predsednikom Gadafijem. O pogovorih niso za zdaj še ničesar sporočili.

NEW DELHI - V indijski prestolnici so se začeli indijsko-indonezijski uradni pogovori, med katerimi bodo razpravljali o dvostranskih odnosih in mednarodnem položaju nasploh. Na čelu delegacij obeh držav sta zunanja ministra Svaran Sing (Indija) in dr. Adam Malik (Indonezija).

Kaže, da bodo morali po novem člani samoupravnih teles tudi materialno odgovarjati za svoje odločitve in sicer v primerih, če bodo sklepali o zadevah, za katere dobro vedo, da ne sodijo v njihovo pristojnost. Prav tako je predvidena ustrezna materialna sankcija za tiste, ki bodo zavestno prikrivali dejstva samoupravnim organom ali jih napačno obveščali.

Nov element bo tudi posebna institucija - samoupravna sodišča. Ta naj bi odločala o sporih med samoupravnimi organi, na primer, če se hoče temeljna organizacija združenega dela odcepiti od podjetja. Zanimivo je, da v teh sodiščih ne bodo sodelovali samo profesionalni pravniki.

Sila pomembna novost je branilec samoupravljanja. To in-

LONDON - Veliko Britanijo pretresa val stavk. Stavkajo uslužbenci mestnega prometa, železničarji, učitelji in profesorji, pa delavci v nekaterih industrijah (avtomobilski) in še marsikje. Dežela je, skratka, zajeta v stavkovno gibanje, ki jasno priča o nezadovoljstvu s sklepom premiera Heatha, da bo zamrznil osebne dohodke in se tako postavil po robu inflaciji. Na sliki: gneča potnikov na eni izmed londonskih železniških postaj.

tedenski zunanjepolitični pregled

Potem ko se je predsednik zveznega izvršnega sveta Djemal Bijedić vrnil konec minulega tedna z doslej najdaljše poti, kar jo je opravil kakšne šef jugoslovanske vlade, je danes priložnost, da o tej poti spregovorimo nekaj več - še posebej zato, ker smo jo doslej spremljali le bolj po odlomkih, kakor se je od tedna do tedna iztekala ta 25 dni dolga turneja po deželah Azije, Avstraliji in Novi Zelandiji.

NOVE RAZSEŽNOSTI: tisto, kar je mogoče skoraj pripravi reči v zvezi z obiskom Djemala Bijedića na dveh celinah je dejstvo, da je njegova pot izpričala neke nove razsežnosti v politiki vsaj dveh držav, ki jih je obiskal. Hkrati s tem velja ugotoviti, da je pot tudi potrdila neke stare pozicije - potrdila namreč politično usmeritev držav, s katerimi ima Jugoslavija že tradicionalne in prijateljske zveze.

Djemal Bijedić se je med obiski pogovarjal predvsem o dveh področjih delovanja: mednarodnih odnosih nasploh in znotraj njih še posebej politiki neuvrčenosti, ter o dvostranskih odnosih med Jugoslavijo in deželami, ki jih je obiskal.

Kar zadeva slednje je bila povsod jasno izpričana želja, da se ti odnosi (nekje bolj tesni, nekje manj) v bodoče razširijo in povežejo z dejavnostjo na vseh možnih področjih. Tu gre seveda predvsem za ekonomske odnose, a nič manj tudi za kulturne, znanstveno-tehnične in vse druge.

V zvezi s tem bi veljalo še posebej omeniti tisto, kar se je zgodilo v Avstraliji. Tu je namreč nova laboristična vlada premiera Gougha Whitlamba jasno in nedvoumno povedala, da bo storila vse kar je v njeni moči za izkoreninjenje enega izmed temeljnih vzrokov za številne nesporazume med Canberro in Beogradom v preteklosti. Zavzela se je namreč za oster in odločen boj zoper ustaške teroriste. Razveseljivo je, da so besedam takoj sledila dejanja, saj je avstralska zvezna policija že uprizorila več racij ter tudi sicer izpričala, da bo odnos avstralskih oblasti do ustaških teroristov posledje bistveno drugačen.

Mednarodni odnosi in še posebej politika neuvrčenosti sta bili seveda med najvažnejšimi temami razgovorov z državni prijateljskih držav. Tu je prišla do izraza velika enakost v stališčih, saj tako Jugoslavija kot države, ki jih je obiskala jugoslovanska delegacija, enako ali sorodno ocenjujejo zadnja dogajanja na svetu.

Ob tem so povsod potrdili tudi pripravljenost nadaljevati in še bolj uskladiti ter poglobiti dejavnost neuvrčenosti, ki dobiva pred bližnjim septembrom sestanekom na vrhu v Alžiru še poseben pomen.

In prav tu je mogoče govoriti o tistih, na uvodu tega sestanka omenjenih, novih razsežnostih. Pri tem mislimo predvsem na Avstralijo, ki je pokazala izredno zanimanje za politiko neuvrčenosti in bo poslala na sestanek na vrhu v Alžiru tudi svoje opazovalce. Ta poteza nove avstralske vlade gotovo deluje v nekem smislu presenetljivo, vsekakor pa vnaša v ta del politične karte sveta nove in pomembne odtenke.

S tem izpričuje Avstralija ne samo zanimanje za politiko, ki je bila doslej za to državo nekaj čisto tujega, marveč tudi dolo-

Bijedićeva pot

čeno nezadovoljstvo s tistimi usmeritvami, ki so doslej veljale za osnove avstralske zunanje politike.

Ob že doslej pokazanih novostih (priznanje LR Kitajske, obsodba ameriškega bombardiranja Haifonga in Hanoja in odločno delovanje na strani „tretjega sveta“) kar zadeva probleme kolonializma in rasizma v Afriki) ponuja sedanje zanimanje Avstralije za neuvrčenost pomembno osnovo za razširitev gibanja samega.

Da se je to zgodilo ravno ob obisku predsednika jugoslovanskega izvršnega sveta, pomeni hkrati tudi priznanje našim naporom in našemu deležu pri uresničevanju načel politike neuvrčenosti.

TELEGRAMI

PHNOM PENH - Prosihanukove sile so sklenile obroč okoli laoske prestolnice. Menijo, da se utegne začeti glavni napad že kmalu, pa čeprav ameriška letala nenehno bombardirajo položaje sil osvobodilne armade.

TUNIS - Velike poplave so v Tuniziji terjale okoli 90 človeških življenj, brez strehe pa jih je ostalo več kot 50.000. Uničenih ali hudo poškodovanih je okoli 6000 hiš. Materialne škode sicer še niso ocenili, menijo pa, da je velikanska. Pri reševanju in pomoči ponesrečencev so sodelovale tudi Združene države Amerike, Italija in nekatere druge države. To so bile ene najhujših poplav v zgodovini Tunizije.

DUNAJ - V sosednji Avstriji so napovedali nove podražitve mesa, ki se je že lani v tej državi podražilo za skoraj 13 odstotkov. Podražitev pojasnjujejo s splošnim pomanjkanjem mesa v Evropi, še posebej pa v tistih državah, iz katerih ga Avstrija največ uvaža.

(Iz zadnjega PAVLIHE)

— Kdo bi si mislil, da so Jugoslovani v tujini cenjeni kot najboljši delavci med vsemi zdomci!
— Saj so lahko najboljši, ko pridejo tja najbolj spočiti!

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Tržne težave v pogledu mesa in mesnih izdelkov, ki jih skušamo razvozlati že dlje časa, ostajajo še kar nerešena - navkljub zadnjemu sklepu ZIS o OBLIKOVANJU CEN za sveže meso in mesne izdelke. Na to so minuli teden (prejšnjo sredo) na skupnem sestanku še posebej opozorili predstavniki živinorejcev, klavnične industrije in proizvajalcev živinske krme v zvezni gospodarski zbornici, ki so poudarili, da sedanji ukrep ni sprejemljiv za proizvajalce vseh teh panog našega gospodarstva. Resda je bila ena dobra stran tega ukrepa vsaj ta, da smo dosegli že dolgo pričakovano in zaželeno POENOTENJE cen na jugoslovanskem trgu - vendar ostaja poglaviti problem nerešen. Predstavniki živinorejcev zatrjujejo, da se nam utegne zgoditi - če se ne bomo tega vprašanja lotili bolj premišljeno - da bomo kaj kmalu poklali vso živino in da potlej na našem trgu sploh ne bo več dobiti mesa iz domače proizvodnje. Sedaj je namreč tako, da so cene mesa določene nizko, cene živinske krme pa so medtem tako povečale, da so se živinorejci znašli v pravcatem PRECEPU visokih proizvodnih stroškov ter nizkih odkupnih cen. Predstavniki omenjenih grupacij so se tokrat na sestanku domenili, da bodo ustanovili komisijo, ki bo pripravila izčrpno poročilo o vsem - da bi tako pri pristojnih vplivali na nadaljnje reševanje tega perečega vprašanja pri nas.

Kritične ocene stanja v našem KMETIJSTVU so bile izražene tudi na zasedanju zbora narodov zvezne skupščine (minuli petek), ko so bili poslanci zelo ogorčeni sprico tega, ker doslej kljub vsem zahtevam in postavljenim rokom še ni bil dosežen med-republiški dogovor o politiki DOLGOROČNEGA RAZVOJA v kmetijstvu. Dan pred tem je resda zasedal medrepubliški komite, ki je imel na dnevnem redu ta vprašanja - in kot so sporočili so se načelno sporazumeli vsaj o temeljnih vprašanjih glede tega. Poslanci zbora narodov so poudarili, kako pomemben je ta dogovor za vse naše gospodar-

pomanjkanje ŽIVIL iz domače kmetijske proizvodnje, kako bo potem z ustreznim uvozom, pa je še vprašanje.

Na tokratni seji izvršnega biroja predsedstva ZKJ (seja je bila minulo sredo) so ob obravnavanju uresničevanja nalog, navedenih v pismu, posebej obravnavali boj proti raznim nezakonitostim pri nas, boj proti kriminalu in drugim negativnim pojavom v POSLOVANJU DELOVNIH ORGANIZACIJ v državi in s tujino. Razpravljali so še o vzrokih za politične in ekonomske posledice nezakonitega prilasčanja družbenega imetja ter drugih oblik nezakonitega poslo-

vanja delovnih organizacij. O teh perečih družbenih problemih je na kratko spregovoril tudi predsednik Tito, ko je prejšnji četrtek obiskal tovarno „Ivo-Lola Ribar“ v Železniku. Poudaril je pomen DELAVSKEGA NADZORSTVA v kolektivih, opozoril je na to, da bo sedaj treba dejansko začeti izvajati sprejeta USTAVNA DOPOLNILA. Pri omejitvi vprašanj, ki jih je tokrat načel izvršni biro predsedstva (torej pri omejitvi raznih anomalij, kriminala in podobnega), je predsednik Tito poudaril, da gre tu za resnično odtujevanje težko zaslužene delavčeve akumulacije, pa ne samo to - da gre dostikrat za resničen kriminal, ki ga ni mogoče drugače ocenjevati. To bomo poslej zaostriili, je poudaril predsednik Tito, v tem pogledu bo morala naša ZAKONODAJA precej ostreje prijemati tiste, ki krajejo, poneverjajo in poslujejo nezakonito!

Da se bo ELEKTRIKA pri nas poslej podražila (do 12 %), smo izvedeli minulo soboto - ko je bilo sporočeno, da je republiški izvršni svet na svoji tokratni seji dal soglasje združenemu podjetju slovenskega elektrogospodarstva za povečanje sedaj veljavnih tarifnih postavk oziroma cen za električno energijo distributerjem. Kakšne posledice bo imelo to na oblikovanje drugih cen, ki so s tem neposredno povezane, za sedaj še ne moremo reči - trenutno pa bodo ta ukrep neposredno občutili vsi odjemalci električne energije v Sloveniji.

Ta mesec bodo v Sloveniji tudi začeli izplačevati prve KMEČKE POKOJNINE (za tiste kmete, ki so stari nad 75 let - po določilih novega pokojninskega zakona, ki je začel veljati z novim letom), saj je do konca marca vložilo pokojninski zahtevek že nad 8000 naših kmetov. Ta mesec bodo pokojnine izplačali kakšnim 2800 upokojenim kmetom, vsi pač ta mesec se ne bodo prišli na vrsto pri obračunu njihovih zahtevkov. Računati je, da bo do konca leta prijavilo v Sloveniji kakšnih 13.000 kmetov svoje pokojninske zahtevke, prihodnje leto pa še nadaljnjih 14.000.

Doma narejene preproge in belokranjsko, doma stikano platno se že malokje dobi, na metliškem sejmu pa vsakokrat na istem mestu tako blago prodajajo. Zanimanje za te izdelke še ni upadlo, saj vidimo, kako kupci ogledujejo in tipajo. (Foto: R. Bačer)

Kočevski ribiči so začeli s prostovoljnim delom popravljati jez na bregu in strugo Rinže. Prvo delovno akcijo so organizirali 24. marca, drugo pa bodo predvidoma 14. aprila. Pomoč v materialu ali denarju sta obljubili ribičem tudi krajevna skupnost in občinska skupščina. (Foto: Prime)

Krava Sivka rudarja Rutarja iz Potoka pri Šentjanžu je sedmi porod kar podvojila. Ko so že sedli k malici, se je rodilo še drugo tele! Zena Marija jima je takrat, ko je mož v jami v Hrastniku, komaj kos. Podoben porod so imeli tudi pri Lestanu v Kaluderjih. (Foto: Železnik)

Od lanske jeseni dalje so potekale priprave na ustanovitev temeljne organizacije dela v krškem Imperialu – obratu Žita iz Ljubljane. Kolektiv obrata ima zdaj črno na belem vse pravice in dolžnosti, ki izvirajo iz zakonitve takega položaja. (Foto: Jožica Teppey)

KOBAL O FINANCAH

Guverner Narodne banke Slovenije Sveto Kobal je bil prejšnji tork na obisku v trebanjskem Trimu, mirenški Kolinski in Dani ter novomeški Krki, popoldne pa se je v Smarjškem Topolcu pogovarjal z doljenjskimi gospodarstveniki in predstavniki družbeno-političnih organizacij.

TUJ DENAR V SLOVENIJI

Po zadnjih podatkih odpade kar 40 odstotkov dusej vloženega tujega kapitala na našo republiko. Do konca januarja so slovenska podjetja sklenila že 29 pogodb o skupnih vlaganjih z družabniki iz 9 evropskih držav in iz ZDA. Na osnovi teh dogovorov je slovensko gospodarstvo dobilo dobrih 42 milijonov dolarjev tujega kapitala. Lahko pričakujemo, da se bo število pogodb še povečalo, ker ni več pravih ovir, postopek za registracijo pogodb je precej krajši, tuji družabniki pa so pripravljeni še vložiti denar v naše gospodarstvo.

Sejmišča

NOVO MESTO – 2. aprila je bilo naprodaj 410 prašičev, od tega samo 39 starih do šest mesecev. Prodali so jih 312: do dvanajst tednov stari so šli v denar po 350 do 430 din, starejši pa po 440 do 680 din. Prodajalci so na sejmu prignali tudi 62 glav goveje živine, prodali pa so jih le 16: voli so bili po 12,5 do 14 din kilogram žive teže, krave po 7,5 do 11 din, medtem ko telet ni bilo.

BREŽICE – Bolj živahno je bilo na sobotnem tedenskem sejmu v tem kraju, kjer je bilo naprodaj 623 pujskov, starih do tri mesece, devetnajst pa je bilo starejših. Prodali so 487 živali: mlajši so bili po 25 din kilogram žive teže, starejši pa po 13 do 14 din.

Dolenjski otroci na morju, v Fazanu.

število povečalo za devetkrat, število tujih gostov pa za petnajstkrat. V vsej Jugoslaviji je lani letovalo 5,1 milijona tujcev, to pa zneso v primerjavi s svetovnim številom, ki doseže 200 milijonov turistov, manj kot 3 odstotke. Svetovni devizni priliv iz turizma je lani presegel 21 milijard dolarjev, naš pa je znašal 460,5 milijona, kar je le nekaj nad 2

odstotka svetovnega turističnega dohodka. Naš turizem je torej še skromen, četudi se je po vojni zelo razvil. Toda drugod se razvija še hitreje, zlasti v prvih treh turističnih deželah Evrope: Španiji, Italiji in Franciji, ki so, vsaka zase, imele nad 2 milijardi dolarjev deviz iz turizma. Turizem je obdržal svoj izrazit sezonski značaj, saj je tretjina domačih turistov in 45,8 odstotkov tujih uporabilo svoj dopust v juliju in avgustu. Zimske sezone še vedno nimamo, saj so imeli meseci december, januar in februar 6 odstotkov letnega števila turistov. Poprečna doba bivanja turistov v nekem kraju se je pri nas zmanjšala od 3,4 dni pred 10 leti na lanskih 2,9 dni, kar kaže, da turistov ne znamo zadržati. Lanski devizni priliv Slovenije je znašal 136 milijonov dolarjev ali 29,5 odstotka celotnega jugoslovanskega, značilno pa je, da se delež Slovenije iz leta v leto manjša.

R. K.

Kdaj bo naše kmetijstvo na konju?

Čas pa beži

Leto dni je, odkar je vodstvo Zveze komunistov Jugoslavije sprejelo svoj sklep o izdelavi „zelenega načrta“, toda Jugoslavija („kmetijska dežela“, ki mora uvažati že za pol milijarde dolarjev živeža na leto), še vedno nima tega, za razvoj kmetijstva tako potrebnega razvojnega načrta.

Ko je te dni potekel že tretjič odloženi rok, so sporočili, da v med-republičnem komiteju niso mogli uskladiti stališč. Tako se Srbija in Vojvodina ogrevata za preživele centralne sklade in podeljevanje denarne pomoči in posojil kmetijskim delovnim organizacijam po vsej Jugoslaviji. V Bosni in Hercegovini menijo, da dodatnega zbiranja denarja kmetijstvo po tej poti sploh ne potrebuje, marveč je treba ekonomske zakonitosti in ugodnosti (zmanjšanje carin in podobno) zagotoviti po

redni poti. Slovenija ima spet svoje stališče.

Kot pravi slovenski sekretar za kmetijstvo inž. Milovan Zidar, v Sloveniji nasprotujemo ustanavljanju nekkih zveznih skladov in se ogrevamo za bolj gospodarno rešitve, za povezovanje proizvodnje, prehranske industrije in trgovine, za tako imenovano politiko financiranja proizvodnje, ko naj vsaka republika sama poskrbi za proizvodnjo tistega, česar sama nima dovolj.

Tako torej teče čas v znamenju razpravljanja. Kmetijstvo pa že dolgo v razvoju zaostaja, cene hrane se večajo bolj kot druge, uvoz narašča, narašča pa tudi nezadovoljstvo kmetijskih proizvajalcev, ki jih še najmanj povprašujejo, kakšno kmetijsko politiko bi radi.

M. L.

Poprimajo povsod, v javnih zadevah pa odločajo vse manj. Na to je treba misliti zdaj, pred kongresi in volitvami.

Začaran krog

Danes pomenijo v Sloveniji ženske že nad 42 odstotkov vseh zaposlenih v družbeni proizvodnji. S svojim delom ustvarjajo pomemben del narodnega dohodka. Vzpornost s tem bi pričakovali ustrezno povečevanje udeležbe žensk v družbenopolitičnem življenju.

Toda v nasprotju s tem delež žensk strmo pada. Medtem ko je bilo v letu 1965 v zvezni skupščini 22 odstotkov žensk, je ta odstotek do 1967 padel na 6,7. V republički skupščini je bilo 1965. leta 24,3 odst. žensk, dve leti kasneje 17,1 odst., 1969. leta pa le še 8,3 odst. Občinske skupščine so imele 1. 1965 18,4 odst. žensk, dve leti kasneje 11,8 odst. in še dve leti kasneje le 7,10 odst.

Ob tem neskladju se zastavlja vprašanje, ali bo mogoče zares uveljaviti odločujočo vlogo neposrednih proizvajalcev in delegatski si-

stem v okoliščinah, ko skoraj polovico aktivnega prebivalstva samo simbolično sodeluje pri vodenju družbenih zadev.

Vse to je gotovo posledica določenih silnic. Objektivne razmere, predvsem dvojna obremenitev žene, v družini in službi, nerešena vprašanja otroškega varstva, prepočasno razbremenjevanje gospodinjstva – vse to ovira žensko pri njeni družbeni aktivnosti. Pri tem je treba ugotoviti, da bi se ta družbena vprašanja verjetno hitreje reševala, ko bi bile ženske bolj navzoče pri odločanju. (Iz članka Olge Vrabčič, predsednice republiške konference za družbeno aktivnost žensk, objavljene v Naših razgledih.)

Les naš, dragoceni.

Kratkovidno

Pomanjkanje hlodovine, ki ima vzrok v zamrznjenih cenah na domačem trgu in neomejenem izvozu, že mesec in mesece hromi delo Novolesa in drugih lesnopredelovalnih podjetij. Pojavlja se vprašanje, kako naj bi ob takih razmerah uveljavljali primerjalno prednost, ki jo v mednarodnem gospodarstvu pomenijo naši gozdovi.

Izvoz lesa, ki se je zaradi ugodnejših cen v tujini občutno povečal, gotovo ne bo za naše gospodarstvo tako učinkovit, kot bi bil lahko izvoz lesnih izdelkov. Splošno znano je, da so proizvajalci surovin po svetu običajno izkoriščani, zato nam je nerazumljiva naša gospodarska politika do lesa in lesnih izdelkov, ki nas sili v vlogo izkoriščanega. Da je tako, potrjujejo podatki o izvozu in uvozu, ki kažejo, da se izvoz lesa povečuje, hkrati s tem pa se zvečuje uvoz papirja, kartona in še nekaterih drugih izdelkov iz lesa.

Nezadovoljstvo domačih proizvajalcev je upravičeno, saj je konec koncev že lep čas znano, kako je s temi stvarmi, pa vendar ni ukrepov, ki bi ta, za narodno gospodarstvo škodljivi tok obrnile. Najmanj, kar bi bi morali storiti, bi bila omejitev izvoza lesa na razumno mejo.

»vredno je zapisati...«

Ustavnih dopolnil ni mogoče uveljaviti brez sodelovanja prizadetih ljudi samih. Temeljne organizacije združenega dela ne bodo dosegle svojega poslanstva, če zanje ne bodo zagreti delavci sami. Potrebna je prizadevnejša politična akcija, saj so sedanje razmere v praksi komaj zadovoljive, politične priprave pa marsikje tako slabe, da ne dajejo zagotovila, da bodo novosti kaj kmalu zaživele.

Tako so ugotavljali na zadnji seji CK ZKS, sekretar medobčinskega sveta ZK Novo mesto Ludvik Golob pa je prav tam s konkretnimi podatki pokazal na ne ravno rožnate razmere na Dolenjskem.

V naši pokrajini imamo še posebne razloge, da z doseženim ni mogoče biti zadovoljen. Ne moremo mimo tega, da imamo pretežno manjše delovne organizacije, da povsod manjka strokovnih delavcev, da je mnogo delavcev bilo še pred nedavnim kmetov in da smo v želji za novimi delovnimi mesti enostavno podcenjevali družbene odnose. Kdo bi se

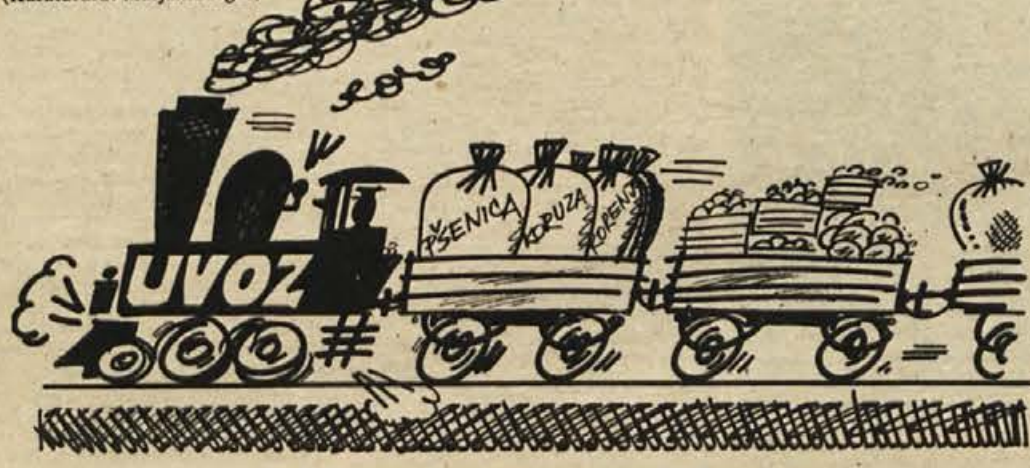
»Zagreti«

zamerjal vodstvu nekega podjetja, ki je v manj razvitem predelu voljno zgraditi svoj obrat in zaposliti ljudi, ki napol zaposleni v kmetijstvu komaj čakajo nanj?

Pred očmi je treba imeti tudi povprečno splošno izobraženost in politično razgledanost naših ljudi. Ob razgovorih z delavci ugotavljamo, da enostavno ne razumejo, za kaj v resnici gre. Odbija jih preveč učeni in zapleteni jezik politike, premalo oprijemljivega je v njem, premalo življenjske stvarnosti, da bi jih zagrel. In potem je tako, kot je rekel Milan Kučan na zasedanju CK: sedanja akcija je bolj akcija avantgarde, Zveze komunistov, ne pa delavskega razreda; podoba je, kot da delavec ni zainteresiran za samoupravo, delavsko kontrolo in za svojo družbeno vlogo.

Če bomo hoteli uspeh, bodo potrebni koraki zblizanja: politiki, ki se bo morala potruditi, da bo bolj pritegnila delavca, in delavcu, ki bo moral aktivneje poseči v svojo usodo. M. L.

(Karikatura: Marjan Bregar)

Stroj, ki se v našem kmetijstvu posebno obnese!

Zdravje se...

(nadaljevanje s 1. str.)

Letošnje geslo „Zdravje se začena doma“ je posvečeno družini – temeljni celici družbe, in njenim članom. Želje in hotenja so preprosta: če bodo vsi ljudje kot člani družine in družbe skrbeli z zdravim načinom življenja za svoje zdravje, bo veliko manj boleznih. Če bo zdrava družina, bo boljše zdravstveno stanje narodov, držav in svetovne skupnosti. Že dolgo je znan rek, da zdravstveno varstvo sestavljajo vrste ukrepov in akcij, ki jih opravljamo za preprečevanje in zdravljenje obolenj: zdravljenje obolenj, preprečevanje obolenj (preventiva) ter osnovni higijenski pogoji življenja. Ravno tem zdravim pogojem življenja je posvečen letošnji jubilej.

Za zdrav dom je potrebno veliko. Predvsem ga moramo imeti. Naša skupnost posveča gradnji stanovanjsko veliko skrb. Nova stanovanjska zakonodaja in politika, vključno s samoupravnimi sporazumi o stanovanjski gradnji, ima poleg ekonomskih in družbenih vrednosti izrazito socialno-medicinski značaj. Mnogo je načinov, kako naj si obstoječe razmere v domuboljšujemo. Potrebno nam je predvsem znanje o zdravju in zdravih navadah. Preskrba z vodo, red v hiši in naselju, pravilna prehrana, nega dojenčka, primerna rekreacija, dobra osvetlitev prostorov, pravilna razporeditev delovnega dne, potreba po kulturnih dobrinah in znanju, skrb za duševno zdravje ter mnogi drugi dejavniki so področja, kjer lahko vsak posameznik veliko pripomore k boljšemu zdravstvenemu okolju v domu. V večini primerov ni potreben dodaten denar, potrebno je le dodatno znanje ali nasvet. To so tudi teme za zdravstvenoprosvedno delo, ki bo teklo vsa leta in pri katerem bodo sodelovali zdravstvena služba, prosvetnopedagoška služba, organizacije Rdečega križa, delavske univerze, strokovna društva zdravstvenih delavcev, družbeno-politične organizacije, sveti za zdravstvo pri občinskih skupščinah, delovne organizacije ter drugi.

Dejavnost se je pričela in je usklajena po občinah. Upravičeno pričakujemo velik odziv na zborih, predavanjih, roditeljskih sestankih in vseh prireditvah, ki bodo pripravljene v te namene med letom.

In še to! Zdravje je največje bogastvo. Dobro organizirana in moderno opremljena zdravstvena služba lahko bolj ali manj uspešno zdravi že nastala obolenja in poškodbe, nekatera pa tudi preprečuje. Več možnosti za preprečevanje boleznih in za zboljšanje zdravja se skriva v reku: „Zdravje se začena doma!“ Če ga bomo upoštevali, bomo tako odpravili vzroke, ki povzročajo nepotrebne bolezni in poškodbe. Končni uspeh je odvisen od sodelovanja prebivalcev, organiziranosti zdravstvenih služb, socialnomedicinskih ukrepov, družbeno-političnih skupnosti, predvsem pa znanja in prizadevanj vsakega posameznika.

Dr. ALBIN PEČAVER

Žalosten

(nadaljevanje s 1. str.)

Trenutno je kot rešitelj združena podjetja COSMOS-BELT nastopila ljubljanska AVTOMONTAŽA, do konca maja pa naj bi bil sanacijski postopek končan, vendar ločeno za COSMOS in posebej za BELT. AVTOMONTAŽA bo prevzela nase celotno dobrotmetje in izgubo COSMOSA, BELT pa bo tačas tesno sodeloval z mariborsko tovarno TAM.

Za v prihodnje je že sklenjeno, da BELT in COSMOS ne bosta ostala skupaj. V BELTU tehtajo možnost za sodelovanje z IMV Novo mesto, vsekakor pa bo eden novih Beltovih partnerjev nekdo iz domače avtomobilske industrije.

BELT kot poslovna enota, ki ni pravna oseba, nima nobenih možnosti, da bi se iz te igre izvlekel nepričaden, in še danes je neznanica, kolikšno ceno bodo plačevali Črnoljci za kratkotrajno ženitev s Cosmosom.

Črnoljski odborniki so odločno zahtevali, naj krivce za izgubo vsekakor poiščejo. O stanju v BELTU zahtevajo poročilo na vsaki občinski seji, soglašali pa so s sanacijskim postopkom, ki že teče.

R. BACER

PETER TOŠ PRIDE SVETOVA

V Novem mestu se obeta še ena združitve. O njej se pogovarjajo predstavniki Ele in Iskre. Glede na to, da je Iskra že TOZD v okviru združenega podjetja, še ne vedo, kakšno organizacijsko obliko naj bi imela Ela po pripojitvi. O tem se bodo pogovarjali jutri v Šmarjenskih Toplicah, na pomoč pa so poklicali tudi člana CK ZKS Petra Toša.

OD 17. maja 1915, ko so kmetje zavleli grajsko trdnjavo nad Podgradom in vrgli čez obzidje obglavljeni trupli osovraženih zakupnikov gospodarstva, bratov Mindorferejev, na Mehovem menda ni bilo toliko ljudi kot minulo nedeljo, le da so obiskovalci tokrat prišli gor z miroljubnim namenom: na pobudo ZMS so srednješolci, taborniki, predstavniki novomeškega mladinskega kluba, mladi Stopičani in Podgraščani skupaj z vojniki iz vojašnice Milana Majcna zavrheli krampe, lopate in sekire ter očistili ruševine navlake. S tem so lepo počastili dan mladinskih delovnih brigad, poleg tega pa uredili Mehovo, kjer bo 25. maja osrednja občinska proslava v počastitev dneva mladosti. (Foto: I. Z.)

Velika izguba majhnega podjetja

Bo kdo poravnal izgubo STANGRAA ali bo moralo podjetje v stečaj? — Krivce za težki položaj kazensko preganjati — Predlog: slabim samoupravljalcem odvzeti za določen čas samoupravne pravice

Zaključni račun ribniškega STANGRAA za lani je pokazal, da je podjetje zaključilo poslovno leto s 1.360.000 (novih) dinarji izgube, od tega je 930.000 din nepokrite. Služba družbenega knjigovodstva je ugotavljala izgubo že od leta 1969, vendar so v podjetju trdili, da izgube ni. Po osamosvojitvi KOMUNALE in Stanovanjskega podjetja, ki sta poslovala prej v okviru STANGRAA, se je pregled nad poslovanjem STANGRAA bolj razbistril, še vedno pa ni povsem jasen.

Inspekcija SDK je od decembra lani do marca pregledovala blagajniško poslovanje podjetja (ki je imelo že 25. decembra 1971 blokiran ziro račun), in ugotovila precej gospodarskih prekrškov, prestopkov in kaznivih dejanj. Te ugotovitve so bile posredovane na seji občinske skupščine Ribnica, ki je bila 30. marca.

Tokrat se ne bi zadrževali na ostalih ugotovitvah seje in tudi na kazenski odgovornosti nekaterih članov STANGRAA ne, saj je ta zadeva stvar sodišča. Opozoriti pa želimo, da so za tak položaj podjetja — grozi mu stečaj — odgovorni razen vodilnih delavcev tudi vsi člani kolektiva (samoupravljalci), posebno pa člani samoupravnih organov. Samoupravljalci ne bi smeli imeti samo pravico do samoupravljanja, ampak tudi dolžnost oziroma odgovornost, da dobro samoupravljajo. Taki samoupravljalci, ki pripeljejo podjetje v izgubo ali stečaj, niso sposobni za samoupravljanje, zato bi jim kazalo za določen čas odvzeti samoupravljalne pravice. Ča namreč slabi samoupravljalci samoupravnih pravic ne bodo izgubili, se lahko zgodi, da bodo pripravili tudi novo podjetje, v katerem se bodo zaposlili. Seveda bi samoupravljalci zakonik oziroma samoupravno sodišče moralo upoštevati, da ne bi bili kaznovani tisti samoupravljalci, ki so se (na sestankih) zavzemali za pravilne rešitve, pa s svojimi prizadevanji niso uspeli.

Taki ali podobni ukrepi bi samoupravljanje in dobro gospodarjenje le okrepili.

JOŽE PRIMC

ZVEZNI NAGRADI V NOVMEM MESTU: AMD in Polde Grahek

dobila nagrado B. Kidriča — priznanje Sveta Ljudske tehnike Jugoslavije — Priznanje za zasluge

Nagrado Borisa Kidriča, ki jo podeljuje svet Ljudske tehnike Jugoslavije, sta pred kratkim dobila v Novem mestu: Avto-moto društvo in fotoamater Polde Grahek. Na diplomu, priloženi bronasti plaketi, piše: „... Za posebne zasluge pri razvoju tehnične kulture.“

fija skomponirana na poseben način, mora pa biti preprosta in v skladu z vsebino. O tem, da je tehnična brezhibnost prvi pogoj, je odveč govoriti. Do zdaj sem najraje slikal otroške motive in naravo. V javnosti se zadnje čase ne pojavljam, čeprav mislim, da bom spet moral s fotoaparatom naokrog — nagrada me obvezuje. Od leta 1963 sem sodeloval na 25 razstavah z okoli 50 deli. Stiri fotografije so bile nagrade. Najraje se spominjam mednarodne razstave v Celju, kjer so mi dali diplomu. Pogoj za kvaliteto je množičnost, zato mislim, da je potrebno oživiti novomeški fotoklub in začeti z vzgojo mladih. Pripravljen sem pomagati.“

I. ZORAN

Novo mesto: le navidezno vse prav

Uspehi sicer so, toda sklepi se uresničujejo prepočasi, česar so krivi prikriti odpori — Premajhna politična enotnost v akciji — Izrečenih je bilo več javnih kritik

Več kot šesturno zasedanje občinske konference ZKS Novo mesto je bilo 30. marca kljub vsemu prekratko, da bi se lahko dotaknilo številnih nalog in težav, na katera sta opozorila obsežno gradivo in uvodni referat sekretarja Franca Šalija.

Petkovno konferenco pa vseeno lahko štejemo kot prelomno. Takšno oceno ji lahko damo zagadelej, ker je v odkriti, burni in dosledni razpravi pripomogla k ideološki in politični razčistitvi nekaterih pojavov, ki nanje ZK v občini zama opozarja že dlje časa. Prav zato lahko rečemo, da je konferenca s svojo zadnjo sejo veliko pripomogla k večji idejni, politični in akcijski enotnosti same sebe in vseh naprednih sil v mejah novomeške občine.

Vse od 2. seje konference si ZK prizadeva ustvariti v sebi enotnost, ki bi zagotavljala nujne večje uspehe v akciji. Uresničevanje revolucionarne teorije in idej zahteva revolucionarne ljudi. V akciji je zato dogovorjeno treba spoštovati in dosledno uresničevati. S tem težkim spoznanjem smo se srečali v preteklem razdobju, ko smo žali bili v praksi nemalokrat popustljivi prav takrat, ko bi morali biti odločni. Tako so ugotovili na konferenci.

Sklepi o uresničevanju 21., 22. in 23. ustavnega dopolnila, o pozitivni političnega dela v KS, o tem, da se mora SZDL organizirati tako, da bo resnična tribuna delovnih ljudi, ter sklep o tem, naj zaživijo politični aktivni v delovnih organizacijah in v KS, so bili le delno uresničeni. Največ zato, ker ni bilo politične enotnosti. Z uveljavljanjem ustavnih dopolnil smo v delovnih organizacijah komaj na začetku poti. V vodstvih sicer ni odkritega odpora, toda ne menijo se za opozorila, zato bo treba odgovornost zaostri. Za velik uspeh lahko štejemo to, da je statut občine v javni razpravi. Če bi v delovnih organizacijah tako resno sprejeli pozive k pripravi TOZD, kot so občinski organi dojeli svoje naloge v zvezi s 23. ustav. dopolnilom, bi bili tudi v delovnih organizacijah že precej dlje kot so.

Konferenca je sprejela oceno, da je bila trojna pogodba med tovarno zdravil KRKA, DOMINVESTOM in občinsko skupščino nesprejemljiva z zakonskih, samoupravnih in moralno-političnih stališč, in je izrekl javno kritiko vodilnim delavcem, samoupravnim organom v obeh delovnih organizacijah in takratnemu predsedniku ObS, ki so pri podpisu sodelovali. Sprejela je tudi kritično oceno komunistov Dol. lista v zvezi s pisanjem o metliški BETI in nekdanjem direktorju Vujčiču, izrekla pa je kritiko glavnemu in odgovornemu uredniku Dolenjskega lista zaradi njegove premajhne kritičnosti in zavezitosti v tem primeru. Konferenca je v daljši razpravi ocenila vztrajanje komiteja, naj skupščinski organi pristanejo na

Zmanjkalo časa?

Samoupravni sporazum o financiranju zdravstvenega varstva v letu 1973 je od 461 delovnih organizacij v Črnoljski, krški, metliški, novomeški in trebanjski občini podpisalo do prejšnjega tedna — do seje skupščine zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov — le 149 gospodarstev in drugih organizacij.

Iz črnoljske občine so dostavili 28 podpisanih sporazumov, iz krške 29, metliške 15 in novomeške 57. Sporazume iz trebanjske občine (18) so zadržali v Trebnjem, kjer so nezadovoljni z urejanjem zdravstvenih služb na Mirni. Po splošnem mnenju so se najslabše odrezali v novomeški občini, kjer niso dovolj resno obravnavali sporazumevanja na tem področju.

Slabši uspeh pri sporazumevanju so po mnenju članov skupščine doslegi zaradi tega, ker so dali delovnim kolektivom premalo časa, da bi lahko temeljiteje spregovorili o novem načinu financiranja zdravstvenega varstva in dovolili v podpis. Zato zdaj novega roka niso omejili, ker menijo, da morajo sporazum podpisati vsi ali pa nihče. Politično delovanje v kolektivih, ki oklevajo, bo še potrebno. Posebej pa je skupščina priporočila političnim dejavnikom, naj obravnavajo tri delovne organizacije, ki so skupščino pisмено obvestila, da sporazuma ne nameravajo podpisati. To so: Kovinar iz Črnoljja, ZTP in Zavod za šolstvo SRS.

Lanskoletni primanjkljaj je skupščina sklenila pokriti z izrednim prispevkom, ki naj bi ga delovne in druge organizacije od 1. aprila do 31. decembra letos plačevale po stopnji 0,60 odstotka. Skupščina je sprejela tudi prispevne stopnje in denarni načrt za letos, o čemer bomo obširneje poročali prihodnjič.

I. Z.

Referendum bo 20. maja

Občinska konferenca Socialistične zveze je predlagala na zadnji seji občinski skupščini Ribnica, naj v aprilu razpiše referendum za uvedbo krajevnega samopriskpeva, in sicer za območja Ribnice, Sodražice, Loškega potoka in Dolenje vasi, kakor so se izoblikovala v dosedanjih razpravah o uvedbi samopriskpeva. Svoj predlog opira SZDL na dosedanje ugodne priprave ter sklepe nedavnih zborov volilcev, občinskega štaba za uvedbo samopriskpeva in sveta za družbeni plan in finance pri občinski skupščini.

Volilci po vsej občini bodo glasovali o uvedbi samopriskpeva 20. maja, samopriskpek — dva odstotka vseh obdavčljivih dohodkov iz delovnega razmerja, pokojnin, kmetijske, obrtne in drugih dejavnosti — pa bi plačevali od 1. julija letos do 30. junija 1978. leta. Denar iz samopriskpeva in iz drugih virov (skupno okrog 29 milijonov dinarjev) bi se zbiral v omenjenih štirih območjih, v katerih ga bodo tudi uporabili za izpolnitev komunalnih in drugih načrtov, kakor so si kje zastavili program. Najprej pa bi iz skupnih sredstev dogradili družbeni center v Dolenji vasi.

-vec

Tako se kali samouprava

Zadržanje samoupravnih sporazumov, ki določajo financiranje zdravstvenega zavarovanja, je politično nesprejemljiva metoda pritiska. O tem so po daljši razpravi soglašali na zadnji seji medobčinskega sveta ZK Novo mesto.

Kot je javnosti že znano, so v Trebnjem zadržali (doponirali) podpisane sporazume pri občinski skupščini (zatem, ko so se za ta ukrep dogovorili s predstavniki delovnih organizacij — podpisnic), dokler ne bo zdravstveni dom Novo mesto končno le izpolnil že tolikokrat dane obljube o izboljšanju zdravstvenih služb na Mirni. S tem je soglašala tudi občinska skupščina Trebnje.

Medobčinski svet ZK je menil, da je neuresničena zahteva Mirne, ki ima svoje vzroke v neurejenih kadrovskih razmerah zdravstvenega doma, sicer upravičena, vendar pa tako izbrana pot za odpravljanje spora ni sprejemljiva, ker obide samoupravni odnos in ker v bistvu pomeni prisvajanje oblasti s strani nekoga tretjega, ki ni osnovni partner v tem odnosu.

Ta primer mora biti pravzaprav šola za vnaprej. Jasno je pokazal, do kakšne zagate pride, če dosledno ne spoštujemo osnovnega odnosa v sporazumevanju in dogovarjanju in zlasti, če se ne izpolnjujejo obveznosti, ki iz tega izhajajo. Če se je Trebnje oprjelo zadnje bilke, politično sicer nesprejemljive in obsojene, je to storilo v svoji nemoči, ko ni videlo drugega izhoda. Pravi izhod bi bilo treba najti že mnogo prej, in sicer tako, da bi vodstvo novomeškega zdravstvenega doma, ki ni moglo ali hotelo uresničiti obljub do zavarovancev, plačnikov zdravstvenih storitev — odstopilo. Aktivnejšo vlogo bi morala pri tem imeti tudi skupnost zdravstvenega zavarovanja in njeni organi.

M. LEGAN

MOKRONOG: NE MIRUJEJO

Po predavanju o oblikah protidivertantskega boja ob koncu marca so pregledali še delovni program svoje organizacije rezervnih vojskih starešin, izvajanje programa za splošno vojaško usposabljanje, propagandno dejavnost, obrambno vzgojo prebivalstva in vključevanje članov organizacije v samoupravne organe. Podprli so tudi akcijo za zbiranje prispevkov za dom borcev in mladine v Kumrovcu.

V petek je obiskal Trebnje Maciej Kurkiewicz, sekretar za kulturo vojskustva skupščine Katowice, in Stanislaw Gujewsky, direktor kulturnega centra vojskustva Katowice. Poljski umetniki se bodo udeležili letošnjega Tabora. Na sliki: poljska gosta si ogledujeta trebanjski saon. (Foto: Zeleznik)

UMIRAJOČA KMETIJA

Jesenski večer. Otožen in meglen. Od nekod se je pripodil veter in prinesel s seboj vonj po pastirskih ognjih, po pečeni koruzi, v zraku je drhtelo nekaj mehkega.

Takrat je narahlo potrkalo. Vstopila je stara Grmovka.

— Kam pa zdaj pod noč? —

— Bog daj dober večer, je dejala, — bi lahko pri vas prespala, k zdravniku moram jutri zarana. Moj Pavlek bo prišel nazaj na naš hrib in moram biti zdrava.

Kar razveselila sem se je. Nekaj posebnega je bilo v tej drobni, sključeni ženi s sedmimi križi, nekaj svetlega je odsevalo z njenega obraza, in kadar je začela govoriti o svoji vasici, stisnjeni nekje v hribih, ki je počasi umirala, se ji je duša na široko odprla in iz nje so pritekale besede, sprva plahé in tihe, potem pa vedre in sproščene kot hudourniki, ki ob pomladanskih nalivih pridrejo iz vasi v dolino in nosijo s seboj vse, kar jim ovira pot.

Hitro se je znočilo. Noč, globoka kot brezno, je starki potrkala na dušo, odprla se je in zdelo se mi je, da je z besedami pripeljala v sobo tudi lepota hribovske vasice, iz katere odteka življenje, zdelo se mi je, da je zadišalo po mehki praproti, da se je iz temnih gozdov nad starkino vasico utrgal veter, ko je začela:

„Žalostno je zdaj pri nas. Umirajoče kmetije, še veter zajoka včasih, mladi odhajajo, stari ležemo v grob, zemlja pa zahteva pridnih rok, hosta pritiska v vas, stisnila nas bo, vsaj tako grozi. Toda ta košček sveta ne more, ne sme umreti, to je raj. Ta košček sveta mi je zlezal v srce, ne morem ga izravnati, prej bi umrla. V srce se mi je zapisal s čudovitimi večeri, ki se kot neslišni duhovi prikradejo iz gozdov, s svojimi sončnimi jutri, ko je moja vasica kot sončen otok, dvignjen nad megleno dolino; zapisal se mi je z vetrovi, ki prav tu znajo posebno melodijo, ki je našla pot do srca, do vseh koticov v duši, da je v njih zaplalo življenje. Marsikdo se povrne nazaj, v ta odmaknjeni svet, čeprav le za kratek čas, kot bi si hotel spet napolniti dušo z vonjem trav in smrek, z napevom vetra, ki se ujame v razkošne krošnje hrastov. Vse življenje sem bila priklenjena na tiste laze, na to svojo vasico; vsako grudico zemlje sem obrnila najmanj stokrat, da sem iz nje iztisnila košček kruha. Deset nas je bilo, danes pa sem sama. Najmlajši, Pavlek, pa piše, da se bo vrnil na moj hrib, na najin hrib, potem bo spet veselo. Pa še drugi bodo prišli, morajo priti. Pregnani bodo grmovje, ki sili v vas, napodili bodo smrt, ki jo včasih začutim v sebi. Kadar kdo odide iz vasi, gre z njim tudi košček mene, košček mojega srca in takrat je v meni smrt, praznina.

Ko pa se zjutraj prebudim in vidim tisto jasno, čisto jutro, pravkar rojeno, je svet spet lep, duša polna, smrt pa daleč stran; ko se potem še sonce ustavi nad hribom, ko ptice zapoje, ko se pripodi veter, sem zdrava in takrat me zagrabi, da bi objela to lepoto, da bi jo stlačila vase, v prsi, da bi me grela še v grobu.

In ko pride pomlad, ko zadiši po njenih dišečih travah, smo kar pijani od sreče.

Govorila je in govorila, se odpirala, v očeh je nosila sonce in v sobi se je z njenim glasom razlivala razkošna pesem gorske livade.

Zaiskrilo se ji je v očeh, ko je spet začela:

„Pri nas je še zima lepa, čeprav je pri nas doma burja in se nebo spusti nad vasico in siplje siplje sneg. Pa veter nam prečisti dušo, da je brez hudobije, brez greha. In jesen je lepa, jesen, ki vse pozlati, ko je povsod eno samo razkošno veselje. Pa da bi vse to umrlo? Ne! Ne! To pa bi bil greh. S temi zgaranimi rokami bi rada očevala lepoto, pa ne vem, če je v meni še dovolj moči, stara sem. No, pa mi bo Pavlek pomagal, pa še drugi bodo prišli, saj morajo priti, kmetija mora imeti gospodarja. Res je zemlja skopa, vse je treba iztrgati prav iz njenih prsi, naš kruh je včasih res precej trd, kruh pa je le.

V to zemljo sem pognala korenine, na vsako drevo, na vsak kamen me vežejo spomini in to daje življenju vrednost, moč.

Trudni smo mi in trudna je zemlja. Vse življenje sem se spoprijemala z njo, ne bom odnehala, zemlja mi je prirasla k srcu, zvezana sem z njo s tisoč vezmi.

Občudovala sem to zgarano kmečko ženo, ki je s preprosto, a odkrito in čudovito besedo razkrila svoje življenje, obup, stisko, hrepenenje in ljubezen, svojo veliko predanost zemlji in njenim lepotam.

Nekaj posebnega je bila ta njena navezanost na zemljo, saj ji je prav zemlja pomenila svetinjo, ki jo je močno priklepala nase.

Od nekod pa so se mi kot v posmeh prikradle besede:

— Zemlja je tisočkrat prekleta, domačije ostajajo prazne, samo veter je njihov gospodar.

Utrnila se mi je misel: KDO BO ZMAGAL v tem boju? Bo zmagalo življenje v starkini vasi?

KATARINA

Adijo, mamca, adijo, ljubca moja! Petje in vriskanje ob koncu marca je po naših krajih naznanjalo, da se nova generacija odpravlja na stražo domovine. Posnetek je z novomeške avtobusne postaje. (Foto: S. Mikulan)

Uničiti znajo, popraviti pa ne

Ta žalostna resnica je res zrela za v časopis. Natisnite jo tako, da bo padla v oči odgovornim za ceste. Prebivalci Podgorške ulice smo ogorčeni, ker imamo tako slabo cesto, da je sramota za Kočevje.

Podgorčani smo ogorčeni, a vse opazke nič ne zaležejo. Cisto blizu imamo kamnolom, od koder dan na dan od šestih jutraj do dveh popoldne vozijo kamione kamenja. Od tega je cesta že obupno kotanjasta. Ob nalivih je na njej toliko blata in luž, da bi morali imeti ribiške škorjnce. Vendar podnevi še nekako gre. Zvečer, ko gredo nekateri v službo ali iz

službe ali kamorkoli že, se nič ne vidi, kajti razsvetljave skoraj sploh ni! Včasih sveti ena luč, a še ta zelo slabo, da lahko stopiš naravnost v lužo.

Ko bi bilo treba posipati cesto, cestne baze ni blizu, ki je cesta suha in kolikor toliko primerna za hojo, pa pridejo in namečejo prav debelega „šodra“, da si lahko še noge polo-

miš! Naenkrat imaš luknjo v podplatu. Matere ne morejo peljati v vozičkih malčkov na sprehod, saj bi otroka vrglo iz vozička. Se avtomobili poskakujejo, kaj ne bi voziček! Pa naj bi vsaj z valjarjem potlačili ta „šoder“, da bi se ugreznil v zemljo. Sicer pa bodo tako ali tako s kamenjem in peskom naloženi to-vornjaki spet uničili cesto, in spet bodo posipavali ...

Tako se to ponavlja in tako požodrajo cesto po trikrat na leto. Vse to nič ne pomaga! Mar ne bi raje za denar, ki ga vložijo za to nepotrebno šodranje, naredili vsaj trdno in gladko podlago, morda asfalt. Vsak Podgorčan bi rad prispeval tudi kakšen dinar, samo da bi bila naša cesta res podobna cesti.

OGORČENI PODGORČANI

PRIPOMBA UREDNIŠTVA: Pri predsedniku krajevne skupnosti Stanetu Otoničarju smo se pozanimali, če vse te pripombe drže in kdo je dolžan cesto vzdrževati. Povedal je, da se s pripombami strinja. Podgorška cesta je lani prevzelo v redno vzdrževanje Cestno podjetje Novo mesto, ki izkorišča kamnolom ob tej cesti in cesto tudi najbolj uničuje. On sam vsak teden posreduje pri Cestnem podjetju, da bi mesto bolje vzdrževalo, pa nič ne pomaga. Cestno podjetje ima s kamnolomom velike koristi, cesto pa le uničuje, namesto da bi jo vzdrževalo. Prav bi bilo, da bi jo celo asfaltirali.

ANDREJ ARKO

Samo še nekaj pojasnil!

Pisati pod „Če je to tisto ...“ ne zadostuje več za vpraševanje o stanju v Klubu novomeških študentov, zakaj odbor KNS si je za obrambo trhljih temeljev kluba najel slabo poučeno osebo, tj. Milovana Dimitrića (ki v skoraj štirih letih študija na FSPN ni imel nobenih stikov s KNS, še manj pa je v KNS delal), in se tako spustil na nizkoto raven osebnega obračunavanja oziroma „zehtanja umazanega perila“ ali izkrivljanja dejstev in podtikanja. Na takem nivoju je nemogoča vsakršna polemika, vsaj z moje strani, ki ostajam v pisanju o KNS samo v okviru dejanskega stanja. Ob tem pa sem prikazan kot lenuh in stremuh po materialnih dobrinah, nesposobnež, provokator, dezinformator itd. Toda če je temu tako, potem je jasno, da odbor KNS v „dokazovanju“ mojega nedela v KNS išče vzroke in opravičilo za popolno nesmotrno in brezvredno delovanje KNS, češ da podpisani nisem NIS (?) delal. Krasno!

Kljub temu, da nisem nikomur dolžan pojasnjevati, kaj in kako sem delal v KNS ali kaj in na kakšen način sem v KNS pridobil, bom dodal še nekaj pojasnil: 1. Tri leta sem študiral brez štipendije, v tem času pa dobil „socialno pomoč od KNS“, in to SAMO ENKRAT 300 din, osebnost od Z. Slaka, bivšega predsednika in blaginjaka KNS, ne da bi bilo to kdajkoli evidentirano v blaginjskih poslih KNS (to sem izvedel pozneje!), zato je vprašanje, koliko jih je še dobilo „denarno podporo“ na tako „demokratičen“ način. In spet SAMO ENKRAT blago za hlače in suknjič (blago se je namreč dve leti valjalo pri SLaku in bi bilo tam še danes, ko bi ne bilo mene in še nekaj študentov, ki nas ni sram priznati, ne samo da nimamo avtomobila, pač pa da si težko kupimo tudi hlače!). 2. Klavnost poteka skupščine KNS sem lahko razbral iz izjav desetih, od manj kot petdeset na skupščini prisotnih študentov. Novomeških študentov pa je okoli tristo, zato tisto malo „delovnega programa“ ni mogla sprejeti večina, še manj pa so v program zajeti interesi večine študentov. 3. Sklicevanje odbora KNS na navidezno družbenopolitično aktivnost dveh, treh študentov in posploševanje o ne vem kakšnem pomenu dela KNS za ljudski blagor, je metanje peska v oči tistim, ki jih odbor v imenu vseh novomeških študentov prosi za denar,

s katerim pa taisti odbor dela kot svinja z mehom. 4. Majhen osip na FSPN (?) v primeri z drugimi fakultetami (npr. ekonomsko, FNT, filozofsko, pravno itd.), kjer pa je novomeških „pavzerjev“ še kako veliko, je za lase privlečen dokaz o odlikah novomeških študentov. (Sicer pa, koliko jih vsako leto diplomira?) 5. Pomen plesa oz. brucovanja, dejanska prisotnost študentov v OK ZMS Novo mesto, smotnost pogovora KNS s predstavnikoma gospodarsko-političnega in kulturnega življenja v občini, KNS kot „usmerjevalec“ srednješolcev na univerzo itd. — o vsem tem sem že pisal, v luči tega pa bi lahko prikazal tudi delovanje KNS v tekočem študijskem letu (in prišel do istega rezultata, tj. da okamenela nezainteresiranosti in neaktivnosti novomeških študentov).

Pa ne bom! Povem naj samo, da je pred javnostjo opravičilo za obstoj Kluba novomeških študentov odbor KNS (s svojimi večerjami!), in obljubljal, da bom na prihodnjem „brucovanju“ zabaval goste s skečem — Jovan Jovanović-Zmaj: Ja odlazim!

Drago RUSTJA

PRIPIS. S tem prispevkom zaključujemo polemiko o delovanju kluba novomeških študentov, (ki je, žal, delno prešla tudi v osebne obračune), razen če ne bo kdo prispeval k nji kaj bistveno novega oziroma pomembnega.

UREDNIŠTVO DL

Bencinski boni za tujino

Avtomobilisti, ki potujejo v tujino, lahko enkrat na leto kupijo za dinarje bencinske bone za največ 200 litrov bencina. Kdor jih želi kupiti, mora predložiti prometno dovoljenje in potni list, oboje na isto ime. Bone prodaja več avto-moto društev v Sloveniji, med njimi so Dolenjski najbližji Avto-moto turing klub Ljubljana, Dalmatinova 6, Avto-moto društvo Moste, Ljubljana, Jana Husa 1/2 in Turistično tehnični center AMZS Ljubljana, Titova 138.

Trenutno so na voljo bencinski boni za Avstrijo, (3,20 din) ZR Nemčijo (4,00 din), Švico (3,57 din), Poljsko (3,43 din), Bolgarijo (2,05 din) in Grčijo (3,98 din). V kratkem bodo na voljo tudi bencinski boni za Italijo (3,20 din za liter super bencina in 2,90 din za liter normalnega bencina), Češkoslovaško (2,40 din), Madžarsko (2,50 din) in Romunijo. Vse cene, razen za Italijo, veljajo za liter super bencina. Navedemo naj še, da je edina ugodnost pri nakupu bonov, da jih je mogoče plačati v dinarjih, saj nobena država, z izjemo Italije, ne daje popusta na ceno bencina. V Italiji dobite z boni bencin za 30 odstotkov cene. In še: vse države, razen Italije, izdajajo bone samo za super bencin. Za avtomobile, ki rabijo normalen bencin, je mogoče na črpalkah dobiti ustrezno večjo količino tega bencina.

AVTO-MOTO ZVEZA SLOVENIJE

Denarja ni, denar je

Veliko damo za časopise in revije, za izposojnino v knjižnici pa malo

V eni izmed februarskih števil Dolenjskega lista sem pisal o velikem uspehu Ljudske knjižnice v Kočevju v letu 1972. Uspela je, ker je svojo dejavnost približala mladini in delovnemu človeku ter vzbudila zanimanje nekaterih podjetij za sodelovanje z njo v korist članov svojega kolektiva.

Prav to, da podjetja z denarjem pomagajo knjižnici, da dobijo njihovi ljudje na posodo knjige po znižanih cenah ali celo brezplačno, me je spodbudilo, da sem pregledal, kako gre v prodajo razno čtivo, ki ga imajo v časopisnih kioskih. Nisem obšel vseh kioskov, ker mi je dal že en sam jasno sliko, ki je povsem drugačna kakor pri Ljudski knjižnici. Ne bi se spuščal v vsebinsko plat teh časopisov, revij in slikanic, gre mi za glavno ugotovitev, in ta je, da za to čtivo ni nobenega regresa podjetij. Bralci plačajo to sami. V nek mesec znosijo več denarja v kioski, kakor dajo nekatera podjetja knjižnici celo leto.

Pa pogledajmo številke. Zaradi preglednosti bom prikazal enomesečno prodajo tako, da bo v oklepajih iztržna cena za prodane izdave (v novih) dinarjih. Prodano je bilo:

300 izdovodov DELA (300 din), 80 izdovodov TOVARISA (240 din), 80 izdovodov TT (160 din), 90 izdovodov DNEVNIKA (90 din), 250 izdovodov NEDELJSKEGA DNEVNIKA (500 din), 250 izdovodov JANE (750 din), 350 izdovodov STOPA (1050 din), 150 izdovodov ADAMA in EVE (750 din), 340 ČIKA (1.700 din), 60 STARTA (300 din), 350 SPORTSKIH NOVOSTI (6350 din), 70 DOLENJSKEGA LISTA (140 din), 50 izdovodov ARENE (150 din) itd. Razen tega še precej otroških risank, kriminalnih romanov in podobnega, tako da zneso povprečni mesečni iztržek za to čtivo okoli 20.000 din ali nad 2 milijona starih dinarjev. Ponovno poudarjam, da je to samo en kioski, v Kočevju pa imamo kar štiri.

Tako si lahko vsak približno predstavljamo, koliko denarja je kljub vsemu še pri judéh, za čtivo v knjižnici pa morajo dajati podpore podjetja, da njihovi člani sploh jemljejo knjige na dom za branje.

ANDREJ ARKO

Upor na ribniškem odru

Ribniški šolarji pripravili uspelo proslavo 400-letnice kmečkih uporov in 30-letnice zmage pri Jelenovem žlebu

Letos praznujemo 400-letnico slovensko-hrvaškega upora, 26. marca po smo v ribniški občini praznovali 30-letnico zmage partizanov v Jelenovem žlebu.

V počastitev obeh jubilejev so člani dramske skupine in pevski zbor ribniške šole pripravili svečano prireditev, ki je bila sestavljena iz treh delov: Pod jarmom, V boj za staro pravdo in Krava rihta. Odlomki so bili zbrani iz Balad Petrice Kerempuhe, Velike puntarije in Stare pravde. Prizorišče dogajanja je bilo okrog starega kmečkega voza, ob vislicah, v ozadju pa so bili jarmi za živinsko vprego, kose, grablje in drugo kmečko orodje. Jarmi so simbolizirali položaj kmetov v tistem času, ko so bili čisto brez pravic, vislice pa njihovo usodo, če se niso pokoravali zemljiškemu gospodu.

Najprej je prof. Debeljak seznanil udeležence proslave z obsegom in pomen kmečkih uporov. Potem je „sodobno“ oblečeni puntar — Petrica Kerempuh odbrenkal z obojenjskim humorjem kajkavsko pesem s „spodbudnim“ besedilom „Na galge

bumo došli si“. Naslednji prizori so prikazali preproste hrvaške kmete, ko tožijo o svoji usodi, potem pa se že zbero v boj za staro pravdo. Puntarji so nato s silo prisilili graščaka, da gre orat in okopavati. Vendar je gospoda upor zatrla. Matijo Gubca so po strahotnem mučenju nečloveško umorili. Žalostno je odmevala puntarska žalostinka, ki jo je preglasil Gubčev poziv in opomin: „... in pomnite današnji dan!“

Ob koncu prireditve smo bili tako prevzeti, da smo kar obsedeli. Proslava res ne bi mogla lepše uspeti. Pohvalo in zahvalo zaslužijo učenci in njih vodje za vlozeni trud. Odlično so nam pričarali življenje izpred starih stoletij — ko „galge su jedini lek“ — nam, mladim, ki živimo srečno in brez skrbi.

JOZE LEVSTEK in BOŠTJAN DEBELJAK 8. a osnovne šole Ribnica

Na sliki: prizor, ko Gubec na vozu daje poveljnikom kmečke vojske zadnja navodila za boj. (Foto: D. Mohor)

Kakor mačke okrog vrele kaše

Z zadnjega medobčinskega posveta o kmetijstvu v Krškem — Zahteve po odkritih kartah, po odločni besedi o tem, kdo naj bodo nosilci nadaljnega razvoja — Najprej načrte, kje bo kaj rastlo, potem pa delati po njih — Posavje mora s svojimi programi pritegniti tudi banke

Nekajkrat ponovljena ugotovitev, da je kmetijstvo v Posavju povezano samo nazven in nič navznoter, se ni spremenila nič bistvenega. Medobčinski svet ZK vztraja, naj skupina direktorjev komunizma petih kmetijskih organizacij v pokrajini čimprej sestavi predlog za enotno načrtovanje, za skupno usmeritev in združen nastop pred bankami. Predlog bo najprej obravnaval svet posavskih občin, ki je predvsem poklican, da se zavzame za tako razvojno pot posavskega kmetijstva.

Predstavniki kmetijskih organizacij tako pot načelno sprejemajo, v praksi pa prevladujejo dvomi, ki jih vzbujajo denarne skrbi, gluha ušesa bank in težki kreditni pogoji za kmetijske naložbe. Korenine nezaupanja segajo nazaj v povojna desetletja, ko je Posavje pri raznih reorganizacijah vedno povleklo krajši konec.

„Za enotno usmeritev je potrebna posavskemu kmetijstvu široka družbena podpora,“ se je oglašil na posvetu Stane Nuncič, direktor Agrokombinata iz Krškega. Prepričan je, da bi morali glede enotnosti tudi na drugih področjih kaj več ukreniti. Pokrajino na primer razcepljata dve banki in dva zavoda za socialno zavarovanje. „Kmetijske organizacije se razvijajo same zase, vsaka po svojem programu in do sedaj tudi niso imele natančnejše predstave o razvoju usmeritvi Posavja. Razširjeno podoba o možnostih za enoten razvoj so dobili njihovi predstavniki šele z današnjo informacijo tov. Mariniča z inštituta za regionalno ekonomiko. Upam, da se bodo stvari zdaj lažje premaknile tudi v kmetijstvu,“ je dejal Stane Nuncič.

Karte na mizo!

STANKO REBERNIK, direktor Agrarje Brežice, je predlagal: „Predsedniki občinskih skupščin se morate najprej dogovoriti, kaj želite. Postaviti je treba nosilce razvoja in določiti vire za financiranje skupnih načrtov, ker kmetijske organizacije zdaj niti za sedanje programe nimajo dovolj sredstev. Predvsem pa si moramo biti na jasnem, kaj bomo dobili, če spremenimo organizacijske oblike. Torej moramo najprej ugotoviti kdo so zavržne sile. Če so to organizacijske oblike, potem se sami predstavniki kmetijskih organizacij ne moremo dogovarjati med seboj. Menim, da morajo nastopiti skupščine. Treba je torej vreči karte na mizo in reči, da bo vinska klet tukaj, klavnica tam, nosilec razvoja pa in ta...“

VINKO JURKAS je kot predsednik občinske skupščine vztrajal, da se morajo med seboj dogovarjati kmetijci in ne župani. Enakega mnenja je bil tudi EDO VERSTOVSEK, direktor brežiškega obrata Slovenija vina. Dejal je, da se morajo prizadele organizacije same lotevati teh stvari mimo politikov in da je potreben odkrit pogovor. „Kar zadeva vinogradništvo, so načrti kolektiva Slovenija vina jasni. Nujna je obnova večjih kompleksov in o teh stvareh se moramo odkrito pogovoriti.“

Brez cvenka ne bo nič

In takole je mnenja tovariša Gabriča, predsednika sevniške

občinske skupščine: „V Posavju smo trije siromaki in lahko bomo napredovali le, če dobimo pomoč od zunaj. Zalec je sevniškemu kmetijskemu kombinatu obljubil 519 milijonov starih dinarjev, od tega 300 milijonov za pomoč zasebnemu kmetijstvu. Pa kljub temu nismo zadovoljni, iščemo boljše možnosti.“

Sekretar komiteja občinske konference ZK Sevnica VIKTOR AUER je prepričan, da je osnovna ovira za enotno posavsko kmetijstvo pomankanje kapitala. „Smo v začaranem krogu revščine,“ je dejal, „in sevniški kombinat nujno potrebuje investicije še za stare nasade hmelja. V naslednjih treh letih moraj obnoviti 35 ha hmeljevih površin, denarja pa nimajo kje vzeti. V Posavju ga ni, zato ne bi smeli sevniških poskusov razumeti napak.“

„Zares se mi smili sevniško kmetijstvo,“ je povzel besedo JOŽE RADEJ, predsednik krške občinske skupščine. „Ko ugibamo, kako bi bilo, če bi se naš kombinat združil s Sevnico, spoznamo, da ni nikogar, ki bi to financiral. Mi se pogovarjamo, od tega pa nič ni. Na vrhu pa, žal, nihče noče slišati, da bo v Posavju do leta 1985 treba zaposliti šest tisoč ljudi, ki danes aktivno delajo v kmetijstvu.“

PRED VELIKO ODGOVORNOSTJO

Ko so tako križali meče, izražali pomisleke in dvome, so nazadnje vendarle sklenili posvet z odločitvijo, da se bodo še naprej trudili za povezovanje kmetijstva v Posavju in se poskušali čimprej dokopati do enotnih programov, takih, ki bodo vredni pozornosti in zanimivi tudi za banke.

FRANC BUKOVINSKY je v imenu medobčinskega sveta ZK zahteval, naj sklep izpeljejo in naj delegacija posavskih občin nato predstavi načrte sekretariatu za kmetijstvo in Gospodarski zbornici Slovenije ter se zavzame za njihovo uveljavitev. Na udeležence posveta se je nazadnje obrnil s tole mislijo: „Mi vsi, ki sedimo tukaj in nosimo mandate, smo odgovorni za to, da povežemo posavski prostor, da ga ne zapravimo.“ JOŽICA TEPPEY

DELO ZA TRGOVCE!

Veletrgovina „MERCATOR“ Ljubljana
TOZD „STANDARD“ Novo mesto

razglašajo naslednja prosta delovna mesta:

1. POSLOVODJA PRODAJALNE DVOR
2. FAKTURIST
3. PRODAJALCI-PRODAJALKE ZA ŽIVILSKO TRGOVINO V NOVI MESTU
4. NEKVALIFICIRANA DELAVKA ZA POMOŽNA DELA V POTROŠNIŠKEM CENTRU V NOVI MESTU

Pogoji za sprejem:

- Ad 1: Visokokvalificirani trg. delavec mešane stroke ali kvalificirani trgovski delavec s 5 letno prakso v poklicu,
Ad 2: Srednja ekonomska šola ali nepopolna ustreznost srednje strokovna izobrazba. Prednost imajo kandidati s prakso strojne fakturiranja.
Ad 3: Kvalificirani trgovski delavec živilske stroke,
Ad 4: Nekvalificirana delavka.
Nastop dela: Takoj ali po dogovoru.
Pismene ponudbe pošljite splošni službi TOZD „STANDARD“ Novo mesto, Glavni trg do vključno 12. 4. 1973.

So borci nujno zlo?

Oster protest metliških odbornikov zaradi mačehovskega odnosa družbe do borcev NOV

30. marca je metliška občinska skupščina obravnavala odlok o družbeni pomoči borcem, ob tem pa se je razprava sprevrgla v oster protest zoper način, s katerim v naši družbi urejamo zadeve borcev.

Sprejem odloka so odklonili, ker se odborniki nikakor ne strinjajo s tem, da so življenjske razmere borcev odvisne od ekonomske moči posamezne občine. Ker ima Metlika največ borcev izpred 9. 9. 1943 in mora po predpisih k republiškim sredstvom za varstveni dodatek in za drugo družbeno pomoč odšteti še polovico svojih sredstev iz proračuna, pobere to vsako leto velik del denarja. Iz tega sledi, so dejali razpravljavci, da zaradi velikega števila borcev trpi celotna občina, kjer prav v vsaki dejavnosti denarja primanjkuje.

„Če smo znali za urejanje stanovanjskih vprašanj borcev ustanoviti republiški sklad in iz njega po enem ključu dodeljevati sredstva občinam, bi morali na tak način še prej urediti prejemanje družbene pomoči,“ je bila ena od ugotovitev Metličanov.

Odborniki so sklenili glede tega poslati odprto pismo slovenski javnosti, razen tega pa še delegaciji na republiški odbor ZZB NOV in na predsedstvo skupščine SRS z zahtevom, da se urejanje borčevskih zadev sistemsko spremeni tako, da bosta borce iz Bele krajine in oni z Gorenjskega ali iz Primorske v enakem materialnem položaju.

R. BAČER

PRIHODNJIČ V POSAVJU

V Mariboru so se 17. marca sestali člani tamkajšnje sekcije Kluba posavskih študentov. Klub je do sedaj združeval le študente iz krške in brežiške občine, v prihodnje pa se mu bodo priključili tudi Sevnici. Tako so se dogovorili ob tej priložnosti. Na sestanku so člani sekcije sprejeli delovni program in sklenili, da bo prihodnji sestanek sekcije v eni izmed posavskih občin. Le tako ga bo lahko obiskal širši krog družbeno političnih delavcev in se bolje seznanil s problematiko kluba.

Nova tovarna

Načrtujejo jo v šentjernejski Iskri

Če bo šlo po investicijskem programu, ki bo te dni dokončan, bo Šentjernejska tovarna, ki bo po Šentjernejski dobil še eno tovarno, vredno približno tri stotine milijard. V njej bo Iskra izdelovala potencio-metre, zelo donosne izdelke, ki grejo dobro v denar in v izvoz. To razveseljivo novico je predsedniku ZKS Francu Popitu ob zadnjem obisku povedal Ludvik Simonič, vodja Iskrinega obrata v Šentjerneju.

Šentjernejska tovarna, ki bo po novem postala temeljna organizacija združenega dela, že sedaj naredi in v glavnem izvozi kakih 30 milijonov tovrstnih izdelkov, prodala pa bi jih lahko mnogo več, 70 do 80 milijonov kosov. Ker v sedanji tovarni ni dovolj prostora, začasno rešujejo zagato z delom na domu, pravi izhod pa bo prinesel 5-letni investicijski načrt, ki predvideva gradnjo novih tovarniških prostorov.

Izdelovanje potencio-metrov ima še eno prednost, ki ima posebno veljavo v predelih, kjer manjka delovnih mest. Potrebuje namreč veliko nenadomestljivega ročnega dela, torej daje kruh mnogim pridnim rokam. Da jih v tem koncu Dolenjske imajo, so že dokazali. „Ko smo začeli izvažati, smo se pravzaprav naučili bolje delati,“ pravi Simonič. M. L.

BIRČNA VAS: ŽE DEVETIČ

V spomin na tiste marčevske dni leta 1942, ko so partizani iztirili vlak, slavijo v vaseh na območju KS Birčna vas krajevni praznik. Letos so ga proslavljali že devetič zapovrstjo. V Stranjski vasi, kjer so pred leti uredili lepo dvorano v gasilskem domu, se je zbralo 31. marca zvečer nekaj deset ljudi na proslavi. Po uvodni besedi tajnika krajevne skupnosti Jožeta Rataja je nastopil: moški pevski zbor Ruperc vrh pod vodstvom Ludvika Ahačiča, učenci osnovne šole iz Birčne vasi in mladinci iz Stranske vasi pa so recitali partizanske in druge pesmi.

odslej tudi v Metliki

JUGOTEHNIKA

JUGOTEHNIKA, trgovsko podjetje s tehničnim materialom, iz Ljubljane, ima sedaj svojo prodajalno tudi na našem območju. V sredo, 28. marca, so jo odprli v Metliki na Mestnem trgu 12, nasproti občine.

To je že 27. prodajalna tega znanega trgovskega podjetja, ki je eno največjih v naši domovini. JUGOTEHNIKA zalaga s tehničnim blagom vso Jugoslavijo, saj se ukvarja z uvozom in izvozom ter prodajo na debelo in drobno. 450-članski kolektiv ima že 800 milijonov prometa na leto.

NA DOLENJSKEM

Kolektiv JUGOTEHNIKE si je dlje časa prizadeval, da bi tudi na območju širše Dolenjske

delovni čas

Prodajalna JUGOTEHNIKA je odprta:

od 7. do 12. in od 15. do 18. ure
ob torkih od 7. do 14. ure
ob sobotah od 7. do 13. ure

ob nedeljah

Odprto tudi ob nedeljah od 8. do 11. ure

telefon

Prodajalno lahko pokličete tudi po telefonu 77-307

odprl svoje poslovalnice in nudil potrošnikom bogat izbor tehničnega blaga, ki ga neprestano potrebujejo za dom ali službo. V Metliki je to uspelo in lepo urejena prodajalna (pri Korenu) je sedaj pridobitev za Metliko, celo Belo krajino in bližnje hrvaške kraje, od koder hodijo ljudje kupovat v Metliko.

VELIKA IZBIRA

V prodajalni JUGOTEHNIKA v Metliki imajo veliko izbiro gospodinjskih pripomočkov in naprav, kot so raznovrstni štedilniki, hladilniki, pralni stroji, hladilne skrinje in drobni gospodinjski aparati, zatem elektro in vodnoinštalacijski material, sanitarno keramiko, peči in vse ostalo za centralno ogrevanje, lestence, radijske in televizijske sprejemnike, magnetofone, tranzistorje, kasete, plošče, žarnice, baterije in drugo.

JUGOTEHNIKA si je s svojim načinom obveščanja v Kmečkem glasu in nekaterih revijah pridobila širok krog potrošnikov, saj je s svojimi strokovnimi nasveti in predstavljanjem posameznih izdelkov približala svoje blago kupcem. Podobne rubrike, kot je bila STROKOVNJAK JOŽE SVETUJE, bodo gojili še naprej.

TUDI V ČRNOMLJU

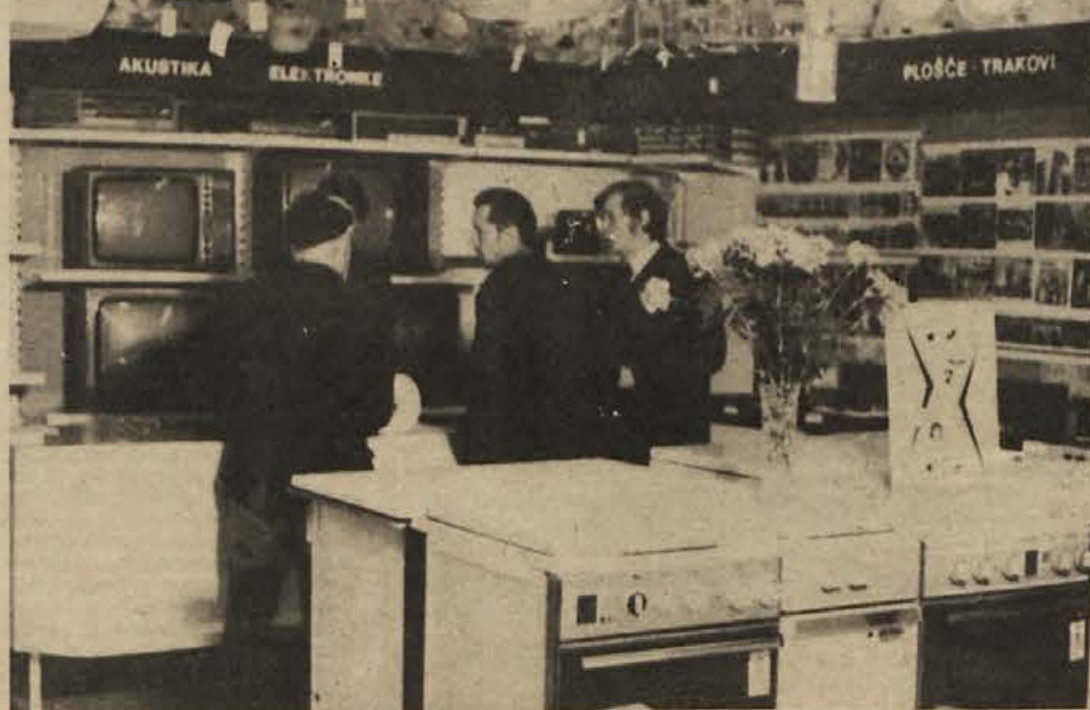
JUGOTEHNIKA bo še letos odprla v Beli krajini svojo drugo prodajalno. V Črnomlju so dobili lokacijo, kjer bodo zgradili novo trgovino. Stala bo pri mostu in bo prva specializirana prodajalna elektrotehničnega blaga v tem kraju. Kolektiv JUGOTEHNIKE pa si prizadeva, da bi dobil prostor za prodajalno tudi v Novem mestu in drugih središčih sosednjih dolenjskih in posavskih občin.

DOSTAVA NA DOM

NOVOST, ki jo uvaja JUGOTEHNIKA v Metliki, je ta, da vse kupljeno blago dostavljajo do oddaljenosti 10 km kupcem brezplačno. Pomembna je tudi odločitev, da bodo dajali bodočim kupcem na preizkušnjo oziroma testiranje HLADILNE SKRINJE, ki si utirajo pot v gospodinjstvu na podeželju, kjer so odslej shranjevali meso na sušilu. Vse leto sveže meso v gospodinjstvu je prav gotovo pridobitev, ki si je vsakdo želi.

Poslovodja prodajalne JUGOTEHNIKA v Metliki Jože Pahor v razgovoru s prvimi kupci v novi prodajalni

Prodajalna JUGOTEHNIKA v Metliki je lepo urejena in založena z vsem tehničnim blagom, ki ga potrebujete

MORA BITI LOJZKA MIHALIČ MODERNI HLAPEG JERNEJ ?

„Ti, ki si učen in poznaš postavbe: tole mi povej! Štirideset let sem delal, postavil sem hišo, s svojim potom sem pognojil polje in seno: čigav je dom?“ je vprašal Cankarjev hlapec Jernej človeka, ki ni bil ne gospod, ne študent, ne hlapec . . .

Tako se sprašuje tudi Lojzka Mihalič z Blatnikov pri Smolejni vasi. 73 let bo stara poleti. Z možem in štirimi otroki se je preselila 1935. leta z Male Cika-ve in tedanji upravitelj hiše ji je rekel, da bo hišna lastnica, ki je šla v Ameriko, hišo prodala . . . „Ana Adam, lastnica, je ob odhodu v Ameriko izročila hišo v oskrbo Jožetu Smuku,“ pripoveduje Mihaličeva. „Izselila se je v Cleveland, ko ji je umrla mati. Mislim, da je okrog 1922. leta odšla za očetom. Preden je šla čez lužo, je zanjo skrbel Smuk.“

Mihaličeva počasi pripoveduje zgodbo: hkrati s hišo je vzela v najem še 5 arov zemlje. Po 50 dinarjev najemnine so Mihaličevi dajali vsak mesec do vojne.

Potem je prišlo gorje in 28. julija 1942 so jo ubili belogardisti pri Cerovcu. Lojzka je ostala sama s petimi otroki — zadnji se je rodil že na Blatnikih. „Denarja nisem imela, niti

za jesti nismo imeli . . . S petimi otroki — najstarejšemu je bilo 15, najmlajšemu 5 let — smo rini iz dneva v dan. Smuk je bil dober človek: najemno sem smela odslužiti z dninami. Delala sem v gozdu, na polju, Smuk pa nam je dal še krompirja, da nismo umrli od lakote.“

Naslednje leto, 1943., sta šla v partizane 16-letni Stanko in dve leti mlajši Slavko . . . Do konca vojne je Lojzka odsluževala najemno z dninami. Potem je zasijala svoboda. Maja 1945 je prišel Smuk, pokazal je Mihaličevi mejnike 51 arov velikega posestva in ji dejal: „Lojzka, dobro si skrbela doslej za hišo, mejnike sem ti pokazal, zemljo ti dam in hišo. Davke plačaj, skrbi za hišo, zemljo obdeluj. Če se bo oglasila lastnica, se bosta zmenili, da bo za obe prav . . .“

Mihaličeva se danes spominja tistih časov: „Nič nisem imela: Smuk je pripeljal gnoja in

krompirja za seme, da smo lahko začeli. O, Smuk je bil dober človek, in če bi bil še danes živ,

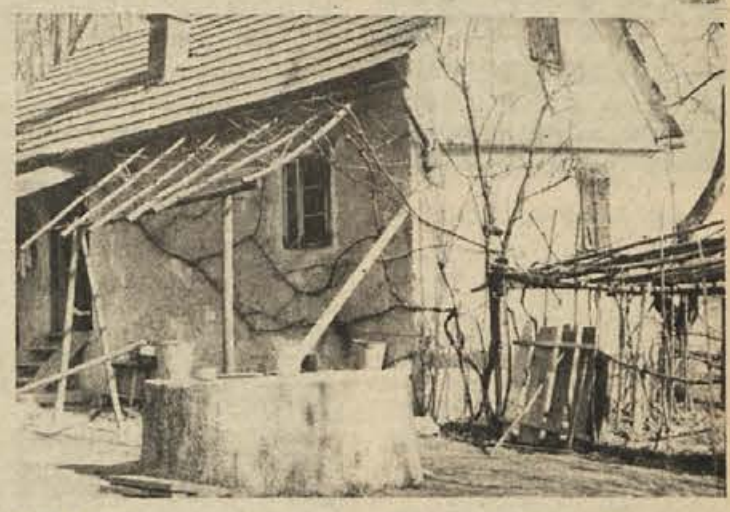
Levo je hiša Mihaličeve, kjer živi že od leta 1935. Desno, še neometana, je nova hiša Gregorčičevih. Tik za njo stoji stara, v kateri so živeli še preden se je na Blatnike preselila Mihaličeva. Gregorčič zahteva kot sorodnik Adamove denar, da bi ji dovolil pozidati novo hišo na zemlji, ki jo obdeluje že 4 desetletja, čeprav se kot bližnji sosed ni nikoli oglašil, ko je Mihaličeva plačevala davke.

Bomo pustili, da se bo življenje poigralo s 73-letno Lojzko Mihalič tako, kot se je svoj čas s Cankarjevim hlapcem Jernejem? Štiri desetletja življenja na domačiji, za katero zahtevajo zdaj sorodniki 4 milijone

bi se vse drugače pomenili . . .“

Tako so minevala leta in ves čas so z davkarje prihajali računi za Ano Adam, zraven pa je bilo napisano, da je plačnica Lojzka Mihalič. 27 let je vsako leto štirikrat Mihaličeva odštela po 50 do 60 dinarjev. Hiša se je podirala, pa so jo popravili. Kupila je opeko, pesek, apno, cement in še sosed Gregorčič je prišel pomagat, rekoč: „Boš prišla žet, pa boš odslužila!“

Pozneje so napeljali elektriko, uredili so kapnico, popravili stranišče, postavili nov svinjski hlev. „Prej je bil tak, da je prašič ušel, kadar je hotel,“ se spominja Mihaličeva. In pod so popravili. Najmlajši sin Jože je z ženo ostal doma; dva otroka imata.

Mihaličevi so popravili hišo, zgradili nov vodnjak in še kaj drugega, vseskozi plačevali davke — zdaj pa ne smejo zgraditi nove hiše, čeprav že štiri desetletja živijo na Blatnikih . . .

Mihaličeva je vsa ta leta iskala Adamovo, ki živi v Ameriki, kjer se je omožila in ima dva otroka. Njen novi priimek je Kokalj in pravijo, da se je odselila iz Clevelanda. „Ko je prišla neka njena sorodnica s Sel na obisk v domovino, sem ji dala pismo za Adamovo in ona mi je rekla, da Ančka misli, da ji je država vse vzela,“ pripoveduje o neuspešnem poizvedovanju Lojzka. Vsa ta desetletja se ni Adamova nikdar oglasila: ne Smuku, ne Gregorčičevim, ne Mihaličevi.

Potem je prišlo leto 1969: sin je želel zgraditi novo hišo in Mihaličeva mu je hotela pomagati. Gradbenega dovoljenja pa ni dobila, ker bi morala biti lastnica. „Veste, ko sem pisala

Adamovi v Ameriko, se je oglašil njen oče, ki je Gregorčičevim pisal, naj sporočijo ženski, ki stanuje v Ančkini hiši, da hiše ni mogoče prodati, dokler je on živ.“ Tudi njega zdaj že več let ni med živimi . . .

Mihaličeva je želela graditi, a se je vmešal Gregorčič. Uveljavljaj svoje sorodstvene prednosti in zahteval štiri milijone dinarjev, da prepusti pravico do zidave. „Dva milijona bi bila takrat dala, čeprav jih nisem imela. Bi jih že kako dobila . . .“ skoraj jokaje pove Lojzka in pristavi: „Odtlej sodišče ugotavlja, leta pa tečejo. Sin izgublja potrpljenje, zase pa vem, da bom šla prej v grob, preden bom dočkala razsodbo.“

Gregorčič je živel kot sosed Mihaličevi, odkar se je ona preselila pred 38 leti. Pomagal ji je popravljati podirajočo se hišo, mirno je gledal, kako plačuje davke. Pred nekaj leti je dokončal novo hišo v neposredni bližini Mihaličevega doma — in zdaj uveljavlja sorodstvene pravice. Še več, predlagal je še tri sorodnike in zdaj četverica zahteva po milijon starih dinarjev, da dovoli gradnjo stari partizanski ženic, ki živi in diha z zemljo in domačijo že štiri desetletja.

Veste, kaj je napisal Cankar? „Ko je ugledal Jernej od daleč, tam pod klancem, belo hišo z zelenimi okni, in hlev in skedenj in kaščo, se mu je storilo težko pri srcu. Tam ni bilo ne za pest prsti, na kateri bi se ne bil poznal trud njegovih rok, njegovega čela pot. Živi človek v hiši leto dni, živi deset let in štirideset let — in glejte, ljudje božji, hiša mu je podobna, kakor brat bratu in ljubezen je med njima. In kadar pojde v daljne kraje po nemilem ukazu, bo jokal po hiši bolj kakor po bratu in bolj, kakor je nekoč jokal po materi.“

Lojzka Mihalič: Po štirih desetletjih življenja v isti hiši . . .

Mihaličeva je brala Dolenjski list, ko sem v sončnem pomladnem jutru stopil po bregu proti njeni domačiji. „Casopisi pišejo, kako naj se pomaga borcem in partizanskim vdovam . . .“ trpko pokima Mihaličeva. Na steni prijetno domače sobe visi spomenica partizanski vdovi, po steni so za okvire slik zataknjene fotografije njenih peterih otrok. Nad divanom je na belem pregrinjalu izvezen napis: „Lastna koča je več vredna kot tuja palača.“

Zunaj, v prebujajoči se pomladi, sije sonce kot tistega dne, ko je proti večeru Jernej mlademu Sitarju podtaknil ogenj. „V ogenj z njim!“ so zaklicali . . . a Mihaličeva ne bo podtaknila ognja, čeprav jo to, kar se dogaja z njo, hudo jezi. Štiri leta so že minila, odkar so hoteli pri Mihaličevih postaviti novo hišo, štiri desetletja minevajo od takrat, kar je hiša postala kot njihova.

Hlapca Jerneja so vrgli v ogenj. „Tako se je zgodilo na Betajnovi. Bog se usmili Jerneja in njegovih sodnikov in vseh grešnih ljudi!“ konča Cankar svojo pripoved.

Kako bo to žalostno pripoved Lojzke Mihalič, partizanske vdove, matere dveh otrok — partizanov, ženske, ki je prestala, v življenju vse hudo, končalo življenje?

Kako že piše v Mihaličevem domu? Da, saj res: „Lastna koča je več vredna kot tuja palača.“

In jokal bo po hiši bolj kakor po bratu . . .

Nikogar ne maram obtoževati, nikogar kriviti. Nikogar posamič, pač pa vse skupaj! Kaj res smemo dopuščati, da paragrafi tako kruto dosledno ubijajo tovariško, prijateljsko in človeško v ljudeh? Malo več človečnosti, malo več nekdanjega tovarštva v teh za denarjem pehajočih se časih . . .

J. SPLICAL

kultura in izobraževanje

KAJ SEM PRISLUŽIL

Tolikokrat smo v zadregi, kaj dati v roke najmlajšim, ki jih že mika pisana podoba v knjigi ali slikanici, a še ne znajo brati. Če jim preberejo besedilo starejši, ga hitro in radi ponavljajo. Slikanice odpirajo otroku vrata v veliki svet, seznanjajo ga z okolico, preprostejšimi pojmi in pojavi krog sebe. MLADINSKA KNJIGA je v zbirki Najdihojca izdala pred kratkim tri slikanice: KAJ SEM PRISLUŽIL (po znani slovenski ljudski pesmici), SLIKARKO po pesmici Vere Albrehtove in MOR-NARJA iste pesnice. Vse tri prikupne knjižice je ilustrirala Jelka Reichman.

V najbližji knjigarni prelistajte te drobne slikanice. Ne boste šli iz trgovine, da ne bi vsaj ene namenili otroku, ki čaka doma lačen in žejen lepote in novih odkrivanj.

KAPELE: PO 15 LETIH

Po skoraj petnajstih letih so gledalci v Kapelah pri Brežicah spet videli domačo predstavo: člani tamkajšnjega prosvetnega društva so 25. marca uprizorili „Sveti plamen“, dramo Somerseta Maughama. Režirala je Marica Vogrinc. Predstava je zadovoljila poslušalce, ki so napolnili dvorano. Z delom bodo Kapelčani gostovali v Pišecah in na Veliki Dolini, upajo pa, da se bodo s to igro uvrstili tudi na I. srečanje posavskih dramskih skupin.

KNJIGA O BOHINJU IN BOHINJCIH

„Zadnjim planšarjem in pastirjem v Bohinju“ — je posvetilo v knjigi MOJH PET BIČEV, s katero je konec preteklega leta stopila na knjižni trg pisateljica Nada Matičič. Namenila jo je Bohinju in Bohinjcem, napisala sočno in ponekod kar baladno pretresljivo, z močnimi prijemi zlasti povsod tam, kjer slika usodo teh trdih, vase zaprtih ljudi, ki so se v zadnjih desetletjih znašli na usodnih razpotjih. Urednik Severin Šali predstavlja delo tudi s temile besedami:

„Niso vsi vdani v usodo. Posamezniki se upirajo, a v svojih upih in prizadevanjih so razočarani in premagani. Nac Burja napoveduje konec z vzklikom: Rojeni smo za kmeta, pa to ne moremo biti več...“

Vztrajanje poslednjih majerjev in pastirjev z majhnimi tropi na bohinjskih planinah, kjer je razlite toliko čudovite lepote in izvirnega, pravega miru, dobiva v „romanu o Bohinju“ že kar tragičen prizvok.

Mali kulturni barometer

ŠTOVIČKOVE MEDALJE V BJELOVARU — Kipar in medaljer Vladimir Stoviček in zagrebški me-

O puntih

Zgodovinska in arhivska razstava „Kmečki puntji na Slovenskem“, ki je od konca minulega tedna odprta v razstavišču Arkade na Trgu revolucije v Ljubljani, je pomemben prispevek k letošnjim proslavam 500-letnice kmečkih vstaj in 400-letnice hrvaško-slovenskega punta pod Gubčevim vodstvom. Nanjo opozarjamo zato, da bi se jo posamič ali v skupinah ogledali tudi obiskovalci z našega območja, zlasti šolarji.

Zgodovinski del razstave obsega 41 panojev, na katerih je prikazanih pet velikih kmečkih uporov na Slovenskem. Na razstavi dokumentov pa je videti 71 izbranih originalnih virov o kmečkih puntih. Izbor sega od začetka 16. stoletja do zemljiške odveze leta 1848. Opozoriti velja, da sta izšli tudi dve publikaciji, ki spremljata razstavo: razprava in katalog „Kmečki puntji na Slovenskem“ ter „Podobe iz kmečkih puntov“, publikacija, ki jo je napisal Branko Reisp.

1000 čudes izpod belokranjskih brez

Stalno zbirko, ki obsega predmete tja od starih prazgodovinskih obdobj, bodo še izpopolnili — Domnevajo, da skriva Bela krajina še marsikaj zanimivega, ob čemer bi mogli vsaj mozaično prikazati njeno preteklost

Arheološko bogastvo, ki so ga skoz desetletja izkopavali v deželi med Gorjanci in Kolpo, je zdaj prvič zbrano, urejeno v vitrinah in dano na ogled obiskovalcem kot stalna zbirka dokazov o življenju in kulturi ljudstev starih časov.

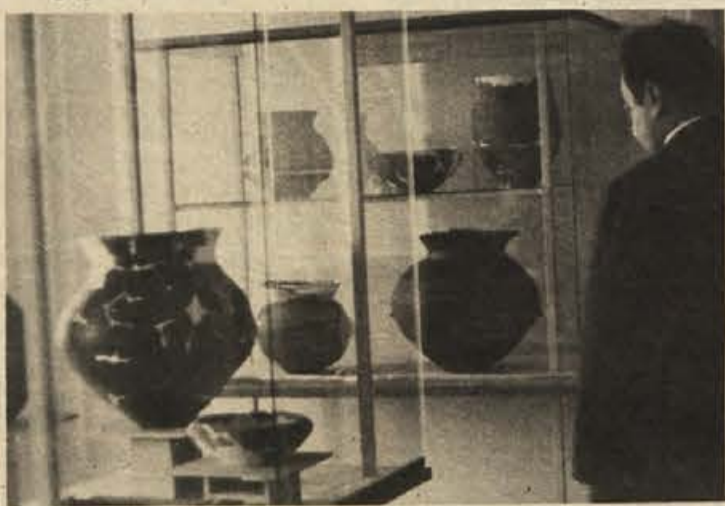
Na prvi pogled se ta stalna razstava v preurejenih prostorih Belokranjskega muzeja v Metliki kaže kot „tisoč čudes izpod belokranjskih brez“. Sicer pa obiskovalca uvaja s prikazom geoloških značilnosti in primerki kamenin ter rudnin. Takoj nato že sreča pojem džot. Gre za arheološko najdišče iz mlajše kamene dobe v neki podzemni jami pri Vinici.

Vinomer nad Metliko je znan kot najdišče ostanov hiš ter orodij iz bakrene dobe. Bronasta doba, ki je tej sledila, je zapustila raziskovalcem malo dokazov. Precej bogata pa je kultura žarnih grobišč z najdbami iz Pustega gradca, Zorencev (znani ka-

lup za vliivanje sekir) in Butoraja. Iz 8. stoletja pred našim štetjem so znane izkopanine iz Podzemlja, Sadeža pri Črnomlju ter Borška pri Metliki (žare, keramične posode, najrazličnejši nakit in okraski).

Železna doba ima svojo „domovino“ v Podzemlju, kjer so našli najdbe neprecenljive vrednosti v gomilah: nakit, zapestnice, nanožnice, ogrlice, fibule. To so bile bogate najdbe, ki pa so, žal, zvečine odšle v tuje muzeje, največje na Dunaj.

Z Vinice, kjer so izkopali več žganih planih grobov, so znane najdbe iz mlajše železne (latenske) dobe. Te japonske najdbe so se pretežno preselile v Ameriko.

Arheološke najdbe in izkopanine Bele krajine so, zbrane in urejene v vitrinah vzdolž soban metliškega gradu, velika dragocenost Belokranjskega muzeja. Stalno zbirko so odprli pred kratkim. (Foto: R. Bačer)

PETER ČERNE RAZSTAVLJA V KOČEVJU

Kipar »kipečih oblik«

Razstava znanega umetnika bo odprta do 8. aprila

V ponedeljek, 26. marca, so se v Kočevju spet odprla vrata kulturnega hrama. Tokrat se nam je v Likovnem salonu predstavil s svojimi deli akademski kipar Peter Černe. Umetnik je znan v kulturnem svetu, saj je razstavljal že v Ljubljani, Celju, Mariboru, Kostanjevici, Piranu, Kopru, Kranju, Skofji Loki, Beogradu in Zagrebu. V tujini pa je sodeloval na skupinskih razstavah del slovenskih in jugoslovanskih umetnikov v Londonu, Pragi, Budimpešti in drugih evropskih mestih.

Prejel je številna priznanja, med drugim priznanje mednarodne žirije na razstavi „Mir, humanost in bratstvo med narodi“ v Slovej Gradcu leta 1966, v Aleksandriji je na VII.

mediteranskem bienalu prejel III. nagrado za kiparstvo.

Razstava v Kočevju bo odprta vsak dan do 8. aprila. Pokrovitelj razstave je kemična tovarna MELAMIN iz Kočevja. Lepo in prav je, da so delovni kolektivi oziroma podjetja pripravljena sprejeti pokroviteljstvo posameznih razstav v Likovnem salonu, saj s tem vzbujujajo med člani svoje delovne organizacije, in vsi občani še večje zanimanje za umetnost in kulturo. Tako se še bolj približajo umetnikom ter spoznavajo njihova hotenja in dela. Umetnost in kultura postajata last vseh delovnih ljudi. V umetnosti bo delovni človek našel izpopolnitev svojega, morda podzavestnega hrepenenja po lepoti, spoznal bo resnico, da umetnost ni v bistvu prav nič drugega kot nenehno iskanje in odkrivanje novega in lepega.

Kipar Peter Černe nam prikazuje svoje plastike, figure, nastale iz lesa in bronu, ki so plod nadarjenosti, marljivosti in razmišljanja, predvsem pa globokega umetnikovega občutenja. Marsikoga bodo navdušile njegove skulpture, prisposode, kipeče rastlinske oblike, pa tudi njihova barvitost. Razstava je prava paša za vse ljudi, ki si žele umetnosti in lepote.

VILKO ILC

Od leve proti desni so kipar Stane Jarm, vodja Likovnega salona Kočevje, kipar Peter Černe in Jože Polovič, predstavnik podjetja MELAMIN, ki je pokrovitelj razstave del kiparja Černeta. (Foto: Brus)

Za arheologe in prazgodovinarje je v Beli krajini značilno naslednje: najdišči na Pungartu, kjer so bivali Kelti, in na Vinici, kjer so domovali Japodi, se zelo razlikujeta po legi in etnično. Zanimivo pa je, da je bil Podzemelj mešanica obeh skupin in kultur.

Rimsko obdobje je na arheološki razstavi v Belokranjskem muzeju najslabše zastopano, saj so do zdaj našli le malo. Zelo zanimiv je Mitrov oltar, vsekam v živo skalo, iz Rozanc pri Otovcu. Bela krajina je bila v tistih časih precej podobna Dolenjski, pri čemer so bili Gorjanci, ki so se toliko stoletij dvigovali kot ostra ločnica, vez med ljudmi in njihovimi navadami. Hišaste žare iz Štrekjevca so eden redkih dokazov za to.

Slovenske najdbe iz Črnomlja zaključujejo stalno arheološko zbirko, ki bo še popolnejša takrat, ko bodo arheologi prekopali in raziskali belokranjska tla tudi tam, kjer je pričakovati kakšen nov dokaz iz življenja v sivi davni Beli krajini.

Knjige, ki ne smejo obležati

V redni zbirki: troje zanimivih slovenskih novitet — Bogat je tudi izredni knjižni program z zgodovinskimi in filozofskimi deli

Nemara imajo prav tisti, ki trdijo, da so knjige iz zbirke Slovenske matice za prefinjene okuse. To dokazujejo tudi same zbirke, ki jih bralci nalagajo na police in z njih jemljejo v roke s posebnim spoštovanjem, zavedajoč se pri tem, da imajo opraviti s tako imenovanim trajno vrednim branjem.

V redni knjižni zbirki za leto 1973 bo Slovenska matica izdala drugo del obsežnega dela, v katerem France Koblar z izrednim poslušom obravnava slovensko dramatiko. V drugi knjigi bomo med drugim brali o tako imenovanem rodu ekspresionistov v dramatikah — o Stanku Majniku, Miranu Jarcu, Angelu Cerkevniku in Slavku Grumu.

Primož Kuret je za Slovensko matico napisal delo z zanimivim naslovom „Glasbeni instrumenti na srednjeveških freskah na Slovenskem“. pri čemer je s spretno besedo popisal, kakšna glasbila je moč videti v likovnih delih, nastalih v 15. in 16. stoletju.

Roman Nade Kraigherjeve „Zadnja postaja“, ki bo hkrati z že omenjenima knjigama izšel predvidoma v novembru, je spominška kronika in razmišljanje ob ugašanju vidnega javnega delavca — znanstvenika.

V posebni zbirki Razprave in eseji bodo izšle z letnico 1973 „Gledališke kritike 1951 — 1960“ Frana

KULTURA V KOMISIJAH

Skupščina novomeške kulturne skupnosti je ustanovila štiri strokovne komisije. Komisijo za kulturno dejavnost v podjetjih sestavljajo: predsednica Jožica Miklič, Silvo Polak, Vera Rabzelj, Aleš Kulovec, Marica Praznik, Vida Kerin in Milena Mavsar. V komisiji za kulturno vzgojo v šolah so: Janez Štrbenec (predsednik), Roman Čelesnik, Tea Marn, Lado Brulc, Ivan Perhaj, Srečko Kodre in Sando Rupena. Muzejstvo, spomeniško varstvo in varstvo arhivov bo obravnavala komisija petih članov: Marija Padovan (predsednica), Bogo Komelj, Janez Bogataj, Dominik Duh in Janez Gabrijelčič. Knjižničarstvo pa so zaupali naslednji komisiji: Bogo Komelj (predsednik), Franci Zaman, Marija Novak, Andreja Može in inž. Fani Lekše.

RAZPIS NAGRAD

sklada Staneta Severja za leto 1973

V skladu s pravilnikom Sklada Staneta Severja razpisuje upravni odbor sklada za leto 1973 naslednje nagrade:

- 1.) dve nagradi za igralsko stvaritev v slovenskem poklicnem gledališču,
- 2.) nagrado za igralsko stvaritev v slovenskem amaterskem gledališču,
- 3.) nagrado za igralsko stvaritev študenta AGRFT, ki se praviloma podeljuje kot štipendija.

V poštev pridejo igralske stvaritve, ki so nastale v času od 15. novembra 1972 do 15. novembra 1973 in ki ustrezajo pogojem pravilnika sklada.

Kandidate predlagajo z ustreznim pismeno obrazložitvijo poklicna gledališča, republiško združenje slovenskih dramskih umetnikov, AGRFT in ZKPO Slovenije. Vsak predlagatelj lahko predlaga največ dva kandidata. Predhodne možne prijave lahko predlagatelji pošljejo sproti, dokončno prijavo pa najkasneje od 20. novembra 1973.

Zirji sklada mora biti omogočen pravočasen ogled predlagane predstave.

Nagrade bodo javno podeljene 18. decembra 1973.

Prijave pošljite na sedež sklada: AGRFT, Ljubljana Nazorjeva 3.

UPRAVNI ODBOR

publikacij o zgodovinskem razvoju in tradiciji znanstvenih dosežkov na Slovenskem.

SKORAJ 100.000 OBISKOVALCEV

V novomeškem kinu „Krka“ so prikazovali lani v rednem sporedu 157 filmov na 696 predstavah. Filme si je ogledalo 99.892 obiskovalcev. Vsak teden je odšel na pot iz Novega mesta tudi potujoči kino: predvajal je 52 filmov, vseh predstav pa je imel 210. Tudi obisk je bil zadovoljiv: 17.006 obiskovalcev.

Kaj prinašajo Dialogi?

Revija, ki izhaja v Mariboru, postaja čedalje bolj odmevna in vplivna v vsej Sloveniji

Revija Dialogi, mesečnik za vprašanja kulturnega in javnega življenja (izhaja pri založbi Obzorja v Mariboru, glavni in odgovorni urednik je Janez Svajncer), se je nekaj let nazaj skušala otresti ožjega regionalnega pomena in hotela postati odmevna in vplivna v vseslovenskem kulturnem prostoru.

Letošnje prve tri številke pričajo, da je težnja v to smer pokazala določene rezultate, saj ob imenih avtorjev, ki objavljajo na straneh Dialogov, zasledimo vrsto priznanih slovenskih literarnih ustvarjalcev. Tako npr. Rudi Seligo objavlja svojo prvo dramo „Kdor skak, tisti hlap“, ki ravno v tem času navdušuje publiko v ljubljanskem gledališču Glej; ali pa Pavle Zidar, ki je danes gotovo najplodovitejši in najbolj bran slovenski prozaist; pa Janez Svajncer, Nada Gaborovič in Cvetko Zagorski. Tudi pesniki, kot Milan Jesih, Franček Rudolf, Janez Strehovec, Ernest Ružič ali zamejec Ace Mermolja, so dobro znani ljubiteljem pesniške besede, novost na straneh naših revij pa je prevod pesmi črnega pesnika Aimeja Cesaira, ki piše v francoščini.

Ob izvirnih literarnih prispevkih objavljajo Dialogi tudi članke in razprave iz literarne zgodovine in teorije, pisca teh pa so npr. Vili Vuk, Taras Kermauner, Dimitrij Rupel, Emil Freljih ali dr. Fran Vatovec (Fran Levstik, tovorec prvega slovenskega načelnega političnega časnika Naprej, 1863). Zanimivo pa je tudi branje številnih knjižnih ocen, poročil in glos. V vsaki številki Dialogov je tudi priloga reprodukcij pomembnih slovenskih likovnih umetnikov.

D. Rustia

podčrtano

Kulturno življenje v kočevski osnovni šoli je čedalje bogatejše. Učenci se pod vodstvom učiteljev in mentorjev vključujejo v krožke in društva. Dolgo dejavnost ni bila povezana, na predlog ZKPO Kočevje pa so v šoli ustanovili kulturno društvo. Delajo po načrtu, denarno pa bo pomagala ZKPO.

Kako je tako društvo lahko uspešno, se vidi na prireditvah. Pionirji in mladinci se čedalje bolj uveljavljajo v splošno kulturnem, literarnem, foto-kino krožku in drugih krožkih, sodelujejo v pevskih zborih itd. Glasbena skupina DO-RE-MI nastopa na vseh proslavah in otvoritvah razstav v Likovnem salonu, tudi na uspešnih šahovskih muzikalih v Šeškovem domu.

Zakaj ne drugi?

Tole bi podčrtali: osnovna šola v Kočevju bi bila lahko brez pridržka zgled drugim, kjer se ob proslavah in drugih prireditvah lovijo in tarnajo, da nimajo s čim popestriti sporedov. Če bi na podobno pot šli tudi v drugih, vsaj večjih krajih, javne kulturne manifestacije (v mislih imamo likovne in druge razstave), najbrž ne bi bile tako puste.

J. JUST

ŠE DVE IGRI

Minulo nedeljo je DPD Svoboda bratov Milavcev uprizorila v Globokem komedijo „Naši trije angeli“, na Veliki Dolini pa so se domačini predstavili občinstvu s Finžgarjevimi „Divjim lovecvm“. Na Veliki Dolini so imeli tako še eno prireditev v počastitev 20-letnice društva Slavček, ki jo slavijo to sezono.

Na Jožefovo zastupljanje podgan, očitno tudi v tako uglednih prostorih, kot je galerija v Krškem? Nekaj spoštovanja pa so tisti, ki so tako učinkovito poskrbeli za obveščnost, le po kazali, zakaj propagandni pano zeva praznino; vse še teden po akciji. (Foto: Železnik)

Novoteks-Slovan 87:80

Zadnje tekme dolenjskih košarkarjev v pripravljalnem obdobju pred novim prvenstvom

Še dva tedna sta do začetka tekmovanja v slovenskih košarkarskih ligah. Pričakujejo, da bodo letos tekme še bolj napete in da bo na njih še več gledalcev, saj bodo nova pravila, ki začnejo veljati že zdaj, pripomogla k še večji dinamiki tega športa. V Celju so bile kvalifikacije za slovensko ligo - uspeli sta ekipi mariborskega Branika in ilirskobistriškega Lesonita. Dolenjci bodo imeli letos v slovenskih konkurencah tri predstavnike: Novoteks bo igral v I. A ligi, Beti v I. B in Kočevje v drugi slovenski ligi. Vse tri ekipe se vestno pripravljajo na tekmovanje in so imele več prijateljskih tekem v pripravljalnem obdobju.

Zmaga Novomeščanov

V hali Tivoli so pred nekaj deset gledalci Novomeščani pripravili veliko presenečenje, ko so premagali drugoligaško ekipo ljubljanskega Slovana 87:80 /51:40/. Novoteks je vodil od prve do zadnje minute in Slovan brez mladinskega reprezentanta Volaja niti s presingom v zadnjih minutah ni mogel nadoknaditi zamujenega. Zanimivo je, da je bil strelsko razpoložen S. Kovačević, ki je pozimi igral za Slovan, kjer se je mnogo bolj odlikoval v obrambi kot v napadu.

Novoteks: Splichal 20, Z. Kovačević 12, Počrvina 3, S. Kovačević 25, Ivančič 9, Šepetavc 4, Kopač 14.

namizni tenis

Selitev Novomeščanov

Novomeški igralci namiznega tenisa se poslavljajo od slovenske namiznoteniške lige. Prvenstvene tekme v Ljubljani niso igrali, ker so prišli tja ob 18. uri. Ljubljanci pa so jih čakali šele ob 19.30. Zadnje besedo bo imela tekmovalna komisija, lahko pa se zgodi, da bodo eni ali drugi izgubili dvoboj za zeleno mizo. Za Novomeščane, ki imajo vsega eno zmago, točki tako ali tako nista pomembni, saj praktično ni več videti rešitve pred izpadom. Razen tega so Novomeščani v tekmovanju za pokal brez borbe izgubili z ekipo Sodražice, kar tudi kaže na odnos v klubu.

Pod vodo!

Na seji upravnega odbora kluba za podvodne aktivnosti Novo mesto so se dogovorili, da bodo vpisovali nove člane vsak petek od 18. do 20. ure v prostorih Ljudske tehnike. Člani tega kluba se bodo lahko ukvarjali s podvodno fotografijo, s športnim potapljanjem z dihalnimi aparati, s podvodnim morskim lovom, s tekmovanjem s plavutmi in z raziskavami favne in flore v rekah in morju.

SENTJERNEJ - Na Brezovici so imeli v nedeljo nogometni turnir, na katerem je zmagal Sentjernec, ki je v finalu premagal Kostanjevico 3:1. Tretja je Brezovica, ki je premagala Prekopo 4:2.

LESTVICE

SOL - ženske

Fužinar	9 7 2 22: 9 16
NOVO MESTO	10 6 4 22:15 16
Jesenice	10 6 4 19:13 16
Maribor	10 6 4 19:17 16
Gaberje	9 5 4 19:13 14
Ljubljana	9 3 6 13:20 12
Branik	9 0 9 0:27 6

SOL - moški

Bled	12 9 3 32:12 21
Izola	11 10 1 31:11 21
Branik	12 9 3 27:18 21
Gaberje	12 7 5 26:19 19
Bovec	12 5 7 20:25 17
TREBNJE	11 5 6 19:23 16
NOVO MESTO	12 4 8 17:27 16
Mežica	12 3 9 18:31 15
Plamen	12 1 11 9:33 13

SRL - moški

Šoštanj	12 9 1 2 211:191 19
Rudar	12 9 0 3 174:150 18
Tržič	12 8 1 3 202:175 17
Slov. Gradec	12 8 0 4 216:189 16
RIBNICA	12 7 1 4 205:191 15
Piran	12 5 2 5 143:149 12
Izola	12 5 1 6 173:186 11
Radgona	12 5 1 6 234:248 11
Radeče	12 3 1 8 195:206 7
BREŽICE	12 3 1 8 175:199 7
Ajdovščina	12 3 1 8 171:208 7
Polet	12 2 0 10 190:227 4

Trebnjski odbojkarji (na fotografiji) so bržkone najbolj prijetno presenečenje spomladanskega nadaljevanja prvenstva v slovenski ligi.

odbojka

Dvakrat nič za Novo mesto

Odbojkarji so zaigrali odločilne točke v odločilnem nizu z Izolo, odbojkari-ce praznih rok na Ravnah, Trebanjci pa so bili prosti

S selitvijo odbojke v dvorane je kakovost tega športa sicer pridobila, toda v Novem mestu je izgubila skoraj vse od redkih gledalcev, ki so hodili na odbojarske tekme. Sicer pa ob tej kvaliteti to ni nič čudnega! Novomeščani so se na primer v nedeljo enakovredno borili z vodilno Izolo, ki je v prvenstvu izgubila en sam dvoboj, vendar pa igrajo vsaj za stopnjo če ne dve slabše kot pred desetimi ali petnajstimi leti! - Odbojkarice so izgubile na Ravnah in zdaj se bodo z Mariborčankami in Jeseničankami borile za drugo mesto. Trebanjci so bili tokrat prosti in so se lahko mirno pripravljali za potovanje v Bovec.

Novo mesto - Izola 2:3

Novomeški odbojkarji so zamudili izredno priložnost za zmago nad Izolo. Toda bili so preveč živčni, da bi lahko izkoristili ponudeni točki:

pri rezultatu 9:9 v zadnjem, petem nizu so zaigrali tako zmeden, da niso osvojili niti točke več, razen tega pa se niso poskušali boriti, ampak so se enostavno vdali v usodo. Sicer pa so igrali kot aprilsko vreme: včasih dobro, potem zanič. Tako so v drugem nizu vodili že 14:6, a so ga komaj dobili s 15:13.

Novomeščanke - Izola 2:3

Novomeške odbojkarice so zamudili izredno priložnost za zmago nad Izolo. Toda bili so preveč živčni, da bi lahko izkoristili ponudeni točki:

V derbiju na Ravnah so Novomeščanke zmagale v prvem nizu in po izenačenju vodile v tretjem s 7:1. Ponovilo se je torej spomladansko srečanje: tudi tokrat Novomeščanke niso zdržale in so izgubile 3:1, čeprav bi lahko tudi zmagale. Sodnik Sedihi iz Maribora je z nerazumljivimi odločitvami zmedel odbojkarice in vrigel Novomeščanke iz tira, zato so se pritožile. Pri Novem mestu je odlično igrala Filova, na mreži je bila dobra Pučkova, vse druge pa so bile borbene.

Fužinar - N. mesto 3:1

Novomeški igralci namiznega tenisa se poslavljajo od slovenske namiznoteniške lige. Prvenstvene tekme v Ljubljani niso igrali, ker so prišli tja ob 18. uri. Ljubljanci pa so jih čakali šele ob 19.30. Zadnje besedo bo imela tekmovalna komisija, lahko pa se zgodi, da bodo eni ali drugi izgubili dvoboj za zeleno mizo. Za Novomeščane, ki imajo vsega eno zmago, točki tako ali tako nista pomembni, saj praktično ni več videti rešitve pred izpadom. Razen tega so Novomeščani v tekmovanju za pokal brez borbe izgubili z ekipo Sodražice, kar tudi kaže na odnos v klubu.

Jadralci DLC spet letijo

V soboto in nedeljo so dolenjski jadralni piloti spet zapregli svojega „letečega konjička“ - citabrio in prvič letos jadrali po več ur. Prejšnji torek je namreč inšpektor Zvezne uprave za civilno zračno plovbo pregledal usposobljenost letalske šole in odobril letenje v tej sezoni. Tako so tudi naši piloti te dni lahko izkoristili ugodno vreme za urjenje, saj se že v turek začne slovenska akcija preletov kot priprava za republiško in državno prvenstvo, ki bosta letos v Lescah na Gorenjskem.

V nedeljo je bilo na letališču tudi mnogo ljubiteljev letalstva in izletnikov, ki so imeli pri tako živahnem prometu kaj videti. Samo v nedeljo so piloti Dolenjskega letalskega centra leteli več kot 19 jadralnih ur.

JAVOROVICA - Občinska konferenca ZMS Novo mesto, šentjernejski mladinski aktiv in tamkajšnje športno društvo so pripravili medklubsko tekmovanje v skokih na Javorovici. V posameznih kategorijah so zmagali: Bakše, Zabkar, Sluga, Regali in Selak. Nastopili so skakalci iz Sentjerneja in Kočevja.

rokomet

Ribničani že krojijo vrh

Pomembna zmaga nižjih rokometashev proti jesenskim prvakom, zato pa so Brežičani po porazu v nevarnih vodah - Sevnica: dobre priprave

Na zaključni prireditvi ob proglasitvi najboljših športnih ekip Dolenjske so ribniški rokometasi poudarili: „Spomladi imamo boljši razpored, več tekem igramo doma in zato pričakujemo, da se bomo borili za vrh!“ Svojo obljubo so začeli uresničevati že kar v prvem spomladanskem kolu, ko so doma ugnali vodilno ekipo iz Šoštanja. Medtem ko Ribničani plezajo na lestevici, pa Brežičani tonejo proti dnu. Radeče, Ajdovščina ali Brežice? Med to trojico bo potrebno izbrati tistega, ki bo zapustil družbo najboljših slovenskih ekip. Soboški Polet je že tako in tako odpisan ...

Ribnica - Šoštanj 24:21

Malokdo je pričakoval, da bodo domačini še lahko nadoknadjili, kar so zamudili v prvem polčasu: Šoštanj je izdatno vodil kar 14:8. Vendar pa so z odlično igro v 42. minuti izenačili in tri minute pozneje že vodili. 400 gledalcev je bilo navdušenih nad igro domačih v zadnjih minutah, ko so si zagotovili tri gole prednosti in zanesljivo zmago nad prvim na lestevici!

Ribnica: Lovšin, Radič 1, Ponikvar 6, Andoljšek 1, S. Kersnič 2, J. Kersnič 4, Mikulin 5, Matelič 3, Zuk 2, Abram, I. Kersnič.

športne cvetke

Darko Beravs

Dobra napoved

Večkratni državni reprezentant v hokeju na ledu, zdaj član ljubljanske Olimpije Darko Beravs, je na športno - zabavni prireditvi, ki jo je pred kratkim v Kočevju pripravil Dolenjski list, odgovarjal tudi na vprašanje o možnostih jugoslovanskih hokejistov na svetovnem prvenstvu B skupine v Gradcu. Beravs, ki zaradi poškodbe ni potoval v Avstrijo - v reprezentanci pa je igral njegov brat Slavko - je pravilno napovedal prve tri ekipe. V Kočevju je dejal: „Če že moram napovedovati, potem mislim, da bomo tretji za NDR in ZDA!“

ŠPORTNI KOMENTAR

Telesna kultura - drugače

Prva naloga: samoupravna vključitev telesne kulture v naš samoupravni sistem!

Telesna kultura sama gotovo ne bo mogla najti izhoda iz začaranega kroga, če ji ne bo tako materialno kot moralno pomagala družba. To je bilo v zadnjih mesecih že nekajkrat poudarjeno.

Te in take ugotovitve je navrgla tudi okrogla miza v ljubljanskem televizijskem studiu prejšnji torek, na kateri so spraševalci od podpredsednika republiške konference SZDL Vlada Beznička dobili zagotovilo, da bo SZDL še naprej spremljala telesno kulturo in da se ne bo zadovoljila zgolj z objavo tez.

Teze o telesni kulturi, ki jih je pod naslovom: „Nekateri aktualni problemi telesne kulture v Sloveniji“ pripravil izvršni odbor republiške konference SZDL, naj bi pomagale razčistiti nejasnosti in ovrednotiti telesno kulturo pri nas. Bržkone je bil za to zares že skrajni čas, saj je športna dejavnost pri nas, ki je bila prepričana sama sebi in naključnim funkcionarjem (vsaj v večini primerov), nihala zdaj k vzhodnoevropskim, zdaj k zahodnim zgledom, iskala svojo potrditev v prirejanju (dragih) svetovnih in evropskih prvenstev, ob tem pa smo v precejšnjem številu športnih disciplin izgubljali stik z evropsko in svetovno kvaliteto.

Tako bodi nadaljnja naloga samoupravna vključitev v naš samoupravni sistem. Z enakovrednim položajem v družbi si bo telesna kultura, ki ima izredno pomembne naloge pri krepitvi obrambnih sposobnosti našega naroda, pri vzgoji in v borbi za zdrave občane, zagotovila tudi interesne skupnosti. Prav pomanjkanje denarja je dolej tudi najbolj zaviralno rast in uveljavitev naše telesne kulture.

Sevnica - Varteks 25:19

V prijateljski tekmi z drugoligaškim iz Varažдина so pred 400 gledalci domačini pokazali lep rokomet in po izenačenem prvem delu v drugem polčasu zaigrali kot prerojeni: trdno in odločno v obrambi, uspešno v napadu. Čeprav niso igrali Šile, Koprivnik in Bizjak, so ob izredni Trbovčevi igri v obrambi zanesljivo premagali goste.

Za Sevnico so bili uspešni: Papež 2, Simončič 2, Juršič 3, Svažič 6, Štojs 3, Trbovc 9, branila pa sta Sirk in Možic.

Brežice - Metalac 13:6

V prijateljski tekmi so Brežičanke premagale igralko iz Zagreba, ki tudi igrajo v drugi zvezni ligi. Najuspešnejša je bila Toplakova s 5 zadetki.

Vložene investicije v osnovno šolstvo, ki so bile realizirane s krajevnim samoprispevkom, s posojili in sredstvi iz drugih virov, znašajo v petletnem obdobju (marec 1968 - marec 1973) 1.417.766.000 S din. Če odštejemo od tega sredstva samoprispevka, znašajo sredstva za investicije v šolstvu iz ostalih virov 773.058.280 S din.

TABORNIŠKA POMLAD

Izredno uspešen pomladanski izlet je spodbudil brežiške tabornike za delo. Tako so na sestanku odredbe uprave sklenili popestriti svoj program z več množičnimi akcijami.

Na predvečer dneva tabornikov, 21. aprila, bodo pred prosvetnim domom zakurili taborni ogenj. V aprilu pripravljajo še zbiranje starega papirja, česar bodo gospodinje prav gotovo vesele.

Za mesec maj so planirali udeležbo v teku ob žici okupirane Ljubljane in sodelovanje pri kurirčkovski pošti, ob koncu meseca pa še pohod v neznanu. Taborniki bi se radi udeležili vsaj ene prireditve v počastitev 400-letnice hrvaško-slovenskega kmečkega punta, saj nosi njihov odred Gubčevno ime. Pri vseh akcijah bodo sodelovali starejši in mlajši taborniki.

B. C.

V soboto, 24. marca, so bili slušatelji politične šole za mlade proizvajalce v Brežicah zadnjikrat na predavanju. Izobraževanje je trajalo ves teden. Šolo je obiskovalo 55 slušateljev. Delovne organizacije so jim omogočile proste dni, da so se lažje posvetili izobraževanju.

JUTRANJI KOZARČEK JE SAMO ŠKODLJIVA RAZVADA

Trezni na delo, zdravi domov

Pred skupščino predlog RK za prepoved točenja alkohola do osmih zjutraj

V zavest ljudi še ni prodrlo prepričanje, da uživanje alkohola pred nastopom dela v jutranjih urah slabo vpliva na zdravje, ogroža varnost pri delu, zmanjšuje storilnost in jasnost misli. Posledice jutranjega pitja so škodljive za vsakogar, za delavca pri stroju, za pisalno mizo, za volanom, na gradbišču ali kjerkoli drugod.

Izvršni odbor občinske organizacije Rdečega križa v Brežicah predlaga občinski skupščini nekatere ukrepe za omejitev jutranjega točenja alkoholnih pijač. Zaveda se, da s tem nevarne razvade ne bo izkoreninil. Toda vsaj mladi rod se je ne bo navzel, če bo manj priložnosti

zanjo. Zavzema se za uresničenje tehle predlogov:

Skupščina naj sprejme odlok za prepoved točenja alkoholnih pijač do osme ure zjutraj. Pri izdajanju obrtnih dovoljenj naj v prihodnje daje prednost gostičem, ki nudijo gostom tople obroke. Tudi pri obdavitvi bi kazalo vpeljati razlike med gostiči, ki kuhajo toplo hrano, in bifeji, ki točijo samo pijačo. Tam običajno niti s sendvičem ne postrežejo. Rdeči križ nadalje predlaga čim nižje obdavnice brezalkoholnih pijač in zahteva dosledno spoštovanje določil o prepovedi točenja alkoholnih pijač mladostnikom. Če

skupščina takih določil nima, naj jih predpiše.

Predlagatelji so prepričani, da bo opozorilo imelo ugoden odziv med odborniki, saj so varnost pri delu, povečana storilnost in zdrav razvoj mladega rodu del naših skupnih želja.

JOŽICA TEPPEY

Kje so ženske?

Še vedno ob strani

Dosedanje evidentiranje za vodstvo družbeno-političnih organizacij in predstavniška telesa kaže slabo zastopnost žensk. Ne samo v brežiški občini, ampak povsod v Sloveniji. Komaj deset odstotkov so jih našli do sedaj, kar se prav nič ne ujema s številom zaposlenih žensk v naši republiki. Teh je nad 40 odst., odtod najnovejša zahteva, da bi povsod tam, kjer gre za odločanje, predstavljale tretjino.

Na nedavni seji sekcije za družbeno aktivnost žensk v Brežicah so udeležence podprle tako stališče, ker čutijo, da bi njihovi navzočnosti marsikak sklep drugače izzvenel. To velja predvsem za otroško varstvo, ki ga bo treba hitreje reševati tudi zunaj občinskega središča.

Tako je na primer v obratu metliške Beti v Dobovi zaposlenih 105 žensk, ki imajo skupaj 70 otrok. Samo štiri delavke imajo otroke v vrtcu, ostale se morajo znajti, kakor vedo in znajo. Večina jih izroča svoje malčke v varstvo sosedom. Pa še tiste, ki imajo otroke v vrtcu, niso brez skrbi: dobiti morajo nekoga, da jih odpelje v varstveno ustanovo, ker ima ta delovni čas samo od 7.30 do 12.30 ure.

Delavke vedo, da v Dobovi za varstvo ni prostora, zato niso sitnarile. Tudi za spremembo dela v vrtcu niso rekle. Prav gotovo bi bilo podjetje pripravljeno prispevati svoj delež, če bi v samoupravnih organih postavile vprašanje varstva, saj so tudi sicer našle na razumevanje. To velja predvsem tedaj, kadar otroci zbolijo. Brez težav si takrat izposlujejo proste dni za nego. V sili spregovorijo. Tako je povsod, vendar premalo za uveljavljanje enakopravnih pravic do odločanja, premalo za razbremenitev zaposlene matere in gospodinje.

J. TEPPEY

NEBOGLJENI OTROCI

Kadarkoli na raznih sestankih kdo povzame besedo o zdomcih, je slišati pripombe glede slabe preskrbljenosti njihovih otrok. To nikakor ne velja za vse, saj nekateri zelo redno prihajajo domov na obisk in tudi sproti poravnajo stroške za njihovo oskrbo pri sorodnikih ali drugje. Na Pišeckem pa imajo precej takih, ki pozabljajo, da njihovi otroci potrebujejo obleko in da hrana ni zastoj, in tako so malčki popolnoma prepuščeni rejniškim družinam. Postopek za plačilo preko sodišča je zelo dolgotrajen in še izmaknejo se mu lahko s preselitvijo v drug kraj, kar nekateri brezvestni očetje tudi izkoristijo.

V hribih gospoduje revščina

Dobrodošel otroški dodatek v kmečkih družinah — Premajhne vsote za podpore

Dobrova, Stranje, Gorenji Leskovec so kraji, kjer je še precej revščine in socialnih problemov. To so odmaknjene hribovske vasi, daleč od prometnih zvez. Sneg tam okoli dolgo leži, da, celo pomlad zamaja.

Ljudje bi si hitreje opomogli, če bi lahko oddajali mleko in spravili v denar svoje pridelke. A kaj pomaga, ko je na vse strani tako daleč, kupci pa ne pridejo mednje!

Če dobro premislimo, so otroci iz takih krajev najbolj

prikrajšani. To, kar imajo njihovi vrstniki na Senovem ali v Krškem, je zanje nedosegljivo izobilje. Zadovoljni so, da imajo v šoli vsaj malico.

Revnim kmečkim družinam tudi otroški dodatek precej pomeni. Kjer ni denarja v hiši, se

S SEJE OBČINSKE KONFERENCE ZK V KRŠKEM

Nič več v rokavicah

Izgovorov je bilo že preveč, čas je za dejanja

„V boj za resnično samoupravljanje!“ je geslo za delo komunistov v krški občini. Na seji konference 29. marca so sklenili iti v bitko z delavci, pa ne za pravice na papirju, ampak za vsebinske spremembe, za resnično odločanje delavcev o bistvenih stvareh, da ne bodo drugi mimo njih razpolagali s sadovi njihovega dela.

Konferenca je poimensko našela delovne organizacije, ki imajo že danes vse možnosti, da se oklicajo za temeljne organizacije združenega dela in si s samoupravnimi sporazumi zagotovijo pravice, ki jim pripadajo. To velja predvsem za obrata Lisce, Laboda, Pionirja, po prehodni sanaciji pa tudi za Metalno na Senovem. Trenutno v tovarni gradbenih žerjavov teh možnosti ni, česaravno so v Mariboru na sedežu podjetja drugačnega mnenja. Pri Metalni je treba razčistiti še vrsto stvari, predvsem pa negotovost zaradi prihodnosti kolektiva na Senovem.

Obrata Sremič in Imperial imata že položaj TOZD. V Celulozi pripravljajo predlog za 6 takih samostojnih enot. Gradbenemu podjetju Pionir postavljajo v občini zahtevo po izpolnitvi obljube za tovarno gradbenih elementov na Krškem polju. K Pionirju naj bi se pridružilo še krško podjetje Sava, ki se po splošni oceni že leta ne prebije nikamor naprej. Za hitrejši razvoj mu manjkajo jasni programi, pa tudi kadrovske spremembe v vodstvu so

tam nujno potrebne.

Povsod tam, kjer se v vodstvih podjetij pojavlja odpor do približevanja samouprave delavcem v obratih (na primer v Lisci), bodo komunisti stopili na stran tistih, ki jim te pravice daje ustava. Na konferenci so zahtevali večjo zavzetost sindikatov, boljše obveščenost delavcev in večjo pozornost družbeno-političnemu izobraževanju zaposlenih.

J. TEPPEY

JOŽICA TEPPEY

Kaj bo jutri? Kolektiv Metalne na Senovem je zaskrbljen za svojo prihodnost. Občinska konferenca ZK v Krškem je minuli teden zanj predlagala sanacijo, ker ta kot je, nima pogojev za temeljno organizacijo dela. V Krškem bodo zahtevali, da o uspehu preusmeritve rudnika da svoj odgovor tudi upravni odbor sklada skupnih republiških rezerv. Posnetek je z dvorišča tovarne. (Foto: J. Teppey)

KRŠKE NOVICE

ŠTOVIČEK RAZSTAVLJA — Akademski kipar in medaljer Vladimir Štoviček je v soboto odprl razstavo medalj v mestnem muzeju v Bjelovaru. Na povabilo hrvaškega numizmatičnega društva razstavlja s njim tudi Zagrebčan Želimir Janež. To je že druga skupna razstava dveh danes vodilnih jugoslovanskih medaljerjev.

PONOVO OPOZORILO! — Na pomanjkanje otroških igrišč so pred dnevi ponovno opozorili na občnem zboru DPM Krško-levi breg. Zato ni čudno, če otroci izkoriščajo za igre vse zelene površine, tudi urejene nasade, in delajo s tem veliko škodo. Končno bi vendarle morali ob gradnji novih stanovanjskih naselij razmisliti tudi o istočasnem urejanju igrišč.

IZVIRNA ZAMISEL — Vaščani iz Velike vasi in Drnovga so si preteklo nedeljo lahko ogledali dirko domačih fantov z mopedi v moto-krosu. Za zmagovalce so zbrali celo denarne nagrade. Zanimanje za to

zvrst tekmovalnega športa bi lahko s pridom izkoristilo krško Avto-moto društvo in fante vključilo v vrste tekmovalcev.

PONOVEN SESTANEK — Člani pripravljalnega odbora za ustanovitev odbora aktivistov OF s kozarčev odbora aktivistov OF s kozarčevskega območja so se pred dnevi ponovno sestali v Krškem. Domenili so, da se bodo nekdanji aktivisti izvolili člane okroglega odbora. Njegova naloga bo pripraviti vse potrebno za podelitev domicilne listine, ki naj bi jo aktivisti prejeli v okviru prireditve ob šmarnem občinskem prazniku.

KOLIKO GLEDALCEV LE-TOS? V štirih kinematografih krške občine so imeli lani nekaj nad 61.000 gledalcev. Ob predstavi dvorane žal v poprečju niso zasedene niti 30-odstotno in se kinematografi še naprej otepaajo z denarnimi težavami. Zato v boju za gledalce vrtijo manj kvalitetne, a komercialne filme, tako da o načrtni vlogi gledalcev ni moč govoriti.

KOLIKO ŽENSK BREZ DELA

V brežiški občini je pri Zavodu za zaposlovanje trenutno prijavljenih 127 žensk brez zaposlitve. Med njimi sta dve z višjo, dve s srednjo strokovno izobrazbo, 20 s poklicno šolo, 53 priučenih delavk in 58 nekvalificiranih.

Trgovsko podjetje „Krka“ trgovskemu podjetju „Ljudska potrošnja“: „Kar za roke se drživa, se bova že med razpravami o integraciji privadili druga na drugo!“

NOVO V BREŽICAH

SOLARJI V TOPLICE? Večina osnovnošolskih otrok ne zna plavati, zato se vedno več telesnovzgojnih delavcev zavzema, da bi to večino vključili v pouk telesne vzgoje že med letom. Otroke bi v aprilu in maju, ko še ni toliko kopalcev, vozili v Čateške Toplice in tako vse naučili plavanja.

NA IZLETU PO BELI KRAJINI. Taborniki iz Brezice, Cerklj in Bizejskega so pred kratkim obiskali Črnomelj, Metliko, Vinico in Suhor. Enodnevnega izleta se je udeležilo 90 medvedkov in čebelic. Ustavili so se ob pomembnejših spomenikih NOB, o bojih na tem območju pa jim je pripovedovala tov. Kolarjeva. Vodniki so po vodih pripravili kulturni program za nastope pri spomenikih v počastitev spomina na padle borce. Kosilo so si taborniki pripravili ob Kolpi, in si privoščili tudi razvedrilo. Izletniki so bili povsod lepo sprejeti.

ZENSKA NA TUJEM. Iz brežiške občine dela v tujini precej žensk. Do

leta 1970 jih je odšlo čez mejo 385, zdaj pa je to število naraslo, vendar točnih podatkov ni. Zadnje čase se jim odpirajo nova delovna mesta doma, predvsem v Industriji motornih vozil in v Tovarni pohištva. To bo omejilo zaposlovanje na tujem.

PROMETNO TEKMOVANJE. Predstavniki osnovnih šol in organov, ki so v občini odgovorni za prometno vzgojo, so se te dni srečali na skupnem sestanku. Na pobudo sveta za preventivo in varnost v cestnem prometu so se dogovorili za priprave na drugo kolo šolskega prometnega tekmovanja in udeležbo na področnem tekmovanju.

PLODNO LETO. Na občnem zboru Avto-moto društva v Brežicah so izvolili nov upravni odbor. Stari je štel 15 članov, sedanega pa so povečali na 25, da bi tako pritegnili k delu širši krog članstva. Dosedanje dejavnost so ocenili navdse ugodno in sprejeli okvirne naloge za novo obdobje. Sklenili so, da prizadevnost ne sme popustiti, saj jih ta čaka odgovorno delo.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Mladi v Lončariji urejajo klub

V Lončariji se premika — Prej gostilna, zdaj klub mladih — Prostor za zabavno, kulturno, športno in družbeno-politično dejavnost

Se nikdar doslej ni imela mladina v Lončariji tako ugodnih možnosti za delovanje kakor sedaj. Po daljših prizadevanjih krajevne organizacije ZK in krajevne skupnosti in potem, ko so mladi večkrat pokazali voljo in pripravljenost za tesnejše vključevanje pri reševanju različnih problemov v kraju, je mladim uspelo dobiti lastne prostore za klubsko dejavnost. Zadnja leta so pokazala, da se stvari v Lončariji premikajo, čutiti je veliko voljo do dela in napredovanja celotnega področja, ljudje se s svojimi željami in načrti zblizujejo, združujejo svoje napore. Tako se je rodil tudi klub mladih v prostorih nekdanje gostilne.

Že ves mesec mladi zavzeto urejajo prostore, kjer se bo v prihodnje odvijal dober del njihovega življenja in dela. Urejajo električno napeljavo, vodovod, pleskajo, mizirajo, pripravljajo, da si bodo uredili prostore do 1. maja in jih pokazali tudi širši javnosti. Dokazati hočejo, da so sposobni marsikaj narediti, če gre za njihovo dobro in korist kraja. Za ta prizadevanja imajo v družbeno-političnih organizacijah in krajevni skupnosti vsa podpora.

V Lončariji je precej mladih, študentov, delavcev, vajencev, prav tako je med njimi tudi veliko različnih želja. Vse želje in načrti pa se zlivajo v eno samo:

da bi postal njihov klub središče njihove dejavnosti na področju kulture, športa, družbenosti in tudi družbeno-političnih dogajanj. To pomeni, da ob prostorih razmišljajo tudi o vsebini, ne le zabavni, pač pa vsestranski, saj le v taki vsebini, v kateri bo vsakdo našel nekaj zase, vidijo obstoj in napredek kluba. Če ob tem rečemo še, da je bilo na račun mladih iz Dolenje vasi na zadnji konferenci ZK v Ribnici slišati več pohvalnih besed, smo lahko prepričani, da so se stvari resnično premaknile in da bo klub mladih Lončarjev tudi obstal in napredoval.

Lončarija je v preteklosti slovela po razgibani kulturni dejavnosti, ki pa je zamrla precej tudi zaradi pomanjkanja dvorane. V klubu mladih bi lahko razvijali del te dejavnosti in se pripravljali na čase, ko bo dograjen družbeni center. V načrtu je ustanovitev kulturno-umetniškega društva in telesnozgojnega društva, obe ti dejavnosti pa potrebujeta tudi dvorano. Od tu, iz resnične nuje tudi tako odločne zahteve po dograditvi družbenega centra!

F. G.

Stane Kromar, predsednik mladinske organizacije v Dolenji vasi, in Janez Berkopec sta tudi med tistimi mladinci, ki prizadevno sodelujejo pri urejanju mladinskega kluba. Dela je precej, saj so bili prostori, ki merijo kar okoli 80 kvadratnih metrov, zapuščeni že 8 let. (Foto: J. Primc)

Kmetijstvo peša

Zagotoviti odkup vseh kmetijskih presežkov

Alojz Kersnič iz Nemške vasi v ribniški občini o našem kmetijstvu nima najboljšega mnenja. Takole pravi:

— V Avstriji dobi kmet dolgoletna posojila, pri nas pa ne. Kmetijski stroji so pri nas dragi in carina zanje velika, kot da so luksuz.

Alojz Kersnič (Foto: J. Primc)

Kmetije propadajo. Na deželi so večinoma le še stari in onemogli. Je tudi KZ Ribnica kriva, da ne gre vse dobro? Lani so kmetje pridelali veliko krompirja, kupcev pa ni bilo, ker jih KZ ni iskala. Tako sta propadla krompir in kmetov trud. Letos pa ni krompirja...

Prav bi bilo, da bi KZ odkupila vse presežke ali vsaj posredovala, kam naj jih kmet proda. Zagotovljene bi morale biti najnižje odkupne cene, ki naj bi bile take, da kmet ne bi imel izgube. Tako naj bi bilo kot v Ameriki, kjer se dogovore, kaj bo kdo prideloval. Odkupijo potem vse — kmet dobi torej tudi plačano — pa čeprav potem vržejo v morje, ker ni kupcev.

Tudi prašičev se kmetu ne splača rediti za prodajo, ampak le zase. Precej kmetov ima hladilne skrinite in v njih mesa za vse leto, v mesnicah ga pa zmanjkuje.

Prav bi bilo tudi, da bi bil kmet bolj gospodar gozda, kot je zdaj, ko je pravzaprav le upravljalec, gospodarjo pa drugi. Odkupne cene lesa niso spodbudne.

J. PRIMC

V tem kupu je natančno 1050 miniaturnih spominkov-obeskov, sta ugotovila izdelovalec spominkov Alojz Govše (levo) in vodja SPOMINKARSTVA Franjo Matoh (Foto: J. Primc)

VELIKO SPOMINKOV-A ŠE VEDNO PRENALO

Alojz Govše iz Brež je oni dan prinesel prvo letošnjo „posiljko“ okoli 1.000 miniaturnih izdelkov ribniške suhe robe (spominkov, obeskov) v ribniško SPOMINKARSTVO.

Povedal je, da je upokojenec, invalid, da je bil borec in da se z izdelavo spominkov ukvarja le priložnostno. Izdeluje skoraj samo miniaturno robo, večših pa le naredi tudi kaj večjega, se pra-

vi kakšen lonček, krožnik ali skledčko.

SPOMINKARSTVO redno po banki plačuje robo, ki jo prinesejo izdelovalci, zato so s takim poslovanjem zadovoljni. „Čeprav dobi Spominkarstvo veliko izdelkov, pa jih je še vedno premalo, zato ne more zadovoljiti potreb vseh kupcev oziroma večjih naročnikov,“ je ob zaključku posegel v razpravo še Franjo Matoh, vodja prodajalne spominkov. J. P.

Najpomembnejše ustanavljanje TOZD

Zagotoviti več samoupravnih pravic obratom, ki imajo sedeže podjetja izven občine — Niso za uravnilovko, pač pa za primerno nagrajevanje — Tesnejše sodelovanje sindikata in madine

Minuli občni zbori sindikalnih organizacij v ribniški občini so bili vsebinsko dobro pripravljani. Skoro na vseh so razpravljali o ustavnih spremembah in ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela. Razprava o ustanavljanju TOZD je prišla posebno do izraza zaradi zahtev po uveljavitvi 21. in 22. ustavnega dopolnila v dislociranih obratih, pa tudi v manjših delovnih organizacijah.

KJE JE DENAR ZA MOST?

Novi most čez Bistrico pri „Suštarju“ v Ribnici, bi veljal z enim lokom 510.000 dinarjev, z dvema lokoma pa predvidoma 600.000 dinarjev. Upamo, da bo denar kmalu zbran!

Sindikalne organizacije so dolžne tvorno delati za čimprejšnjo uveljavitev delavskih ustavnih dopolnil v svojih delovnih organizacijah.

Na občnih zbiorih so razpravljali tudi o socialnih razlikah. Ljudje niso za uravnilovko, zavzemali pa so se, da bi bili tudi delavci z najnižjimi osebnimi dohodki bolj nagrajeni. Zato so povsod pozdravili pobudo občinskega sindikalnega sveta, da bi bil v letu 1973 najnižji osebni dohodek v občini najmanj 1.200 din mesečno.

Na večjih občnih zbiorih je bila izražena zahteva po večji uveljavitvi mladih. Predvsem je potrebno ustanoviti mladinske aktivne povesod, kjer jih še nimajo, imajo pa zanje možnosti. Sindikati naj bi nudili mladinskim organizacijam vsa pomoč. V razpravah na občnih zbiorih je bilo poudarjeno, naj bi sindikati in mladinska organizacija tesno sodelovali.

Razpravljali so tudi o drugih vprašanjih: o športni dejavnosti sindikatov, ki je doslej potekala precej stihajsko, stanovanjskih gradnji in pomanjkanju stanovanj za delavce, izobraževanju, gospodarjenju in stabilizacijskih prizadevanjih, rekreaciji in

bližnjem referendumu za ponovno uvedbo krajevnega samopriskpeva. Na občnih zbiorih so volili nova sindikalna vodstva.

—

Več mladine v gasilstvo

Vsakoletni občni zbor je za gasilca na Gori nad Sodražico lep dogodek. Na nedavnem zboru so se pogovorili, da bo ena najpomembnejših nalog za bodoče vključevanje mladih v gasilske vrste.

Janez Košir, predsednik GD na Gori, je že 40 let gasilec in vrsto povojnih let predsednik društva.

Ze dolgo si želijo nabaviti novo motorno brigzalno. Uresničitev te želje je odvisna od materialnih možnosti. Gasilsko šrambo imajo v prostorih, kjer sta tudi trgovski lokal in šola.

Gasilsko društvo deluje že 50 let. Povod za ustanovitev je dal

večji požar na Gori. Steje 41 članov, od tega 33 aktivnih gasilcev in 8 podpornih članov. Društvo predseduje že vrsto povojnih let Janez Košir, ki je gasilec že 40 let. Košir in gasilstvo sta eno. Janez Košir je z dušo in srcem zapisan gasilstvu. Prebivši Gore si ne morejo misliti, da gasilskemu društvu ne bi predsedoval on. S svojim požrtvovalnim delom v gasilski organizaciji tudi izven domačega kraja si je pridobil to zaupanje.

Gasilcev je po številu malo. Vedeti moramo, da je precej mlajših ljudi na delu v tujini ali drugih krajih. Gasilci so Gori potrebni. Čeprav ni bilo tu že nekaj let požara, bodo kljub temu pridno vadili in se strokovno izpopolnjevali.

Možnosti za delo v društvenem življenju v tem odmaknjem območju so težje kot pa v večjem kraju. Zato so tudi odgovornosti vodilnih članov društva večje. To je bilo poudarjeno tudi na gasilskem občnem zboru. Gornjskim gasilec velja pohvala, da so na svojem zboru razpravljali tudi o letošnji kvodajalski akciji, ki bo na Gori v rokah gasilcev.

DELO INVALIDOM

Za odrasle invalide delavce se danes ni dela v ribniški občini, zato tudi zaman obiskujejo Zavod za zaposlovanje v Ribnici. Čeprav je dobilo v letih 1965 do 1972 nanovo zaposlitev 400 ljudi, ni med njimi nobenega invalida. Potreben bi bil pogovor s predstavniki delovnih organizacij, da bi določili tudi taka delovna mesta, ki so primerna za zaposlitev invalidov.

N. A.

Pred kratkim se je končal na Ugarju pri Ribnici letošnji dvanajstdnevni tečaj za lovske čuvaje iz vse Slovenije. Doslej je bilo 8 takih tečajev, od tega so bili trije na Ugarju. (Foto: D. Mohar)

Pripraviti zemljišča

Pridobitev zemljišč je zelo zapletena in so pogosto potrebni zapleteni pravni postopki

Ko sem ob nedavnem obisku v Ribnici srečal Gvida Čarmana, direktorja Stanovanjskega podjetja Ribnica, me je pol za šalo, pol zares vprašal:

— Mora v Ribnici res preko noči zrasti „milijardni supergigant, da boste o njem kaj napisali v časopisu?

Nato pa sem ga začel spraševati jaz:

— Seznanite bralce na kratko z razvojem vašega podjetja.

— Zametki današnjega Stanovanjskega podjetja Ribnica imajo korenine v skupščinskih razpravah zadnjih dveh let, ko je zanimanje za stanovanjsko dejavnost v sklopu podjetja STANGRAD zamiralo spricho njegove prevladujoče in donosnejše gradbene dejavnosti.

Da bi stanovanjsko gospodarstvo dobilo zopet pravo mesto, se je občinska skupščina v zadnjih dneh leta 1971 odločila za njegovo preosno-

vo. Posebna skupščinska komisija je v prvem polletju lani proučila obstoječe stanje ter v soglasju z večino vlagateljev stanovanjskega sklada predlagala skupščini ustanovitev samostojnega stanovanjskega podjetja.

ZAVLAČEVANJE

Rojstni dan Stanovanjskega podjetja v ustanavljanju je 1. julij 1972, čeprav je podjetje STANGRAD pristalo na „odcepitve“ šele 30. septembra 1972. O zavlačevanju, ne-

spoštovanju in drugih težavah pri prenosu pristojnosti in sredstvih bi bilo škoda izgubljati čas in besede. Stanovanjsko podjetje je do konstituiranja (od 14. decembra lani) vodil petčlanski poslovni odbor, ki ga je imenovala občinska skupščina. Poslovni odbor je s primerno poslovno politiko in dobrimi organizacijskimi prijemi postavil solidne temelje sedanjemu podjetju.

Organi družbenega upravljanja s področij stanovanjskega sklada in sklada za komunalno urejanje stavbnih zemljišč bodo izvoljeni vzporedno z oblikovanjem samoupravne stanovanjske skupnosti.

TERJAJO STANGRAD

— S kakšnimi nalogami se je podjetje ukvarjalo v drugi polovici lanskega leta?

— Poslovni odbor Stanovanjskega podjetja je uresničil med drugim tudi naslednje naloge: od julija do sredine novembra je bil položen vezni vodovod, podaljšana lokalna cesta in zaključena elektrifikacija v naselju „Gorenjske njive“; v začetku oktobra pa je poskrbel za vse vrste vodo-

vodnih, električnih in drugih vzdrževalnih popravil, kakor tudi za praznjenje greznic. Od oktobra naprej je organiziral računovodstvo in tehnično službo, v decembru pa konstituiranje podjetja.

— Kakšne so naloge podjetja v najbližji prihodnosti?

— Med najpomembnejšimi nalogami prvega polletja letošnjega leta sodita, poleg vseh tekočih vzdrževalnih in investicijskih popravil stanovanj, predvsem naslednji: priprava notranje zakonodaje oz. samoupravnih aktov ter priprava stavbnih zemljišč za družbeno gradnjo.

Druga naloga bo težja, saj je odvisna od večih dejavnikov (pridobitev zemljišč, urbanizacije, komunalne opremljenosti posameznega zadrževalnega okolišja itd.). Brez dvoma pomeni prav pridobitev tako imenovano „ozko grlo“. To delo je namreč povezano z zapletenimi upravnopravnimi dejanji in z odplačilom odškodnin za pridobljena zemljišča. Ker je pridobivanje zemljišč v pristojnosti občinskih organov, bo tudi izvedba naše druge naloge odvisna od teh organov in razpoložljivega denarja. Z medsebojnim sodelovanjem bomo marsikaj naredili.

— Ker vemo, da nobeno podjetje ni brez težav, nas zanima, kakšne so vaše?

Gvido Čarman, direktor Stanovanjskega podjetja Ribnica, se je v dvajsetletnem službovanju ukvarjal predvsem s finančnimi opravili. Leta 1971 je diplomiral na višji upravni šoli v Ljubljani. (Foto: D. Mohar)

— Naše težave se nanašajo v glavnem na „dediščino“. Tako imamo odprtih precej terjatev od kupcev zaradi stavbnih zemljišč, kakor tudi dokaj občutno terjatev od podjetja STANGRAD, ki nekaterih svojih obveznosti do našega podjetja ni vnesel v primopredajno bilanco. Upamo, da bomo v najkrajšem času in na najbolj učinkovit način uredili tudi te zadeve.

— Ker vemo, da ste odbornik občinske skupščine, povejte, kakšen naj bi bil po vašem mnenju odbornik?

— Odbornik mora biti predvsem zelo objektivni. Dobro je, da je razgledan in družbeno-politično aktiven, ne sme pa biti „lokal patriot“. Ker je pred nami nov skupščinski oziroma delegatski sistem, me motijo izjave raznih odgovornih ljudi, da se bodo bodoči delegati potevali predvsem za koristi svojih krajev. Po mojem mnenju bodoči delegat ne bi smel imeti „vezanega“ mandata in bo tudi v bodoče od pomembnih odločitvah moral obvezno zastopati koristi vse občine.

dolenjke vestne in pridne medicinske sestre

Posnetek z obiska na zdravstveni šoli v Novem mestu: zaenkrat so dekleta okoli bolniške postelje samo za vajo. Že čez nekaj let pa bo to njihovo vsakdanje delo, zato ure praktičnega dela na šoli niso nikoli odveč

Vsako pomlad prikoraka skozi vrata naših osnovnih šol nad dvajset tisoč šolarjev. Vsi ti imajo spričevalo, s katerim se lahko izkažejo, da so uspešno zaključili osemletko. Tako imamo vsako leto več kot dvajset tisoč mladih ljudi, ki so končali obvezno šolanje in se nahajajo na razpotju pred odločitvijo, ali bodo šolanje nadaljevali ali pa se bodo zaposlili. Mnogi med njimi so se za poklic odločili že pred »malo« maturo, veliko pa se jih odloči v zadnjem trenutku, po nasvetu učiteljice, staršev in prijateljev. In prav zato, ker je danes izbira med poklici zelo velika, se mladi človek težko odloči za poklic in novo šolo, prav tako težko pretehta navsvete staršev in ostalih.

Prvo, kar bi morali upoštevati vsi tisti, ki otroku svetujejo izbiro poklica, je: učenec mora do poklica ali do šole, ki si jo izbere, čutiti pravo veselje in kazati sposobnosti za učenje predmetov in veščin, ki jih zahteva šola. Nekateri poklici čakajo mladino z odprtimi vrati, na drugi strani pa stalno poslušamo o pomanjkanju kadra v nekaterih poklicih. In med temi je tudi poklic medicinske sestre. Za ta poklic se v glavnem odločajo dekleta, zadnje čase pa prestopa prag te šole tudi vse več fantov.

Kdo vse se lahko vpiše v to šolo? Merila za vpis v vse srednje šole določa zakon o srednjem šolstvu. Ta zahteva, da imajo kandidati uspešno dokončano osnovno šolo, razen tega pa naj bi za vpis v šolo za medicinske sestre veljalo še: primerne starost, duševno in telesno zdravje, nagnjenje za izobraževanje na šoli in osebnostne vrline, ki jih zahteva ta poklic.

Precejšen del pouka je teoretičen, se pa močno povezuje s praktičnim delom na klinikah, v laboratorijih, zdravstvenih domovih, dispanzerjih in drugod. Tako daje šola resnično široko strokovno izobrazbo za različna delovna mesta in poklice. Učenci in učenci se usposobijo pri negi odraslega bolnika, otroka ali porodnice. To so medicinske sestre, otroške sestre in babice. Razen splošnega zdravstvenega stanja in resničnega nagnjenja ter ljubezni do tega dela so po-

trebne še naslednje sposobnosti oziroma osebnostne lastnosti:

učenec mora imeti dober dar opazovanja, razumevanje do sočloveka in spoštovati mora bolnikovo osebnost; biti mora natančen, resen, potrpežljiv in ročno spreten. Vse te lastnosti mora imeti zato, ker je medicinska sestra prvi sodelavec zdravnika. Oba, splošni zdravnik in njegova desna roka medicinska sestra, morata imeti široko strokovno obzorje ter izraziti socialni in humani čut. Oba prideta vedno prva v stik z bolnikom ter odločata o njegovem zdravljenju. Medicinska sestra razen tega bolniku nadomešča njegove domače, kajti tudi pacientovo razpoloženje lahko močno vpliva na potek zdravljenja. Človek se v bolnici ne sme počutiti kot številka, za to pa mora poskrbeti medicinska sestra.

Tako vidimo, da terja poklic medicinske sestre „celega človeka“, človeka, ki se v marsičem razlikuje od drugih in je v določenih trenutkih močnejši od drugih. Dobro vemo, da ne prenese vsak človek pogleda na kri, na človeka, ki umira ali pa se šele poraja. In prav tu lahko ugotovimo, da teh posebnih prednosti ne more dati nobena šola, pač pa je to v vsakem človeku samem. Šola lahko človeka s takimi sposobnostmi za težko delo medicinskega delavca samo še posebej usposobi.

Da bi kaj več zvedeli o delu v šoli in delu medicinske sestre,

ko zaključijo šolanje, smo se pogovorili s starejšo medicinsko sestro in tremi dijaki.

Že v osnovni šoli Človek naj dela tisto, kar ga veseli

ZALKA RADOVIČ, 4. letnik: „Belokranjka sem, iz Sečjega sela pri Vinici. Že v šestem razredu osnovne šole sem razmišljala o poklicu medicinske

Zalka Radovič: Prvega srečanja s pacientom se „sestrice“ vedno bojimo. S prakso ta strah kmalu izgine

sestre, ker smo o njej gledali tudi film. V osmem razredu sem kolebala med gimnazijo in šolo za zdravstvene delavce, pa sem se zaradi domačih razmer odločila, da bom odšla v zdravstvo. Ne, ni mi žal. Sedaj bom maturirala in kar vesela sem. Če pa se ozrem na pretekla šolska leta lahko ugotovim, da smo morale dijakinje, preden smo prišle do mature, veliko delati. Zdi se mi, da je bilo prvo leto še najtežje. Navaditi smo se morale na red, ki ga je zahtevala šola, več učenja je bilo, obenem pa nas je veliko prišlo med tuje ljudi. V drugem letniku je bilo že laže, veliko časa pa nam je vzela praksa: V tretjem in četrtem letniku smo postale že nekako odporne, tako da sta ta dva letnika najhitreje minila. Navajene smo na red, na prakso in na študij, tako da ni več začetniških težav.

„Kako je pri prvem srečanju s pacientom?“

„Prvega nastopa se vsak boji, pa ni prav nič hudo. Prav v tistih prvih dneh prakticiranja vsaka deklica lahko spozna, če je sposobna za ta težki poklic ali ne. Marsikatera pride na šolo, ker ji je poklic všeč iz pripovedovanja, znano pa je, da ljudje o težkih straneh življenja neradi govorimo.“

„Kaj svetuješ osnovnošolkam in osnovnošolcem, ki so pred izbiro poklica?“

„Predvsem: vsi naj dobro premislijo, preden se odločijo za poklic! Vedno pa naj jih vodi veselje do poklica. Ne bi se smeli prepustiti lepim besedam, da se v nekem poklicu lenari, obenem pa dobro zasluži. Človek naj dela tisto, kar ga veseli, ko pa se bo za to še usposobil, bo v svojem poklicu lahko srečen.“

Težak poklic V Novem mestu je pre- malo medicinskega osebja

ZDENKA KAPLAN je najprej končala srednjo babiško šolo v Ljubljani, nato pa se je zaposlila v Novem mestu. Letos avgusta bo slavila 20. leto, kar je zaposlena, zato nam je lahko o razvoju ginekološko-porodniškega oddelka povedala naslednje:

„Tokrat, ko sem začela delati, je bil naš oddelk veliko manjši, kot je sedaj. Bilo nas je manj in v tesnih prostorih se je teže delalo kot danes. Tako kot nekoč pa nas tudi danes tare podoben problem: vsi pogrešamo več medicinskih sester. Ne vem, kam naše maturantke izginejo. Morda zapuščajo Novo mesto zato, ker jim ne moremo nuditi stanovanja, druga težava pa je v tem, ker v mestu zelo malo poskrbijo za zabavo mladih ljudi.“

„Ste tudi inštruktorica dekletom, ki pridejo na prakso. Kakšna so dolenjska dekleta kot medicinske sestre?“

Zdenka Kaplan: Dolenjke so dobre medicinske sestre, vestne, potrpežljive in zelo pridne

„Ker sem z izrednim študijem končala višjo medicinsko šolo, rada prenašam svoje znanje na mlajše kolegice. Dolenjke lahko pohvalim. Vestne so, potrpežljive, delavne medicinske sestre, na katere se bolnik lahko opre. Prav zato je naš poklic težak, še težji pa je zato, ker je premalo osebja, in tako se delo porazdeli na nas, ki smo v službah. Zato vsem osnovnošolkam, ki se odločajo za poklic medicinske sestre, priporočam: za to delo naj se odločijo le tiste, ki jih delo z ljudmi resnično veseli! Naj se ne vpišejo na šolo zaradi bele uniforme, lepih, svetlih in čistih prostorov... Dodala bi še, da bi morale zdravstvene šole pred

vpisom pripraviti za kandidatke uro predavanja, na kateri bi se vse deklice natančno seznanile z načinom šolanja in tudi s kasnejšim poklicem. Prav tako bi si morala ta dekleta ogledati delo medicinskih sester na nekaterih oddelkih.“

Na šoli-zanimivo Že pred vpisom ogled praktičnega dela

ANICA PEČARIČ, učenka 2. letnika — otroška smer, doma iz Metlike, nam je na vprašanja, kako in zakaj se je odločila za poklic zdravstvene delavke, odgovorila: „Imela sem prijateljico, ki je obiskovala 4. letnik medicinske šole, in od nje sem izvedela vse, kar me je zanimalo. Tako sem bila že pred vpisom seznanjena s poklicnimi težavami v delu medicinske se-

Anica Pečarič: Če bi letos končala osnovno šolo, bi se za ta poklic še enkrat odločila

stre. Odločila sem se, ker je delo zanimivo. Rada delam z otroki, pa tudi tu na šoli ni dolgočasno, saj imamo različne praktične pouk: delo v bolnici, laboratoriju. V kuhinji se učimo pripravljati zdravo prehrano, v otroških vrtcih pa se seznanjamo z delom z malčki.“

„Ti si bila seznanjena z delom sestre, kaj pa tvoje sošolke?“

„Tako kot jaz so tudi druge nekaj vedele. Ne bi pa bilo napačno, ko bi nas že pred vpisom peljali na ogled praktičnega dela v bolnice in ustanove, da bi videle, kakšno je tudi praktično delo v našem poklicu.“

„Bi se, če bi sedaj končala osemletko, še enkrat vpisala v medicinsko šolo in ali misliš nadaljevati šolanje na višji šoli v Ljubljani?“

„Da, vsekakor bi. To je poklic zame. Za naprej še ne razmišljam. Najprej moram končati to šolo!“

„Kakšen predmetnik imate?“

„13 predmetov poslušamo. Praktični pouk je trikrat na teden dopoldne, teorijo ali „šolo“ pa imamo v popoldanskem času. To je precej naporno in ni veliko časa za učenje, ker je težko uskladiti praktični in teoretični pouk. Tako je obremenitev dijakov enaka na vseh srednjih šolah.“

„Kaj delaš v prostem času?“

„Če se ne učim, berem knjige ali pa kramljam s prijateljico, s katero stanujeva v isti sobi.“

„Kaj je s fanti v tem poklicu?“

„Pet jih imamo. Kako bodo delali na šoli in kasneje v poklicu, je odvisno od njih samih. So pa dobri delavci, zelo žeželeni v našem poklicu, ki je sestavljen iz skrbi do sočloveka, ki ga moramo v vsestranskih težavah razumeti in mu pomagati ter poskušati, da se bo čimprej vrnil v svojo delovno sredino in družino.“

Vse več fantov Letos v vsakem razre- du fant — Kmalu nas bo več

ALOJZ HANOV, prvi letnik: „Doma sem iz Obrha pri Dragatušu. Kako to, da sem se odločil za to šolo? Pri sosedovih so imeli dve deklici v tej šoli, in ker smo bili dobri prijatelji, sem smel večkrat pokukati v njune debele zvezke. Končalo se je tako, da sem ponavadi zapise prebiral večkrat in učna snov, ki so jo predavali na tej šoli, me je pritegnila. Tako sem spoznal le delček življenja medicinskega delavca in se odločil, da bom po osemletki nadaljeval šolanje na srednji medicinski šoli. Sedaj se bo prvo šolsko leto kmalu zaključilo in s spričevalom ne bom imel težav, priznam pa, da sem se kar veliko naučil. Mislim, da bo v višjih letnikih precej težje, ker bomo imeli veliko več šolskih ur, predvsem praktičnih.“

„Poklic medicinske sestre je do sedaj veljal za ženski poklic. Kaj meniš ti o tem?“

Alojz Hanov: Prebiral sem zapise sosedovega dekleta, ki je hodila na srednjo medicinsko šolo, in se odločil za ta human poklic

„Morda res, vendar se vse več fantov odloča za to šolo. Letos imajo prav v vsakem razredu po enega, mislim pa, da se bo z leti razmerje popravilo. Tudi gimnazija je bila včasih samo za deklice, sedaj pa je po nekaterih razredih ravno tako malo fantov. Mislim, da smo fantje lahko ravno tako dobri medicinski delavci kot dekleta, v nekaterih primerih pa še boljši.“

J. PEZELJ

Sestra Milena Prevolskec učenka III. letnika, sedaj na praksi v zdravstvenem domu, si zna hitro pridobiti naklonjenost in zaupanje otrok. Če medicinska sestra opravlja delo s smrcem in ljubeznijo do malčkov za to ni nobene prepreke.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 6. aprila – Marcellin
Sobota, 7. aprila – Herman
Nedelja, 8. aprila – Albert
Ponedeljek, 9. aprila – Tomaž
Torek, 10. aprila – Apolonij
Sreda, 11. aprila – Leon
Četrtek, 12. aprila – Lazar

KINIO

BREŽICE: 6. in 7. 4. francoski barvni film „Vzorna dekleta“. 8. in 9. 4. ameriški barvni film „Spolno seznanjanje“. 10. in 11. 4. švedski barvni film „Ognjena ljubezen“.

BREŠTANICA: 7. in 8. 4. ameriški barvni film „Dobri in slabi fantje“.

CRNOMELJ: 6. 4. ameriški barvni film „Aspik operacija kontrašpijonaže“. 8. 4. francoski barvni film „Rdeče sonce“. 11. 4. ameriški barvni film „Podvigi slavnega mornarja Papaja“. 13. 4. francoski barvni film „In ne vpelji me v skušnjavo“.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ISCEM pošteno in čisto dekle za pomoč v gospodinjstvu pri družini z dvema otrokoma v starosti 2 in 4 let. Posebna soba in nagrada do 1.000 din. Možnost nadaljnje šolanja. Bernot, Ljubljana, Kotnikova 2.

ISCEM ŽENSKO za dopoldansko varstvo enoletnega otroka (samo za delovne dni v tednu) moč, ki ima popoldansko zaposlitev, ali pa mlajšo upokojenko. Nudimo stanovanje in hrano ali pa plačamo. Naslov v upravi lista (839/73).

TAKOJ sprejem frizersko pomočnico in vajenico. Stanovanje zagotovljeno. Salon Jurij Pestner, Novo mesto.

STANOVANJA

ODDAM majhno opremljeno sobo dekletu. Naslov v upravi lista. (858/73).

ODDAM opremljeno sobo dvema dekletoma ali fantoma. Naslov v upravi lista (840/73).

Motorna vozila

PRODAM dobro ohranjen FIAT 850 STANDARD. Anton Lamovek, Majde Silc 4, Novo mesto.

NUJNO PRODAM dobro ohranjen R8, letnik 1970, prevoženih 35.000 km, za 29.000,00 din. Bogdan Krašna, Skočjan 22.

ZDRAVSTVENI DOM Novo mesto razpisuje licitacijo za prodajo starih reševalnih avtomobilov in mopedov. Licitacija bo dne 13. aprila 1973 ob 8. uri v prostorih mehanične delavnice ZD Novo mesto.

PRODAM ZASTAVO 750 LUX, letnik 1971, dobro ohranjeno. Franc Les, Cesta herojev 38, Novo mesto.

ZARADI SELITVE takoj prodam austin maxi 1500, prevoženih 39.000 km. Naslov v upravi lista. (812/73).

PRODAM ZASTAVO 101, karabolarano z zadnje strani, prevoženih 9.000 km. Ivan Rovar, Krško, Sremska 1.

PRODAM MOTOR TOMOS avtomatik in kitaro Dijana. Dordé Vučković, Nad mlino 23, Novo mesto.

PRODAM skoraj nov pony expres PUCH. Zdenko Badovinac, Cesta bratstva in enotnosti 82, Metlika.

PRODAM SKODO, lahko tudi po delih, in žitni mlin (šrotar). Jože Košir, Brod 29, Novo mesto.

PRODAM VW v dobrem stanju, letnik 1960, cena 11.000 din. Pšenčnik, Lamutova 2, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjen osebni avtomobil FIAT 750, letnik 1969. Franc Jenič, Gotna vas 50 A, Novo mesto.

PRODAM kosilnico za traktor FER-GUSON. Anton Avsec, Mala Cikava 7, Novo mesto.

UGODNO PRODAM FIAT 750 v zelo dobrem stanju, zaprto eno-odno prikolico, primerno za traktor, vprežni plug obračalnik, avtomatsko kinokamera in projektor EUMIG 2x8, 20 v ojačevalec z zvočniki in mikrofonom ter več avto-busnih sedežev. Anton Hutar, Rožni dol 7, Semič.

PRODAM

PRODAM nov gumi voz 14 in 15

KOSTANJEVICA: 7. 4. ameriški barvni film „Zgodilo se je na zahodu“. 8. 4. ameriški barvni film „Clovek, katerega je težko ubiti“.

KRSKO: 7. in 8. 4. angleški barvni film „Oaza smrti“. 11. 4. švedski barvni film „Upor v Adalenu“.

MIRNA: 7. in 8. 4. „Kdor poje, slabo ne misli“.

METLIKA: 5. 4. nemški barvni film „Po sledi sokola“. Ob 6. do 8. 4. švedski film „Molk“. Od 6. do 8. 4. francoski barvni film „Cas volkov“. 11. in 12. 4. francoski barvni film „Življenje, ljubezen, smrt“.

NOVO MESTO: Od 6. do 8. 4. švedski barvni film „Pregrešni vikar“. Od 9. do 10. 4. domači barvni film „Volk samotar“. 11. in 12. 4. italijanski barvni film „Prijateljica“.

POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 6. do 10. 4. špansko-italijanski barvni film „Siera Nevada“.

RIBNICA: 7. in 8. 4. angleški barvni film „Kapitan Nemo“.

SEVNICA: 7. in 8. 4. ameriški film „Okusi Drakulinove krvi“. 11. 4. italijanski film „Grič škornjev“.

SENTJERNEJ: 7. in 8. 4. „Obesite ga brez milosti“.

TREBNJE: 7. in 8. 4. italijanski barvni film „Robin Hood – ognjeni strelec“.

DRAGI ROJAKI IN DOMAČI! Prodaj hišo z garažo in vrtom v Novem mestu. Naslov v upravi lista. (771/73).

PRODAM enodružinsko vseljivo hišo z gospodarskih poslopljem, sadovnjakom, vinogradom in njivo v prometnem kraju, 80 metrov od glavne ceste, v Dol. Straži pri Novem mestu. Dovož možen za vsa vozila. Plačljivo v gotovini. Naslov v upravi lista. (807/73).

R A Z N O

GRADITELJI POZOR! Strešne napuše (Vorsprung) za stavbe vam hitro in solidno napravim, po potrebi dam tudi les. Zglasite se v Detelovi ulici 1, 68000 Novo mesto.

IZDELUEM in prodajam plastične in vodovodne cevi. Ljubljana, Jansheva 15, telefon 061-321-937 od 14. do 15. ure.

ZA POMOČ na kmetiji sprejem moškega, neodvisnega ali socialno zavarovanega. Po potrebi preskrbim tudi zaposlitev. Nudim vso oskrbo. Jerman, Snebrška 42, Ljubljana-Polje.

ZAHVALA

V 23. letu starosti je tragično preminil naš ljubljani sin, brat in stric

ANTON LAVRIČ
iz Gor. Polja pri Straži

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so se v tako velkem številu poslovili od njega, mu poklonili vence in cvetje, ga spemili na njegovi zadnji poti ter nam izrekli sožalje.

Zahvaljujemo se tudi podjetju NOVOLES obrat žage Soteska za vso pomoč, godbi iz Straže, tov. Virantu za poslovnih govor ob odprtem grobu, župniku za opravljeni obred ter sorodnikom, znancem in sosedom za vso pomoč v težkih trenutkih.

Zalujoči: mama, sestra Sonja z družino, Marinka in Irenka, brat Joško ter zaročenka Veronika.
Gor. Polje, 26. marca 1973.

Ob smrti naše drage žene, sestre in tete

MARIJE ČRTALIČ roj. Florjačič
iz Prekope 15

se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste drago pokojnico spemili na zadnji poti, ji darovali cvetje in vence ter nam izrekli sožalje.

Vsem še enkrat iskrena hvala!
Zalujoči: mož, sestre in Tone z družino.

V 82. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in sestra

ANA MARN
iz Dolenje vasi-Otočec,

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, znancem in vsem, ki so z nami na kakršenkoli način sočustvovali in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo dr. Božu Oblaku, dr. Zoriču, sindikalni podružnici in vsem sodelavcem IMV Novo mesto, kolektivoma TONOSA in IMP Ljubljana ter župniku.

Vsem še enkrat iskrena hvala!
Zalujoči: sinova Martin in Miha, hčerke Marija, Štefka, Rozka in Anica z družinami, brat in sestra ter drugo sorodstvo.

Po neozdravljivi boleznini nas je v 66. letu zapustil naš mož, oče, stari oče in brat

JANEZ JAMNIK
iz Zbur pri Smarjeti

Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrekli sožalje, mu podarili cvetje in ga spemili na zadnji poti, se najlepše zahvaljujemo. Posebno se zahvalujemo dr. Božu Oblaku, dr. Zoriču, sindikalni podružnici in vsem sodelavcem IMV Novo mesto, kolektivoma TONOSA in IMP Ljubljana ter župniku za opravljeni obred. Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: žena Marija, sin Jože, hčerke Marija, Lojzka in Pepca z družinami, sestri Ančka in Rozalka.

Ob smrti dragega očeta in starega očeta

MARTINA OŠTIRJA
iz Kočevja

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spemili na njegovi zadnji poti, se poklonili njegovemu spomenu in mu darovali vence in cvetje. Najlepša hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in sosedom za njihovo pomoč. Posebno se zahvaljujemo sindikalnim podružnicam KGP – špedicija, Lesni industriji LIK in ITAS Kočevje ter vsem sodelavcem za podarjene vence.

Zalujoči: sin Srečko z družino, hčerki Olga in Albina z družinama, Rezka in Rudi.

PREKLICI

Prepovedujem vožnjo, hojo in pašo po mojem posestvu na Gor. Težki vodi 11. Ivan Regina, Gor. Težka voda 11, Stopiče.

Franc Bohar, Podgora 11, Straža, prepovedujem pašo kokoši po mojih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Pavla Gačnik, Zamostec 54, Podgora, prepovedujem sekanje in delanje kakršnekoli škode po moji parceli in ob meji na gmajni ter v gozdu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Anton Kregar, Gor. Straža 20, prepovedujem igranje in branje žoge po mojem travniku. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Vera in Ignac Perše, Birčna vas 15, Novo mesto, prepovedujeta vožnjo, hojo, pašo kokoši, sekanje po gozdu in parkiranje po zemlji pokojnega Miha Gnidovca, Sadinja vas 15, Dvor pri Zbk.

Podpisani Jože Potočnik iz Stranske vasi 6, 68333 Semič, opozarjamo vse, ki bodo opravljeni mene in moje družino ter nam dajali razne vzdevke in imena, da jih bom sodno preganjal. Prosim tudi vodstvo osnovne šole v Semiču, da pouči otroke, naj se ne norčujejo iz starejših, toda poštenih ljudi. Zaradi obrekovanja je sin Marjan živčno zbolel. Mislim, da ima vsak človek slabe in dobre strani, zato naj vsakdo pomehta pred svojim pragom.

Amalija Drnšek, Gornji Kot 7, Dvor, prepovedujem vsako vožnjo po mojem travniku. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Jože in Mihaela Škrbec, Potov vrh 31, Novo mesto, prepovedujeta vsako hojo in pašo po njihovih parcelah v Kremenjaku in v Žvirkih, posebno pa pašo kokoši pri kozolcu na Povrnici. Kdor tega ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala.

OBVESTILA

POROČNI PRSTANI! Tudi pri nakitu se moda spreminja: iz starega vam naredi nov prstan Otmar Zidarič, zlatar v Ljubljani, Gospiska 5. Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

MAMICE! Stekleničko vašega dojenčka boste hitro in brez truda očistile. Ščetko nabavite pri ščetarstvu Armič, Tržaška 52, Ljubljana.

SPLOŠNA BOLNICA iz Novega mesta bo prodala košnje sena in otave na javni dražbi v ponedeljek, 9. aprila, ob 9. uri.

Cenjene stranke obveščamo, da je servis začel poslovati in dela vsak dan, razen sobote, ob rednem delovnem času. SERVISNA delavnica „ISKRA“, Prekopa, pošta Kostanjevica na Krki.

„Albert, upam, da se ne boš pretežno navadil na novo okoličje...“

ZAHVALA

Vsem, ki so na zadnji poti pospremili in počastili spomin našega dragega moža in očeta

TONETA PIRNARJA
z Broda pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni podjetjem „Novoles“, „Pionir“, „Krka“, nadalje Zdravstvenemu domu in Splošni bolnici Novo mesto, članom KZA, stanovalcem bloka Zagrebska 12, terenskemu odboru SZDL, obč. odboru ZVVI in ZB, godbenikom in pevcem za prelepo cvetje in številno spremstvo.

Zahvaljujemo se tovarišem inž. Hrovatu, Pipanu in Romihu za tople poslovilne besede ob odprtem grobu, kakor tudi vsem sosedom in znancem, ki so nam ob teži uri na kakršenkoli način pomagali in z nami sočustvovali, zdravnikom in ostalemu osebju internega oddelka bolnice Novo mesto in Zdravstvenemu domu Novo mesto za večletno zdravljenje. Posebno zahvalo smo dolžni kirurškemu oddelku novomeške bolnice za lajšanje bolečin ob pokojnikovi zadnji uri in za izkazano razumevanje.

Zalujoči: žena Rozalija Pinar, hčere in sinovi ter vsi sorodniki.
Brod, Novo mesto, Cologne, 2. 4. 1973

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in boleči izgubi našega moža, očeta, starega očeta in brata

FRANCA MAVSARJA
iz Rumanje vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu spemili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala dr. Živkoviču in dr. Evi Žmigovec. Zahvaljujemo se tudi Francu Berkopcu in družini Gril za tolažilne besede, župniku, godbi in pevskemu zboru, tov. Virantu in tov. Krenu za poslovilne besede ob odprtem grobu, vsem, ki so mu darovali vence in cvetje, šoli Višnja gora, PTT Novo mesto, ZB Straža, Novoles Straža, Gasilskemu društvu Vavta vas in Dol. Straža.

Zalujoči: žena Rozka, sin Franc, hčerke Milka, Ivanka, Rozka, Cirila, in Metoda z družinami, hčerka Jožica, bratje in sestre ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob izgubi naše drage in plemenite tete

MARIJE CESAR
Zagorčeve tete iz Bršlina

sočustvovali z nami, ji darovali njej tako drago cvetje in jo spemili na zadnji poti, naša topla zahvala. Zahvaljujemo se tudi zdravnikom in bolniškemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice za vso nudeno pomoč, kakor tudi vikarju za opravljeni obred.

Se enkrat vsem prisrčna hvala!
Zalujoči: Zagorčevi
Bršlin, 2. 4. 1973

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Eva Dubravčič je padla v stanovanju in si zlomila desno nogo; Viktor Hlajz je padel z drevesa in si zlomil desno roko; Ivan Medvešek je padel z mopedom in si poškodoval levo nogo; Jože Bosnar se je zaletel z motorjem v drugega motorista in si poškodoval levo nogo; Jože Ivanšek se je udaril s sekuro po levem kolenu; Dušan Ostojčič si je poškodoval glavo, ko se je prevrnil avto s cisterno; Renata Draško je padla pri telovadbi in si poškodovala desno nogo; Marjji Ivačić je vol stopil na levo nogo; Franc Levak je padel s koslom in si poškodoval levo koleno; Jože Podlogar si je poškodoval glavo, levo roko in desno nogo, vendar se ne spominja dogodka;

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V brežiški porodnišnici so rodile: Martina Železnik iz Dol. Boštajna – Heleno; Magda Novak iz Domaslavca – deklico; Anica Gušič iz Cerja – deklico; Terezija Tušič iz Podvrhan – deklico; Blanka Čuček iz Samobora – Gorana; Terezija Umek iz Pišec – dečka; Antonija Prah iz Pripil – dečka; Ana Kalin iz Brežic – Darjo; Alojzija Urek iz Kremenca – Romana; Josipa Vlahovič iz Kačkovca – Lidijo; Barica Kranjc iz Premagove – Jožeta.

UMRLI SO:

V brežiški bolnišnici je umrla Marija Pirnat, kmetica z Rake, stara 76 let.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto – USTANOVI TELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta), Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnik, Jože Jeke, Tone Klenovšek, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Stajlohar in Ivan Zvič

UREDNISKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Ria Bačar, Marjan Moškon, Januz Pezlj, Jože Primc, Jože Spichal, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 2 din – Letna naročnina 79 dinarjev, polletna naročnina 39,50 din, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 160 dinarjev ali 10 ameriških dolarjev oz. 30 DM (oz. ustreza druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 52100-620-107-32002-009-8-9

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 40 din, 1 cm na določeni strani 55 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 80 din. Vsa mali oglasi do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 5 od 1. 7. 1972 – DOLENJSKI LIST šteje med proizvođače iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, 33-316/72), za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1/72 od 31. 1. 1973)

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-601-10558 – Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 – Telefon (068) 21-227 – Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo – Casopisni stavek, filmi in prelom: CZP Dolenjski list, Novo mesto – Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in bo 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

CETRTEK, 5. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Dušan Jug: Kako si kmet opremi traktor za delo v gozdu. 12.40 Igrajo pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Sestanek instrumentov. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Koncert po željah poslušalcev. 18.15 Četrtr ure z Zabavnim orkestrom RTV Ljubljana. 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Latinos. 20.00 Četrtrkov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Večer umetniške besede - Ciril Debevc. 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

PETEK, 6. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Za otroke - Otroške pesmi! 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Operni koncert. 17.40 Človek in zdravje. 18.15 „Signali“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Henčka Burkata. 20.00 Naj narodi pojo. 20.30 „Tops-pops 13“. 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 7. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti. 12.40 Po domače. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.30 Glasbeni intermezzo. 15.40 Pojo naši operni pevci. 16.00 „Vrtljak“. 17.20 Gremo v kino. 18.15 Dobimo se ob isti uri. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z domačim ansambлом. 21.15 Melodije za razvedrilo. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 8. APRILA: 6.00-8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Rajko Ranfi: „Radio huda luknja“. 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Se pomnite, tovariši... Delo Borisa Kidriča pred, med in po vojni. 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.30 Nedeljska reportaža. 14.05 Popularne operne melodije. 14.30 Humoreska tega tedna - A. Daudet: Elikzir. 15.05 Melodije z velikimi zabavnimi orkestri. 15.30-17.30 Nedeljsko športno popoldne. 17.30 Iz slovenske lahke glasbe. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer! 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 9. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet

pravljic in zgodb. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jože Babnik: Ocena pašnega okolisa. 12.40 S tujimi pihalnimi godbami. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Pel vam bo oktet Gallus. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne. 18.35 „Interni 469“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Toneta Zagarja. 20.00 „11 in opera“. 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 10. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Lojze Briški: Pomen analize zemlje za gnojenje vinogradov. 12.40 Z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 „Na poti s kitaro“. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Popoldanski simfonični koncert. 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s triom Jožeta Burnika. 20.00 Prodajalna melodij. 20.30 Radijska igra - Michel Siffert: V uri pred zoro. 22.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 11. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Nenavadni pogovori. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Netko Babič: Nadaljevanje poskusnega dela s sladkorno peso v vzhodni Sloveniji. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Naša glasbena

galerija. 18.15 Glasbene vinjete. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu. 22.15 S festivalov jazz.

CETRTEK, 12. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jože Praprotnik: Prizadevanja za boljše krmno in večjo prirajo so vzporedna in trajna. 12.40 Igrajo pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 „Mladina poje“. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Koncert po željah poslušalcev. 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом „ožeta Kampača“. 20.00 Četrtrkov večer domačih pesmi in napevov. 22.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

NEDELJA, 8. APRILA: 10.30 Reklame in oglasi. 10.50 Po domače. 11.10 Kmetijski nasveti. 11.20 Zabavna glasba z uganko. 11.40 Nedeljski intervju s predsednikom Občinske zveze za telesno kulturo Ladom Kzamernikom. 11.55 Za vsakogar nekaj. 12.30 Poročila. 12.45 Čestitke in pozdravi naših poslušalcev. 15.00 Zaključek programa.

SREDA, 11. APRILA: 16.00 Poročila. 16.10 Reklame in oglasi. 16.25 Nekaj o bontonu: „Vljudnost v zakonu in družini“. 16.35 Disko

RADIO SEVNICA

klub brez imena. 17.00 Zaključek programa.

SOBOTA, 14. APRILA: 16.00 Napoved SOBOTNEGA VRTILJKA. 16.15 Pet minut za... 16.20 Zabavna glasba (vmes reklame). 16.30 Poročila. 16.35 Narodnozabavna glasba (vmes EPP). 16.45 Mini anketa. 17.00 Zaključek SOBOTNEGA VRTILJKA in napoved programa za nedeljo.

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 5. APRILA: 16.00-16.15 Napoved programa, poročila, sport in turistični napotki. 16.15-16.30 Nove plošče RTB. 16.30-17.00 Aktualnost tedna, Mala šola avtomobilizma - Obvestila in reklame. 17.00-18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 7. APRILA: 16.00-16.30 Pol ure za pop glasbo. 16.30-16.45 Sobotno kramljanje. 16.45-17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter melodije za vas. 17.00-17.10 Kuhajte z mano. 17.10-17.30 Za naše najmlajše - ter - skladbica iz brežiške glasbene šole. 17.30-18.00 Narodnozabavna na valu 192 m.

NEDELJA, 8. APRILA: 10.30 Domače zanimivosti - Uvodnik - Za naše kmetovalce: Janko Vizjak - Kako ravnamo s kravo po porodu - Nedeljski razgovor o delu mladih v brežiški občini - Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.00-15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 10. APRILA: 16.00-16.15 Napoved programa in melodije z ansambлом Francija Puharja. 16.15-17.15 Poročila, Jugoton vam predstavlja, Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista - Obvestila, reklame in filmski pregled. 16.15-17.30 Tedenski športni komentar. 17.30-18.00 MLADINSKA ODDAJA.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Stubler iz Rosalnice Mateje, Marija Medic iz Rumanje vasi - Marka, Danica Ban iz Kamizarice - Ivica, Marija Štepec iz Starega Trga - Ladislava, Jožica Primc iz Gornjega Kota - Branko, Sonja Stravs iz Semeča - Romana, Jožica Jerele iz Veniš - Bojana, Milena Lukunič iz Lukunič Drage - Josipa, Jožica Vovko iz Malih Brusnic - Darjo, Majda Gačnik iz Dola - Roberta, Marija Trček iz Metlike - Melito, Alojzija Rožemberger iz Ruperč vrha - Vlada, Marija Gosencica iz Radovice - Martina, Silva Rostohar iz Goleka - Dženi, Marija Campelj iz Suhorja - Heleno, Marija Gorenc iz Sentjanža - Stanko, Milena Vene iz Ločne - Natašo, Majda Tomažin iz Krškega - Martina, Majda Zvegljič iz Krškega - dekle, Marija Stangelj iz Ormošnjice - dečka, Ljudmila Maznik iz Gornjega Maharovca - dečka, Ivanka Zorič iz Gornje Lepe vasi - dečka, Nada Golobčič iz Štreklejca - dečka, Terezija Dergane iz Osojnika - dečka, Tončka Grubar iz Gornjega Vrhpolja - dečka, in Anica Plut iz Gornje Lokvice - dečka. Čestitamo!

VAŠ PRAVI KORAK JE KORAK DO

DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE v Novem mestu in poslovnih enot v Krškem, Metliki, Novem mestu, Trebnjem in na Mirni

- KJER ZBIRAJO HRANILNE VLOGE IN JIH OBRESTRUJEJO OD 7,5 DO 10-ODST.
 - VODIJO ŽIRO RAČUNE IN DEVIZNE RAČUNE OBČANOV
 - OPRAVLJAJO DEVIZNO-VALUTNE POSLE IN ODKUP TER PRODAJO DEVIZ
 - DAJEJO KREDITE ZA STANOVANJSKO GRADNJO, POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA, OBRTI IN TURIZMA NA PODLAGI NAMENSKEGA VARČEVANJA
 - ODOBRAVAJO KRATKOROČNE IN DOLGOROČNE KREDITE
 - OPRAVLJAJO VSE DRUGE BANČNE POSLE
- ZAUPAJTE DBH SVOJE DENARNE ZADEVE, SAJ JE TO VAŠA BANKA.

STANKO ŠKALER

Kmetje so meščanom zagotavljali: „Nikomur se ne bo nič zgodilo, puntarji želimo skleniti bratstvo s prebivalci mesta, vi pa nas pustite v mesto.“

Meščani so nekaj časa premišljali o zahtevah kmečke vojske, nato pa so puntarskim odposlancem odprli mestna vrata.

Tedaj je zavladal preplah med grajskimi stanovci. Grad je bil namreč znotraj mestnega obzidja in je zapiral dohod v mesto od juga. Vhod v grad je varoval le z vodo napolnjen jarek, čez katerega se je prišlo po vzdignem mostu. Most je grajski oskrbnik dal vzdigniti že prejšnji dan, toda ko je zjutraj videl pri grajski pristavi tolikšno množico kmetov, se je resno zbal, da bi lahko prišli čez obrambni jarek do grajskih vrat, ki jih ne bo mogel braniti pred njihovimi napadi.

Oskrbnikov strah se je še večal zaradi slabih novic, ki so mu jih prinisali ogleduhi iz okoliških vasi. Vsi so pripovedovali, da se bo kmečki vojski ta dan pridružil še en večji oddelek slovenskih kmetov.

Preplah v gradu je bil še večji zaradi pripovedovanja tistih, ki so se v pogovorih spominjali usode tega gradu in njegovih stanovalecev v punktu 1515, ko so kmetje vdrli v grad in pobili vse njegove stanovalece, grajsko stavbo pa požgali. Štirideset let so potem zidali sedanji grad in zdaj so bili okrog mesta spet zbrani puntarski kmetje.

Iz sosednjega gradu Mokrice je takrat prispel sel, ki je v gradu zbrano plemiško družino s svojimi slabimi novicami še bolj prestrašil.

„Uprli so se kmetje gospe banice okoli Samobora in napadajo njene gradove, opustošili so že njen najlepši

grad. Danes gredo proti dvoru gospoda Stefana Gregorijanca pri Okiču, ki ga bodo tudi napadli.“ je poročal sel oskrbniku Possingerju.

Še grozljiveje novice je stanovalcem brežiškega gradu prinesel grajski sel s Hrvaškega, ki je povedal, „da so kmetje pri Klanjcu strahotno pustili in pobili veliko naših. „Španu“ na Cesargradu, ki je hranil grad pred njimi, so odsekali glavo.“

Tedaj se je oskrbnik Possinger odločil, da je boljše braniti se, dokler so puntarji še zunaj mesta, kot pa potem, ko bodo pred grajskimi vrati. Poklical je k sebi sirskega mojstra in mu zapovedal, naj napolni veliki top v grajskem stolpu in noravna cev proti gručam upornikov, ki so bile zbrane pred mestom na saskem bregu. Smodnika so imeli v orožarni še precej v zalogi, nekaj krogel pa so jim šele prejšnji dan poslali iz Krškega. Zato je oskrbnik naročil strelskemu mojstru, naj dobro meri, ker imajo krogel malo. Obkoljeni sedaj tudi ne morejo pričakovati, da bi dobili od zunaj še kakšno pomoč. Zato mora strelski mojster z nekaj strelci odvrniti kmete od njihove namere, da bi se približali gradu in ga napadli. Iz grajskega stolpa je nato v nekaj krajših presledkih zagrmel veliki top.

Gruča upornikov se niso dosti menile za topovske strele iz gradu. Posamezne skupine hrvaških in slovenskih kmetov so se počasi zile v dolgo vrsto, ki je ob Savi nadaljevala pot proti Vidmu. Uporniško vodstvo je namreč menilo, da bi bilo škoda izgubljati čas z napadom na debele in

močno utrjene zidove brežiškega gradu. Svoj glavni namen, vzdigniti v upor vse tamkajšnje kmete, pa je Ilija v brežiškem koncu dosegel: iz vsake kmečke hiše je odšel z njim oče ali stariji sin.

V brežiškem gradu so si po odhodu Ilijeve vojske oddahnili. Še isti dan pa so ugotovili, da so se tej vojski pridružili skoraj vsi njihovi kmetje. Tarnali so tudi zaradi škode, ki so jo puntarji prizadejali grajski posesti in njenim pristavam. O tem je grajski oskrbnik Possinger v svojem pismu zapisal tako: „Sporočam, da so uporni kmetje sli mimo Brežic in nekaj časa taborili ob Savi na stajersko-kranjski meji. Z njimi so odšli tudi vsi naši kmetje razen tistih desetih, ki so pribežali k meni v grad. Tem pa so oplenili in opustošili domačije. Pravkar sem zvedel, da so sinu nekoga našega podložnika, ki je pribežal v grad, zaklali vole in popili vse vino. Glavni poveljnik upornikov je „Elija“. Se vedno se od vsepovsod v gručah zbirajo. Mitničarju in na naši pristavi na Libni so popili skoraj vse vino, ki ga je bilo blizu sto veder ali še več. Na naše kmete okoli Brežic se ne moremo nič več zanesti, pravkar so pokazali svojo pravo barvo.“

Na strmi skali nad dolino Sotle samemajvo razvaline gradu K u n s p e r k i, ki mu delajo družbo razvaline Cesargrada na hribu na hrvaški strani. Grad in okoliška zemlja sta bila v 11. stol. fevdalna posest ženskega samostana, nato pa škofije na koroški Krki. Začetki srednjeveškega utrjenega gradu (burg) segajo v dobo romanike, v 13. in 14. stol. se po gradu imenujejo mnogi plemiči. V letih 1395 - 1456

je bil last Celjskih grofov, nato pa so si ga prilastili Habsburžani. V času upora 1573 je bil oskrbnik gradu Hans von Helfenberg. - Leta 1587 je kunsperško posest kupil Sigmund Tattenbach. Tattenbachji pa so bili od leta 1681 tudi lastniki gradu Bizeljsko in so se najbrž v začetku 18. stol. tja preselili. Zato je Kunšperk začel propadati in je bil sredi 19. stoletja že razvalina. Osrednji, verjetno najstarejši stolp, je edini še precej ohranjen. Odtod je lep razgled na sotesko Zelenjak, Kumrovec in Cesargrad.

Vas pod gradom je bila v času kmečkega upora še trg in središče svoje ožje okolice. Šele v sedemnajstem stoletju je središče prešlo iz Kunšperka v bližnji Leskovec.

Nasproti Kunšperka je na hrvaški strani zagorska vasica K u m r o v e c, kjer je v rojstni hiši maršala Tita urejen spominski muzej.

Grad Bizeljsko nad vasjo Orešjem leži pribl. 5 km južno od svojega starejšega sosedu Kunšperka. Tudi Bizeljsko je bilo od 11. stol. fevd škofije. V drugi polovici 16. stol. so ga dobili v zakup Tattenbachji, ki so ga - kot že rečeno - 1681 tudi kupili s posestjo vred. O začetkih srednjeveškega gradu nam ne povedo prida niti pisani viri niti slogovne posebnosti arhitekture. Še precej dobro ohranjena enonadstropna grajska stavba je značilna renesančna grajska arhitektura 16. stoletja. Manjše pravokotno dvorišče obdajajo štirje trakti, ki so v pritličju in prvem nadstropju povezani z arkadnimi hodniki.

Življenje za otroke

Ena najbolj delavnih javnih in prosvetnih delavk Spodnjega Posavja – Rezika Pirčeva je 27. marca praznovala 50-letnico plodnega življenja. Jubilatka je tajnica TIS Krško, članica predsedstva Zveze prijateljev mladine Slovenije, članica zvezne konference SZDL in opravlja vrsto drugih funkcij. Za svoje delo je dobila nekaj najvišjih priznanj: „Kurir Jovica“, zlati znak ZPMS, Valvasorjevo plaketo, medaljo dela itd. Prijubljenost jubilatke se je najgovorneje izpričala na njen rojstni dan, ko so pionirji in mladinci iz raznih organizacij v Posavju prihajali v njeno delovno sobo in ji izrazili poleg iskrenih čestitk tudi izraze tople hvaležnosti za vse, kar je naredila za mladi rod. Po poklicu učiteljica se je vsa posvetila delu s cicibani in pionirji, ki so vsa leta njene življenja njena največja ljubezen.

Ob jubileju je slavjenka med številnimi čestitkami prejela tudi tole pismo:

Draga Rezi, saj ni mogoče, petdeset jih bo že, Ti pa še vsa v delovnem poletu, mlada in sveža in neugnana in trmasta, ihtava, zagnana in zmeraj polna novih in novih načrtov. Taka kot pred dvajsetimi in več leti, ko si bila še v Beogradu v zvezni soli za pionirske voditelje. Resna in ljubezniva, vztrajna in odpusčajoča, trezna in prizanesljiva, dosledna in razumevalna. Vse tisto je v Tebi, kar je potrebno za osebnost, veš, tako resnično osebnost, ki nekaj zaleže na delovnem mestu, kjer je.

Pravzaprav smo v zadregi, ko Ti pišemo, kakor smo v zadregi večkrat, ko komu pišemo za jubilej in nimamo kaj naštet. Pri Tebi je zadrega drugačna, pri Tebi smo v zadregi zato, ker, preprosto povedano, skoraj ni mogoče v nekaj vrsticah naštet vsega tistega, kar si delala, odkar si se poslovila od svojega kmečkega doma, kjer si bila eden izmed sedmih otrok, in dobila za svoje edino popotnico skrajno poštenje, nam smejan obraz in v prihodnost zazrte radožive oči, popotnico, ki so jo nekoč dajali slovenski kmečki domovi in z njo gradili temelje slovenskemu narodu in njegovi trdoživni samobitnosti.

Po krajših presledkih si se iz Ljubljane in Beograda vrnila domov, delala nekaj časa tudi v rodnem Leskovcu, potem pa si se ustalila v Krškem, odkoder si skrbela za vse Posavje s svojo prav navdihovalsko vlogo. Položila si temelje Zvezi prijateljev mladine, nenehno bdela nad pionirsko organizacijo, v Posavju si vpeljevala Kajuhovo bralno značko, ki jo danes ponosno nosi skoraj vsak otrok, bila si ob rojstvu grafičnega bienala jugoslovanskih pionirjev, ki nikoli ne bodo pozabili Tvojega prispevka. Zdaj si vsa zagnana v puntarsko transversalo, po kateri bo krenilo na tisoče šolarjev in odraslih. Saj pravimo, pri Tebi smo v zadregi, ker nikakor ne bi mogli in ne moremo vsega naštet.

Iz vsega tega pa je zrastle osebnosti, samostojna in poštena, skromna in predana le delu in domovini, osebnost, ki ni nikoli pestovala same sebe, marveč je zmeraj gorela drugim in za druge, predvsem pa za mladi rod, za korenine naroda, kar samo povečuje Tvojo zmagovito pot, ki si jo naredila do sedanjega jubileja.

Ni slo vse gladko, vemo, tudi Tebi je bilo kdaj hudo in bolečina Ti ni neznana. Toda ko razmišljamo ob Tvojem jubileju o tem, nam nenehno lebdi pred očmi Cankarjeve besede: „Ze ena sama solza iz ljubezni prelita je dolgega življenja vredna!“

Ti si ljubila in ljubiš mladino in si z vsem ognjem nepokvarjenega in preprostega kmečkega srca ostala s svojo popotnico poštena naravna in vsa taka, kot Te je med nas postal Tvoj preprosti dom. Zaslužila si dolgo življenje, in ne samo s tistim, kar si prestala, marveč tudi z vsem in predvsem za tisto, kar si ustvarila.

Veš, kdaj je učitelj dobro opravil svojo nalogo? Kadar bi mu en sam otrok, ki ga je vzgajal in učil, bil rad podooben. Ti si dosegla mnogo več. Marsikateri izmed nas si ob Tvojem jubileju iskreno misli: če se bom zanj tako plemenito razdajati, kot se je znala naša vzornica Rezika, bom resničen vzgojitelj, kar bo dovolj za mojo srečo!

Spoštujemo Te, čestitajo in lepo Te pozdravljajo

Tvoji sodelavci ter prosvetarji in kulturniki občine Krško

Rezika Pirč sprejema čestitke za 50 let življenja

Rezika Pirč sprejema čestitke za 50 let življenja

Clani viniškega Kluba OZN so s svojo dejavnostjo v prid ohranitvi miru na svetu dosegli veliko popularnost. Ti fantje in dekleta so pripravljani poprijeti za delo, kjerkoli je potrebno. Tokrat jih vidimo, kako urejajo okolico šole, kajti napovedi za obiske prihajajo vsak dan. (Foto: R. Bačer)

Pred vzletom je nov golobček miru

S posredovanjem viniškega Kluba OZN naj bi večje šole v vsej Jugoslaviji navezale prijateljstvo s katero od šol v Vietnamu in drugih deželah, kjer še traja boj za osvoboditev

„Postal bi rad član Vasega cenjenega kluba, o katerem se govori po vsej Jugoslaviji...“ Takole se začneja stotine in stotine pisem, ki jih dobiva Klub OZN na Vinici od posameznikov, šol in uglednih ustanov iz raznih krajev tja od Makedonije do Triglava. Ponujajo se obiski, prihajajo vabila...

Viniški Klub Organizacije združenih narodov si je v času desetletnega delovanja ustvaril sloves, kakršnega doseže malokatera organizacija, posebno s podeželja. Ne bi ponavljali tega, kaj vse so člani že naredili, tokrat bo beseda o snovanjih za delo v letu 1973.

Težnja po zblizevanju med narodi, po spoznavanju tujih pokrajin, tradicije, kultur, nacionalnih zgodovin in običajev je pot, po kateri hočejo mladi Viniciani po svojih močeh prispevati k enakopravnosti ras in narodov in k ohranitvi mednarodnega miru.

Za boljše razumevanje med mladino Jugoslavije in njenimi vrstniki iz dežel, kjer še traja osvobodilni boj, kot so Vietnam, Angola, Mozambik itd., pripravljajo akcijo z naslovom „BRATSKE ŠOLE“. K sodelovanju bodo povabili vse večje šole v Jugoslaviji, Viniciani pa jim bodo pomagali navezati stike z eno izmed šol v daljnih deželah, kjer vojne strahote še niso končane. Šole bi lahko izmenjavale svoje likovne izdelke, uvedle bi dopisovanje, nudile bi materialno pomoč itd.

Na Vinici menijo, da bi namesto zbiranja denarnih prispevkov, s katerimi se naše šole večkrat na leto ukvarjajo, navezali mnogo neposrednejše stike in trdnjšo vez, če bi vsaka večja šola zase s takimi akcijami podprla eno izmed šol na primer v Vietnamu.

Mimo tega bodo člani Kluba OZN še nadalje zbirali mnenja uglednih državljanov in osebnosti o perečih mednarodnih problemih za akcijo

zgodovinarji in člani Klubov OZN iz Slavonske Oravice, z osnovno šolo Plitvice in člani Kluba OZN Jelenje. Ob majskih izletih bo dovolj priložnosti za obiske in navezavo prijateljskih stikov. Člani viniškega kluba pa so v svoj letošnji program zapisali še: srečanje z Willijem Brandtom, sprejem pri predsedniku slovenskega izvršnega sveta Andreju

Marincu, obisk pri predsedniku občine Črnomelj, obisk tovarne Iskra v Semiču, uredništva Dolenjskega lista, tovarne Novoteks v Novem mestu in sodelovanje na srečanju „Goranovo proljeće“ v Lukovem dolu.

Spominske minute so druga novost, ki jo uvajajo v letošnje delo. Ob važnejših spominskih dneh drugih narodov ali katastrofah bodo posvetili petminutni program v šoli in pripravili razstavo, na kateri bo plapolala tudi zastava države ali osvobodilnega gibanja, ki tistikrat praznuje.

Prav tako se bo nadaljevalo sodelovanje z vsemi organizacijami, klubi OZN in šolami, ki sta jim blizu mir in humanost. Med dolgoročne akcije, zastavljene v letu 1973, pa sodi posebna zaščita otrok v vojni. Ker kažejo statistike, da zadnja leta umre zaradi vojni spopadov več otrok kot vojakov, začnejo Vinici črni večletno akcijo. V njej bodo sodelovali vidnejši državniki, znanstveniki in mednarodna mladinska združenja. Z osebnimi in pismenimi stiki jih nameravajo pridobiti, da bi podprli prizadevanja za mednarodno konferenco, ki naj bi sprejela sklepa, da je treba otroke v vojnah posebej zaščititi.

RIA BAČER

Kakšna je bila nekoč bala

Pokojni Zogarjev ata je malo pred smrtjo povedal, kakšna je bila nekoč nevestina bala — Te izkušnje obdo uporabili pri letošnjem »prevozu bale po ribniško«, ki bo del prireditve »Kmečke ohceti

Poročali smo že, da bo del prireditve „Kmečka ohcet“, in sicer „prevoz bale“, letos v Ribnici. Ta prireditev bo 25. maja, poverjena pa je ribniškemu pevskemu zboru.

Med nedavnim obiskom pri Toneu Henigmanu v Rakitnici smo zvedeli, da sta konec februarja obiskala zdaj že pokojnega 99-letnega njegovega očeta Antona Henigmna prof. Janez Debeljak iz Ribnice in učiteljica Ančka Lovšin iz Dolenje vasi ter ga spraševala, kaj je bilo včasih z balo, ko je bila Rakitnica še središče Lončarije.

pepel), mlincček za kofe (pravzaprav za ječmen), stope za kašo (proso ali ječmen so tolkli v njih), sklednik, kolovrat, kahla (nočna posoda), zadaj za voz so pa kravo privezali, če je bila poroka bolj bogatih. Seveda pa je pri kakšni poroki tudi marsikaj od naštetega manjkalo. Obseg bale je bil pač odvisen od tega, iz kako bogate hiše je bila nevesta.“

J. P.

Jemala občinski denar

Slabe življenske razmere pa še priložnost povrh so Mileno Račič privedle h kraji

V šestih letih od 1967 – 1972 si je uslužbenka občinske uprave v Trebnjem prisvojila 23.258 din, največ od pristojbin za živinske potne liste. Te dni je okrožno sodišče izreklo kazen.

Milena Račič, 32-letna pisarniška referentka, je skrušena sedela na zatožni klopi pred senatom, ki mu je predsedoval Janez Kramarič. „Teško smo živeli, v izredno slabem stanovanju, začeli smo graditi hišo. Najprej sem si izposodila in vrnila, potem jemala...“ Nekako tako se je glasil zagovor obtoženke, ki ga je sodišče sprejelo za resničnega.

Račičeva je v službi na občini v Trebnjem med drugim izdajala zdravstvena spričevala za živino in pristojbine polagoma spravljala v žep. Uživala je zaupanje predpostavljanih, nadzora ni bilo in priložnost je tudi pripomogla, da je vzela, kar ni bilo njeno.

Ze ob ugotovitvi primanjkljaja pa je Račičeva pokazala skesanost. Vrnila je denar, ki si ga izposodila od sorodnikov, pustila dobro službo na občini ter se kasneje zaposlila

kot perica v ljubljanski porodnišnici. Pri odmeri kazni je senat upošteval te okoliščine kot olajševalne in smatral, da bo pogojna kazen vzgojno vplivala na obtoženko. Prisojili so ji 2 leti zapora, pogojno za dobo treh let. Sodba še ni pravno-močna.

POD PODOM JE BILO 20 KRST

Pred dnevi so pri popraviljanju cerkve v Črnomlju dvignili pod, pri tem pa odkrili grobnico z 20 krstami. Prve ugotovitve kažejo, da gre za najdbo iz osemnajstega stoletja, saj nosi najmlajša krsta letnico 1785. Na upravi javne varnosti zaenkrat nimajo drugih podatkov, najdbe v cerkvi pa raziskujejo strokovnjaki iz muzeja.

BULDOŽER GA JE ZADEL

V sadovnjaku kmeta Antona Veršca z Bizeljskega je Pero Jandragič iz Zagreba z buldožerjem ravnal zemljo. Veršec se je približal buldožerju prav takrat, ko je ta zapeljal vzvratno. Buldožer je kmeta zadel tako močno, da so ga morali zaradi hudih poškodb odpeljati v bolnišnico.

PREVRNEN TRAKTOR

30. marca proti večeru je Franc Novak iz Zakofa s traktorjem peljal gnoj na parcelo za vinograd. Skupaj z Antonom Kovačičem iz Arnovega sela sta najprej zmetala polovico gnojna s prikolice, potem pa je traktorist zapeljal po strmini navzdol. Traktor se je prevrnil, hudo poškodovanega traktorista pa so odpeljali v bolnišnico.

Tone Henigman iz Rakitnice nam je povedal, kako se je njegov 99-letni oče spominjal prevoza bale za svojih mladih dni. (Foto: Primc)

O PAMETNIH LJUDEH

Nekoč so prišli v te kraje ljudje in se odločili: „Narava je lepa, vode je dovolj in pogloblje je milo – naselili so bomo prav tod!“ In so se naselili ob veliki reki in so zgradili mesto. Nadeli so mu ime: Velike Butale.

Čez čas je prišlo v te kraje še eno pleme istega rodu in se odločilo, da se bo naselilo ob mali reki. Zgradili so mesto in

so mu nadeli ime: Male Butale.

Obe vodi sta tekli in merili čas. Velikobutalci in Malobutalci so hodili eni k drugim v vas in so ugibali, kako bi se bolj postavili drug pred drugim.

V Velikih Butalah so zgradili veliko hišo in so ji rekli

rotovž. Malobutalci, bistro glave, so sli v Velike Butale in izmerili tamkajšnji rotovž. Potem so doma postavili prav takega, le da je bil pol metra širši in pol metra višji. Velikobutalci so bili hudo jezni: „Nak, da bi v Malih Butalah imeli višji in večji rotovž? Ne in ne!“ In so starega podrli in zgradili novega. Ojoj, kakšno čudo: bil je natanko

tak kot prej, le da je bil za meter širši in višji od malobutalskega!

Malobutalcem je zmanjkalo denarja in niso mogli starega podreti in zgraditi še večjega. Pa so se domislile zvite glave: sli so v Velike Butale in tam na glas oznanjali, da je malobutalski rotovž lepši in boljši, ker so malto mešali z vinom, in ne z vodo kot v Velikih Butalah...

Odtlej tli tekmovalni duh v meščanih obeh mest. Kar narode eni, hočejo dobiti še dru-

gi, le da je večje, mogočnejše, boljše, dražje ali kakorkoli uspešnejše od drugih...

Pa se je zgodilo, da se je tekma ohranila do današnjih dni, ko se meščani vozijo z avtomobili. V Velikih Butalah so postavili parkirne ure, v kate-tere morajo metati avtomobilisti kovance. Kjer pa takih ur niso postavili, so nastavili čuvaje, ki ob motoriziranih meščanov pobirajo denar.

Malobutalci niso hoteli zaostajati. Takoj so poslali delegacijo v Velike Butale in ta je ugotovila, kako je mogoče

Velikobutalce prehiteti. V Malih Butalah so zato prav tako postavili parkirne ure po Malobutalskem trgu. Da pa bi bili uspešnejši od svojih starejših bratov, so zraven ur postavili še čuvaje, ki pazijo, če ljudje zares mečejo novce v avtomate. Kjer ni ur, tudi čuvajev ni.

Za zdaj so zmagali Malobutalci. V Velikih Butalah že razmišljajo, kako bi jih prehiteli. In Male Butale jim tudi potem ne bodo ostale dolžne...

V. LIKAR

LICITACIJA

pri Carinarnici Ljubljana

Carinarnica Ljubljana bo 15. in 16. aprila 1973 prodajala na javni dražbi osebne avtomobile ter ostalo blago široke potrošnje.

Avtomobile bomo licitirali v nedeljo, 15. aprila 1973 v prostorih Šolskega centra za tisk in papir, Ljubljana, Pokopališka 33, od 8. ure naprej, ostalo blago pa v ponedeljek, 16. aprila od 8. ure naprej v prostorih carinarnice Ljubljana, soba 13/II.

Ogled vozil in ostalega blaga ter vplačilo kavcij bo možen samo v soboto, 14. aprila 1973 od 8. do 13. ure in od 14. do 17. ure v carinarnici Ljubljana.

AVTOMOBILI

	ZAČETNA CENA
1. o. a. MERCEDES 200 D, letnik 1972, reg. motorja	33.000
2. o. a. FORD TRANSIT, letnik 1966, nevozen	25.000
3. o. a. OPEL REKORD COUPE, letnik 1968, reg. karoserije	20.000
4. o. a. VW 1300, letnik 1967, nevozen	18.000
5. o. a. OPEL REKORD 1700, letnik 1968, nevozen	17.000
6. o. a. OPEL MANTA 16 S, letnik 1972, zaleten	16.500
7. o. a. BMW 1600, letnik 1970, zaleten	16.000
8. o. a. VW 1200, letnik 1966, nevozen	15.000
9. o. a. OPEL KADET RALLY, letnik 1967, zaleten	15.000
10. o. a. VW 1200, letnik 1962, nevozen	15.000
11. o. a. OPEL REKORD CARAVAN, letnik 1964, nevozen	13.000
12. o. a. VW 1300 AUTOMATIC, letnik 1970, nevozen	11.000
13. o. a. MERCEDES 180 D, letnik 1954, nevozen	11.000
14. o. a. MERCEDES 190 D, letnik 1965, nevozen	10.000
15. o. a. CITROEN DS 19, letnik 1965, nevozen	10.000
16. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1966, zaleten	9.500
17. o. a. AUDI 72, letnik 1966, zaleten	9.000
18. o. a. VW 1200, letnik 1966, zaleten	9.000
19. o. a. FORD TAUNUS 12 M, letnik 1966, zaleten	9.000
20. o. a. VW 1200, letnik 1965, nevozen	9.000
21. o. a. VW 1600 TL, letnik 1965, nevozen	8.500
22. o. a. VW VARIANT 1500, letnik 1966, nevozen	8.500
23. o. a. MERCEDES 190 D, letnik 1965, nekompletan	8.000
24. o. a. OPEL REKORD, letnik 1966, nevozen	8.000
25. o. a. FORD TRANSIST 1500, letnik 1968, zaleten	8.000
26. o. a. VW 1500, letnik 1965, zaleten	8.000
27. o. a. VW VARIANT 1500, letnik 1965, zaleten	7.500
28. o. a. GLASS 1700, letnik 1968, nekompletan	7.000
29. o. a. MERCEDES 190, letnik 1960, nevozen	7.000
30. o. a. VW CARMAN GHIA, letnik 1961, zaleten	7.000
31. o. a. OPEL REKORD, letnik 1963, nevozen	6.500
32. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1965, nevozen	6.500
33. o. a. VW 1300, letnik 1970, reg. motorja	6.000
34. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1962, nevozen	6.000
35. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1963, nevozen	6.000
36. o. a. VW 1300 KOMBI, letnik 1964, nevozen	6.000
37. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1966, zaleten	6.000
38. o. a. FIAT 124, letnik 1964, reg. karoserije	6.000
39. o. a. OPEL REKORD, letnik 1966, zaleten	5.500
40. o. a. VW 1200, letnik 1959, nevozen	5.500
41. o. a. VW CARMAN GHIA, letnik 1965, zaleten	5.000
42. o. a. FORD KOMBI, letnik 1962, nevozen	5.000
43. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1967, zaleten	5.000
44. o. a. OPEL MANTA 16 S, letnik 1972, reg. motorja	5.000
45. tov. a. COMMER VE 5, letnik 1972, zaleten	5.000
46. o. a. VW 1200 KOMBI BUS, letnik 1963, zaleten	5.000
47. o. a. OPEL REKORD, letnik 1963, nevozen	4.000
48. o. a. FORD TRANZIT KOMBI, letnik 1965, zaleten	4.000
49. o. a. VW 1500, letnik 1965, reg. karoserije	4.000
50. o. a. RENAULT 16 TS, letnik 1970, reg. motorja	4.000
51. o. a. NSU PRINZ 4 L, letnik 1968, nevozen	4.000
52. o. a. VW 1200, letnik 1959, nevozen	4.000
53. o. a. OPEL REKORD, letnik 1963, nevozen	3.500
54. o. a. OPEL REKORD, letnik 1964, nevozen	3.500
55. o. a. OPEL REKORD, letnik 1962, nevozen	3.500
56. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1963, zaleten	3.000
57. o. a. CITROEN PALAS DS 21, letnik 1971, reg. motorja	3.000
58. o. a. OPEL REKORD, letnik 1964, nevozen	3.000
59. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1964, zaleten	3.000
60. o. a. CITROEN AMI, letnik 1968, nevozen	3.000
61. o. a. OPEL REKORD, letnik 1959, nevozen	3.000
62. o. a. OPEL REKORD, letnik 1963, zaleten	2.500
63. o. a. NSU PRINZ 47, letnik 1964, nevozen	2.500
64. o. a. OPEL REKORD, letnik 1964, zaleten	2.500
65. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1964, zaleten	2.000
66. o. a. DKW 306, letnik 1959, nevozen	2.000
67. o. a. OPEL KADET, letnik 1965, nevozen	2.000
68. o. a. VW 1200, letnik 1959, zaleten	1.500
69. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1965, reg. motorja	1.000
70. o. a. PEUGEOT 204, letnik 1966, brez registracije	1.000
71. o. a. FIAT 750, letnik 1965, reg. motorja	1.000
72. o. a. CITROEN DS 21, letnik 1965, reg. motorja	1.500
73. o. a. FORD TAUNUS 17 M, letnik 1966, reg. motorja	1.000
74. o. a. OPEL KADET L, letnik 1965, zaleten	1.000
75. o. a. VW 1200, letnik 1958, nevozen	1.000
76. o. a. VW 1200, letnik 1961, nevozen	1.000
77. o. a. OPEL REKORD CARAVAN, letnik 1962, nevozen	1.000
78. o. a. BORGWARD 2300, letnik 1954, nevozen	1.000
79. o. a. MERCEDES 180, letnik 1956, reg. karoserije	500

PONOVRNO NA LICITACIJI:

80. o. a. MERCEDES 190 C AUTOMATIK, letnik 1964, nevozen	40.000
81. o. a. OPEL REKORD COMMODORE, letnik 1967, zaleten	25.000
82. o. a. OPEL ADMIRAL, letnik 1964, zaleten	17.000
83. o. a. MERCEDES 220 D, letnik 1971, brez registracije	12.500
84. o. a. VW 1200, letnik 1962, nevozen	8.000
85. o. a. CITROEN ID 19, letnik 1964, zaleten	8.000
86. o. a. VW 1200, letnik 1963, nevozen	6.000
87. o. a. VW 1200, letnik 1962, nevozen	4.500
88. o. a. OPEL REKORD, letnik 1965, zaleten	4.500
89. o. a. OPEL KADET, letnik 1964, zaleten	4.000
90. o. a. VW CARMAN GHIA, letnik 1965, nekompletan	3.500
91. o. a. FORD TAUNUS 12 M, letnik 1965, zaleten	3.000
92. o. a. DKW JUNIOR F 11, letnik 1962, nevozen	3.000
93. o. a. CHEVROLET, letnik 1965, nevozen	2.000
94. o. a. VW 1200, letnik 1958, zaleten	2.000
95. o. a. OPEL KAPITAN, letnik 1960, nevozen	1.500
96. o. a. RENAULT DAUPHINE, letnik 1959, reg. motorja	1.000
97. o. a. VW 1200, letnik 1959, nekompletan	1.000
98. o. a. FIAT 1100 D, letnik 1964, nevozen	4.500
99. o. a. SIMCA 1000, letnik 1964, nevozen	4.000
100. o. a. FORD TAUNUS 12 M, letnik 1964, nevozen	4.000
101. o. a. OPEL KAPITAN, letnik 1968, zaleten	1.000
102. o. a. OPEL REKORD, letnik 1959, nevozen	1.000
103. o. a. BUICK SKYLARK, letnik 1958, zaleten	700
104. 40.784 kom. rezervnih delov za kamione OM	70.000
105. podstavki za brezžično radiotelefonijo PACE STANDARD	70.000
106. cca 8.853 tm poškodovanega filulona - podloga za obleke	1.000
107. cca 14.183 kg betonskega železa 0 6 do 12 mm	90.000
108. razno blago široke potrošnje po spisku števil. 25359/1	16.380

in ostalo blago (motorji za avtomobile, motorna kolesa in drugo).

Spisek ostalega blaga, ki ni objavljen v tem oglasu bo objavljen na oglasni deski carinarnice Ljubljana. Pravico udeležbe na javni dražbi imajo vse pravne in fizične osebe. Blago pod zap. števil. 104 do 108 lahko kupijo samo pravne osebe, ki so registrirane in pooblašene za kupoprodajo takega blaga.

Udeleženci morajo v dneh, ki so določeni za ogled blaga, tj. v soboto, 14. aprila 1973 vplačati 10 % kavcijo od začetne cene v carinarnici Ljubljana, predstavniki podjetij pa morajo poleg tega predložiti še pooblastilo svojega podjetja.

Najmanjša kavcija za avtomobile in ostalo blago znaša din 500.

Vsak kupec avtomobila bo moral poravnati stroške eventualnega vtisnjenja šiferskih števil motorja ali karoserije.

V nedeljo, 15. aprila 1973, ne bomo sprejemali vplačil kavcij temveč samo v soboto, 14. aprila 1973.

Vse informacije o javni dražbi lahko dobite po telefonu 316-588 od 10. aprila dalje.

IZ CARINARNICE LJUBLJANA

gorenje

JUBILEJNO LETO

MLADOST IN TRADICIJA

690 let:

„GORENJE - MUTA“,

400 let

„GORENJE - SEVER“,

50 let

GORENJE - VELENJE

20 let

„GORENJE - FEGRO“

200 let

GORENJE - ELARD

20 let

Moderna kovinskopredelovalna industrija ima svoje začetke v srednjeveški pesmi kovaškega kladiva. Moč človeških mišic se je s podaljšano ročico večala, nemirni in stalno iščočji ustvarjalni človeški duh pa je iskal novo podobo svojega izražanja in nova pomagala na svoji civilizacijski poti.

Današnje 600-tonske stiskalnice, ki jih upravlja mladi proizvajalci „GORENJA“, so postoterna moč kladiv, so hrupnejša, manj melodična in manj ubrana pesem dela, in vendar visoka pesem organiziranega snovanja človeškega duha.

400 let je obdobje, ki v zgodovini človeštva pomeni neskončne daljave, in vendar v drugačnih merilih pomeni to 14 do 16 generacij.

Prvi začetki današnjega združenega podjetja GORENJE so na Muti. Začetki kladiva na vodni pogon segajo ob potoku Bistrica v 1573. leto, ko je slovensko zemljo pretrsel slovensko-hrvaški kmečki upor. V tem času se porajajo prve slovenske tiskane knjige.

Zgodovina je sicer skopa. Ohranjena davčna listina iz 1579. leta nam kaže, da je uradni začetek tovarne na Muti 1573. leta.

Temna in premalo raziskana je zgodovina naslednjih desetletij. Jasno pa je, da v obdobju pred francosko revolucijo lahko govorimo o krepko razvitem fužinarstvu tako na Muti kot v okolici Slovenj Gradca, kjer so 1773 nastali zametki današnjega FECRO.

Plavži, fužine, kovaška kladiva na vodni pogon so zrasi ob potokih na rudah bogatega Pohorja. Leta 1780 se že pojavijo železarna na Muti. Svoje izdelke je prodajala na Hrvaško, Madžarsko, v Srbijo in Bosno. Tako so 1804. leta v sajkah (čolnih) tiho tapili tudi orožje v Srbijo za prvo srbsko ustajo. Počasi in vztrajno je rasla tradicija pohorskih kovačev, železarjev, uveljavljala se je pohorska kosa.

Nič se ne zgodi po naključju. GORENJE je tu - mlado podjetje modernih kovinarjev, ki imajo za sabo številno vrsto generacij s tradicijo. GORENJE je zrasko pred 20 leti. To je podjetje, ki združuje mladost in tradicijo in ki z izbiro proizvodnih programov spreminja včerajšnje navade in način življenja. V nagli rasti in v koristnem pospodarskem povezovanju sta se med prvimi našla GORENJE in SEVER iz Subotice.

Kolektiv, ki je brez predsodkov osvajal najmodernejše organizacijske premije in tehnološke rešitve, je v enem samem generacijskem obdobju prešel pot k najpopolnejši proizvodni tehnologiji, je našel skupen jezik s kolektivom, ki je pred 50 leti postal naš prvi proizvajalec elektromotorjev, tiste oblike, ki edina večja produktivno moč.

V poslednjem času pa se je mlad kolektiv ELRADA tudi včlanil v veliko družino „GORENJE“.

Danes slavi „GORENJE“ 20-letnico. Zato je delavski svet tega kolektiva sklenil, da bo leto 1973 jubilejno leto, ki bo izzevalo v prizadevanju za kakovost v proizvodnih, družbenih in samoupravnih odnosih.

Po predvidevanju bo „GORENJE“ v jubilejnem letu ustvarilo 325,5 milijard starih dinarjev družbenega proizvoda. Od tega GORENJE Velenje 243 milijard, GORENJE SEVER Subotica 50 milijard, GORENJE MUTA iz Mute 16 milijard, GORENJE-FEGRO iz Slovenj Gradca 7,5 milijard, in „GORENJE“ ELRAD 9 milijard starih dinarjev. Ni potrebno še posebej poudarjati, da bo GORENJE v jubilejnem letu posvetilo vso skrb boljšim stikom s potrošniki.

VABIMO NOVE SODELAVCE!

„SLOVENIJALES-STILLES“
tovarna stilnega pohištva in notranje opreme
SEVNICA

objavlja prosta delovna mesta za:

1. KEMIJSKEGA TEHNIKA
2. TEHNOLOGA
3. MATERIALNEGA KNJIGOVODJA
4. OBRATOVNEGA KNJIGOVODJA

Pogoji:

Pod 1) srednja tehnična šola kemijske stroke. Zaželeno delovne izkušnje v lesni industriji pri površinski obdelavi;
pod 2) srednja tehnična šola lesne stroke z 2 letoma delovnih izkušenj v stroki;
pod 3) srednja ekonomska šola z 2 letoma delovnih izkušenj;
pod 4) srednja ekonomska šola z 2 letoma delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo vloge na naslov podjetja v roku 10 dni po objavi.

Prehrambena industrija BELSAD Črnomelj

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

1. DIREKTOR PODJETJA
(nezasedeno)
2. TEHNOLOG
(nezasedeno)

Pogoj za obe delovni mesti je kemična, biokemična, agrokemski, ekonomska ali pravna fakulteta s 5 let prakse na vodilnem delovnem mestu.

Za mesto direktorja se zahtevajo tudi moralno-politične kvalitete.

Razpis velja 15 dni po objavi.

Prijave za direktorja naj kandidati pošljejo razpisni komisiji, za delovno mesto tehnologa pa poslovnemu odboru podjetja.

Svet osnovne šole Žužemberk

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE

na osnovni šoli Žužemberk

Pogoj za sprejem na delovno mesto je:

končana srednja ekonomska šola z dveletno prakso ali nedokončana srednja šola s šestletno prakso na delovnem mestu računovodje.

Prijave s potrebnimi dokazili naj kandidati pošljejo na Svet osnovne šole Žužemberk v 15 dneh po objavi razpisa.

SPLOŠNA VODNA SKUPNOST DOLENJSKE NOVO MESTO

Objavlja prosti delovni mesti

1. TEHNIČNI ADMINISTRATOR
za delo v gradbeni operativi
2. ADMINISTRATOR - DAKTILOGRAF
za delo na upravi

Pogoji:

ad 1. Srednja strokovna izobrazba z najmanj 2 leti ustreznih delovnih izkušenj ter obveznim znanjem strojepisja in dela z računskimi stroji

ad 2. Administrativna šola z 1 letno ustrežno delovno prakso.

Nastop dela je možen takoj.

Osebnih dohodki so določeni v pravilniku o delitvi osebnega dohodka.

Kandidati naj se osebno zgledajo na upravi, Trdinova c. 23

Novo mesto ali pošljejo prijave po pošti.

Objava velja do zasedbe delovnih mest.

Živilski kombinat „Žito“, Ljubljana TOZD „IMPERIAL“, KRŠKO

sprejme

STROJNEGA TEHNIKA

Pogoj: končana srednja tehnična šola, odslužen kadrovski rok. OD po pravilniku o delitvi OD.

Razpis velja 15 dni po objavi oglasa.

Osnovna šola „Adam Bohorič“ Brestanica

razpisuje javno licitacijo za prodajo

KOMBIBUSA IMV SUPER B

v voznem stanju.

Licitacija bo 8. aprila 1973 ob 12. uri v osnovni šoli.

Izključna cena je 20.000 dinarjev.

PROSTA DELOVNA MESTA V UPRAVI OBČINSKE SKUPŠČINE NOVO MESTO!

Komisija za medsebojna razmerja uprave občinske skupščine
Novo mesto

razpisuje prosta delovna mesta:

1. URBANISTIČNEGA INŠPEKTORJA,
2. 2 GRADBENIH INŠPEKTORJEV,
3. REFERENTA IN SVETOVALCA ZA URBANIZEM IN GRADBENIŠTVO,
4. REFERENTA IN SVETOVALCA ZA SPLOŠNE AKTE DELOVNIH ORGANIZACIJ,
5. ANALITIKA IN SVETOVALCA ZA DAVŠČINE,
6. VODJE DAVČNE INŠPEKCIJE,
7. VODJE REFERATA ZA ODMERO DAVKA OD OSEBNEGA DOHODKA IZ KMETIJSTVA,
8. REFERENTA ZA SKUPNI DOHODEK OBČANOV,
9. REFERENTA ZA JAVNI RED IN MIR,
10. 2 ANALITIKOV ZA GOSPODARSKE ZADEVE,
11. REFERENTA ZA OBRAMBNO VZGOJO IN CIVILNO ZAŠČITO,
12. 2 GEOMETROV,
13. 2 DAVČNIH KONTROLORJEV,
14. REFERENTA ZA MESTNO ZEMLJIŠČE,
15. STROJNEGA KNJIGOVODJE,
16. 2 STROJEPISK,
17. PRIPRAVNIKA Z VIŠJEŠOLSKO IZOBRAZBO.

Za razpisana delovna mesta se zahteva:

- pod 1. fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, 3 leta delovnih izkušenj, ali višja tehniška šola gradbene smeri, 5 let delovnih izkušenj, ali srednja tehniška šola gradbene smeri in 7 let delovnih izkušenj;
- pod 2. in 3. fakulteta za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo in 5 let delovnih izkušenj;
- pod 4. pravna fakulteta ali fakulteta za politične vede, novinarstvo in sociologijo ter 5 let delovnih izkušenj ali višja pravna ali upravna šola in 7 let delovnih izkušenj;
- pod 5. pravna ali ekonomska fakulteta ali fakulteta za politične vede, novinarstvo in sociologijo ter 5 let delovnih izkušenj pri podobnih delih;
- pod 6. pravna, upravna ali ekonomska fakulteta in 5 let delovnih izkušenj pri podobnih delih;
- pod 7. višja kmetijska ali ekonomsko-komercialna ali višja upravna šola in 3 leta delovnih izkušenj na področju narodne obrambe ali srednja šola ustrezne smeri in 4 leta delovnih izkušenj;
- pod 8. višja upravna, pravna ali ekonomsko-komercialna šola in 2 leti delovnih izkušenj pri podobnih delih;
- pod 9. višja upravna šola in 3 leta delovnih izkušenj;
- pod 10. višja ekonomsko-komercialna šola ali višja šola statistične smeri in 3 leta delovnih izkušenj;
- pod 11. višja šola vojaške smeri, višja upravna ali pravna šola in 3 leta delovnih izkušenj na področju narodne obrambe ali srednja šola ustrezne smeri in 4 leta delovnih izkušenj;
- pod 12. geodetski odsek srednje tehnične šole in 2 leti delovnih izkušenj;
- pod 13. srednja ekonomska ali druga ustrezna srednja šola, 2 leti delovnih izkušenj pri podobnih delih;
- pod 14. srednja ekonomska, kmetijska ali upravno-administrativna šola in 2 leti delovnih izkušenj pri podobnih delih;
- pod 15. srednja ekonomska šola, tečaj za strojno knjiženje in 2 leti delovnih izkušenj;
- pod 16. dveletna administrativna šola, 1 leto delovnih izkušenj in strokovna preizkušnja;
- pod 17. višja ekonomsko-komercialna ali višja upravna šola.

Za vsa razpisana delovna mesta, razen po 16. in 17., se zahteva opravljen strokovni izpit.

Za delovna mesta z visoko strokovno izobrazbo je predpisano 3-mesečno poskusno delo, za delovna mesta z višjo in srednjo strokovno izobrazbo 2-mesečno poskusno delo, za ostala delovna mesta 1-mesečno poskusno delo.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom sprejema komisija za medsebojna razmerja uprave občinske skupščine Novo mesto 15 dni po dnevu objave.

KOMISIJA ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA

KOMISIJA ZA RAZPIS DELOVNEGA MESTA UPRAVNIKA SPLOŠNEGA LIVARSTVA DOBOVA

razpisuje delovno mesto

UPRAVNIKA (reelekcija)
Splošnega livarstva Dobova

Pogoji: Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

1. da imajo priznanje visoko kvalificiranega delavca za livarsko stroko,
2. da imajo najmanj 10 let prakse na vodilnem delovnem mestu.

Kandidati morajo predložiti dokazila o strokovni kvalifikaciji s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih mest. Razpis bo zaključen 15 dni po objavi.

Izšli sta zadnji dve knjigi

ČAROVNICE Z GRIČA

M. Jurič-Zagorka:

UPORNIK NA PRESTOLU I-II

Obe knjigi predstavljata nadaljevanje in konec obsežnega ciklusa »Čarovnice z Griča«. Kot prejšnje knjige vas tudi zadnji dve ne bosta razočarali, saj je zgodba mojstrsko zapletena, dinamična, razpoložensko neposredna in živo napisana.

660 strani, cena: celo platno 150 din.

Knjige dobite v vseh knjigarnah.

Naročila sprejema tudi

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

Mestni trg 26,
61000 Ljubljana

Avto-moto društvo Brestanica razpisuje javno licitacijo za prodajo

1 OSEBNI AVTO ZASTAVA 750
1 MOPED TOMOS

8. aprila 1973 ob 8. uri na elektrarni.

Komisija za razpis delovnega mesta pri
ČASOPISNO ZALOŽNIŠKEM PODJETJU

DOLENJSKI LIST

NOVO MESTO, Glavni trg 3

razpisuje v zvezi s 154. členom Temeljnega zakona o podjetjih delovno mesto

DIREKTORJA

POGOJI: visokošolska izobrazba z najmanj 3-letnimi delovnimi izkušnjami v grafični, časnikarski ali založniški dejavnosti, ali višja izobrazba z najmanj 5-letnimi delovnimi izkušnjami v naštetih dejavnostih oz. srednja izobrazba z najmanj 7-letnimi delovnimi izkušnjami v istih dejavnostih. Razen splošnih pogojev mora imeti kandidat ustrezne moralne, politične in strokovne kvalitete za opravljanje dolžnosti na vodilnem delovnem mestu. — Razpisni rok poteče 20. aprila 1973.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z osebnimi podatki in dokazili na naslov: ČZP Dolenjski list, Novo mesto, p. p. 33, za razpisno komisijo.

CEMENT!

krenica
Ljubljana

JAVNA SKLADIŠČA, NOVO MESTO

PRODAJALNA ZA CEMENT:

— prodaja cement PC 350 in PC — 250, proizvodnja ŠAR in USJE, na drobno.

Dobava takoj proti plačilu na naš žiro račun 50103-601-23680.

Na razpolago ga imamo dovolj po ugodni ceni.

ŠTIPENDIJE!

Temeljna izobraževalna skupnost Kočevje razpisuje za šolsko leto 1973/74 naslednje štipendije:

- 1 Štipendijo na srednji vzgojiteljski šoli
7 štipendij na pedagoški akademiji, in sicer za naslednje skupine:
— za razredni pouk 2
— za tehnični pouk 3
— za ortopedagogiko 2

Pogoji: za učence najmanj dober uspeh, za študente povprečna ocena vsaj 3. Prednost imajo prosilci iz višjih letnikov in materialno slabše situirani.

Rok prijave: 15 dni po objavi razpisa.

Prošnje vložijo kandidati pri tajništvu TIS, osnovna šola Kočevje, kjer dobijo tudi vse informacije o prilogah.

OBVEZNO CEPLJENJE PSOV

OBVEZNO CEPLJENJE PSOV PROTI STEKLINI BO LETOS
PO NASLEDNJEM RAZPOREDU:

Ponedeljek, 9. aprila:

ob 8. uri: Brod
ob 9. uri: Srebrnice
ob 10. uri: Jurka vas
ob 11. uri: Drganja sela
ob 12. uri: Rumanja vas

Torek, 10. aprila:

ob 8. uri: Cegelnica
ob 9. uri: Prečna
ob 10. uri: Dol. Straža
ob 11. uri: Gor. Straža
ob 12. uri: Gor. Polje

Sreda, 11. aprila

ob 8. uri: Soteska
ob 9. uri: Podhosta
ob 10. uri: Podturen
ob 11. uri: Poljane
ob 12. uri: Dol. Toplice

Četrtek, 12. aprila

ob 8. uri: Otočec
ob 9. uri: Dol. Kronovo
ob 10. uri: Brezovica
ob 11. uri: Dolenja vas
ob 12. uri: Gorenja vas

Petek, 13. aprila:

ob 8. uri: Ruperčvrh
ob 9. uri: Birčna vas
ob 10. uri: Uršna sela — vas
ob 11. uri: Uršna sela — Z. dom
ob 12. uri: Dobindol
ob 13. uri: Gor. Sušice

Sobota, 14. aprila:

ob 8. uri: Žabja vas
ob 9. uri: Gotna vas
ob 10. uri: Črmošnjice
ob 11. uri: Nova Gora
ob 12. uri: Vel. Cerovec

Ponedeljek, 16. aprila:

ob 8. uri: Mali Slatnik
ob 9. uri: Ratež
ob 11. uri: Vel. Brusnice
ob 12. uri: Gaberje
ob 13. uri: Hrušica

Torek, 17. aprila

ob 8. uri: Vrhe
ob 9. uri: Dolž
ob 10. uri: Zajčji vrh
ob 11. uri: Vel. Orehek
ob 12. uri: Stopiče

Sreda, 18. aprila:

ob 8. uri: Jablan
ob 9. uri: Goriška vas
ob 10. uri: Srednji Globodol
ob 11. uri: Biška vas
ob 12. uri: Jablan-Šranga

Četrtek, 19. aprila:

ob 9. uri: Mirna peč
ob 10. uri: Žel. postaja
ob 11. uri: Dolenja vas
ob 12. uri: Šentjurij

Petek, 20. aprila:

ob 8. uri: Dol. Karteljevo
ob 9. uri: Kamenvrh
ob 10. uri: Dol. Kamence
ob 11. uri: Gor. Kamence
ob 12. uri: Potočna vas

Sobota, 21. aprila:

ob 8. uri: Bajnof
ob 9. uri: Stari Grad
ob 11. uri: Novo mesto
— postaja Ločna

Ponedeljek, 23. aprila:

ob 8. uri: Šmihel
ob 9. uri: Škrjanče
ob 11. uri: Novo mesto —
postaja Ločna
ob 17. uri: Novo mesto — Loka

Zamudniki:

Četrtek, 3. maja
dopolodne na postaji Ločna

SUHA KRAJINA

Ponedeljek, 9. aprila:

ob 8. uri: Drašča vas
ob 8.30. uri: Klečec
ob 9. uri: Šmihel
ob 10. uri: Poljane

Torek, 10. aprila:

ob 8. uri: Dol. Ajdovec
ob 9. uri: Sred. Lipovec
ob 10. uri: Sadinja vas
ob 11. uri: Dvor

Petek, 13. aprila:

ob 8. uri: Lašče
ob 9. uri: Sela pri Hinjah
ob 10. uri: Hinje
ob 11. uri: Prevole
ob 12. uri: Zvirče

Sobota, 14. aprila:

ob 8. uri: Reber
ob 9. uri: Žužemberk — okolica
ob 10. uri: Žužemberk

ZAMUDNIKI

Torek, 17. aprila
ob 8. uri: Žužemberk
ob 10. uri: Hinje

ŠENTJERNEJ
Z OKOLICO

Ponedeljek, 9. aprila.

ob 8. uri: Orehovica
ob 9.30. uri: D. Mokropolje
ob 10. uri: D. Mokropolje
ob 10.30. uri: Draga

Torek, 10. aprila.

ob 8. uri: Groblje
ob 10. uri: Gor. Vrhpolje

Sreda, 11. aprila:

ob 8. uri: Šentjernej

Četrtek, 12. aprila.

ob 8. uri: Dobrava
ob 9.30. uri: Škocjan

Petek, 13. aprila:

ob 8. uri: Zagrad
ob 9.30. uri: Zbure

Zamudniki

Petek, 20. aprila:

ob 8. uri: Šentjernej
ob 10. uri: Škocjan

Opomba: po Uredbi RSG Ur. lista SRS št. 43/70 je cepljenje obvezno za vse nad 3 mesece stare pse.

PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

DELOVNA SKUPNOST EKONOMSKO-ADMINISTRATIVNEGA ŠOLSKEGA CENTRA NOVO MESTO

OBJAVLJA PROSTO DELOVNO MESTO

SNAŽILKE

s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

Nastop službe s 1. majem 1973.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi OD.

Ponudbe sprejema Ekonomsko-administrativni šolski center Novo mesto 15 dni po objavi v časopisu.